

OSÍDLLENÍ Z DOBY ŘÍMSKÉ V ÚHŘETICÍCH, OKR. CHRUDIM

Jan JÍLEK – Kateřina JOŠTOVÁ

Archeologické lokality na katastrálním území Úhřetic na Chrudimsku (obr. 1) patří k nejdéle sledovaným ve východních Čechách. Archeologický zájem o tuto oblast lze sledovat již po polovině 19. století a na počátku 20. věku.¹⁾ Cílem této materiálové studie je představit, datovat a interpretovat nálezy z doby římské. Text tak navazuje na starší článek publikovaný v roce 2010.²⁾ Za klíčové považujeme zasazení lokalit do kontextu vývoje doby římské ve východních Čechách. Důležitou otázkou, vyplývající z přítomnosti římských importů ve sledované oblasti, bude i problematika římsko-barbarských vztahů. Početné spektrum nálezů umožňuje částečně rekonstruovat chronologii osídlení.

Nálezový fond, který je předmětem tohoto zpracování, byl získán především povrchovou a detektorovou prospekci (V. Dotzauer³⁾ a další, viz katalog). Vyhodnocen je soubor vyjma numismatického materiálu ze sbírek pěti institucí, a to Východočeského muzea v Pardubicích, Muzea východních Čech v Hradci Králové,⁴⁾ Regionálního muzea v Chrudimi,⁵⁾

1) Karel SKLENÁŘ, *Pravěké a raně středověké nálezy v Čechách do roku 1870, pramenná základna romantického období české archeologie*, Fontes Archaeologici Pragenses 36, 2011, s. 347; Josef Ladislav PÍČ, *Starožitnosti země České II, Čechy na úsvitě dějin, Žárové hroby v Čechách a příchod Čechů*, sv. III, Praha 1905, s. 291, 295, obr. 22.

2) Jan MUSIL – Jan JÍLEK – David VÍCH, *Příspěvek k poznání osídlení Úhřetic (okr. Chrudim) v době římské, Nález samostřílové spony s klinovitou nožkou 177. skupiny podle Schulze*, Zpravodaj muzea v Hradci Králové 34 (2008–2009), 2010.

3) Na tomto místě děkujeme panu V. Dotzauerovi z Blata za intenzivní spolupráci s východočeskými archeology, bez této spolupráce by nemohla vzniknout ani tato studie.

4) Za poskytnutí materiálu děkujeme V. Vokolkovi, J. Siglovi a P. Horníkovi.

5) Za poskytnutí materiálu děkujeme J. Musilovi.

Ústavu pro archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (FF UK)⁶⁾ a Národního muzea.⁷⁾

Většina shromážděných předmětů postrádá bližší geodetické zaměření a je lokalizována pouze v rozmezí jednotlivých parcel. Zhodnocení takto získaného souboru naráží přirozeně na jistá metodická úskalí, neboť archeologické památky nejsou stratifikované a mají tak spíše informativní vypovídací hodnotu. I přes tento metodický svízel však mohou poukázat na vývojové tendence sledované oblasti. Důležitou součástí textu bude komparace s lokalitami z Pardubicka a Chrudimska, která bude zaměřena především na římské výrobky a předměty z neželezných kovů. Cílem tohoto srovnání je snaha rozpoznat význam jednotlivých lokalit ve sledovaném období.

Lokalizace nalezišť a přírodní prostředí

Z geomorfologického hlediska katastrální území Úhřetice spadá pod okrsek Heřmanoměstské tabule, která patří do celku Svitavské pahorkatiny a taktéž do Chrudimské tabule. Svitavská pahorkatina sousedí na severu s Východolabskou tabulí a na jihozápadě s Železnými horami.⁸⁾

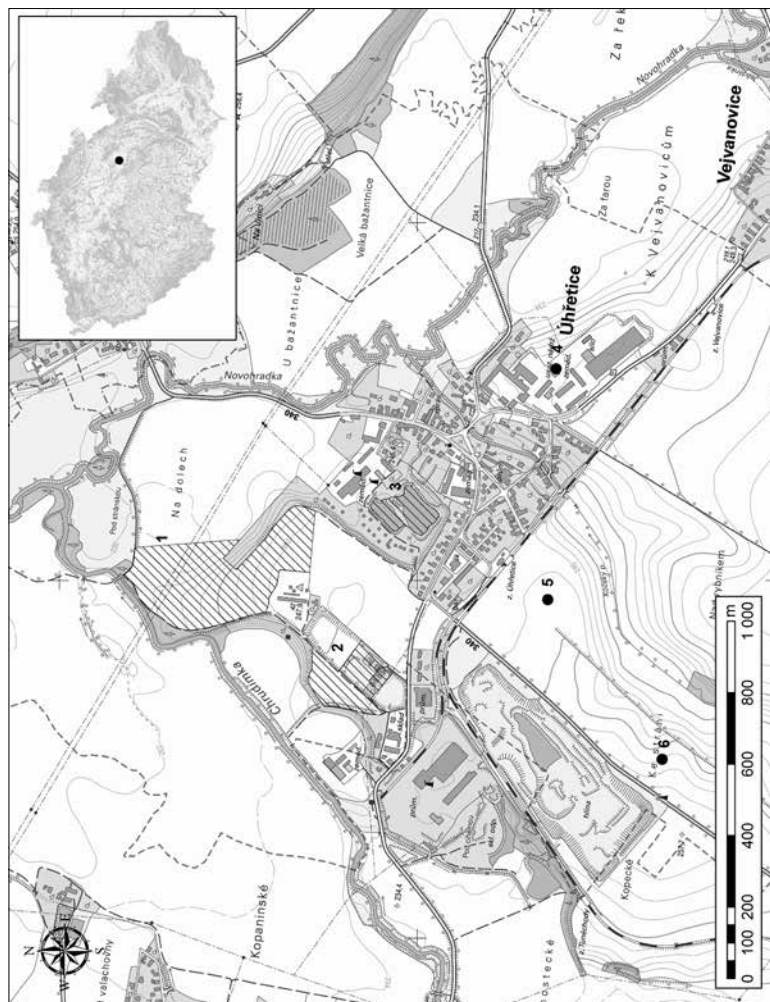
Charakter osídlení jistě utvářely dva vodní toky, a to řeky Chrudimka a Novohradka. Právě tyto dvě řeky obtékají nejdůležitější archeologické lokality. Vymapování jednotlivých nalezišť (obr. 1) včetně jejich označení různými autory uvádí následující tabulka (tab. A). Díky intenzivním povrchovým sběrům a detektorové prospekci V. Dotzauera z let 1998 až 2014 dnes můžeme identifikovat výskyt nálezů z doby římské v pásu začínajícím na území v poloze Na dolech a táhnoucím se jižním směrem do příkrého kopce k dnes již opuštěné budově statku – JZD (lok. I) (obr. 1, 2). Střepy a drobné kovové nálezy datované do doby římské známe i z okolí této budovy. Popsaná oblast odpovídá pozemkovým parcelám č. 1313, 1314, 1370 a částečně i 1288/1 (severní část). Tento výsek se překrývá s lokalitami A, B, C (1B).⁹⁾ Na tomto místě je však nutné vznést otázku, zda tyto tři lokality opravdu představují samostatné jednotky. Rozptyl materiálu z doby římské mohla rovněž výrazně ovlivnit zemědělská činnost a eroze půdy po svahu, která na výše uvedených parcelách probíhá. Jednoznačného výsledku se tedy v tomto případě nedostává. Popisovaný výsek se rozkládá v nadmořské výšce 246 až 232 m a leží v bezprostřední blízkosti řeky Chrudimky.

6) Za poskytnutí materiálu děkujeme Z. Bláhové-Sklenářové.

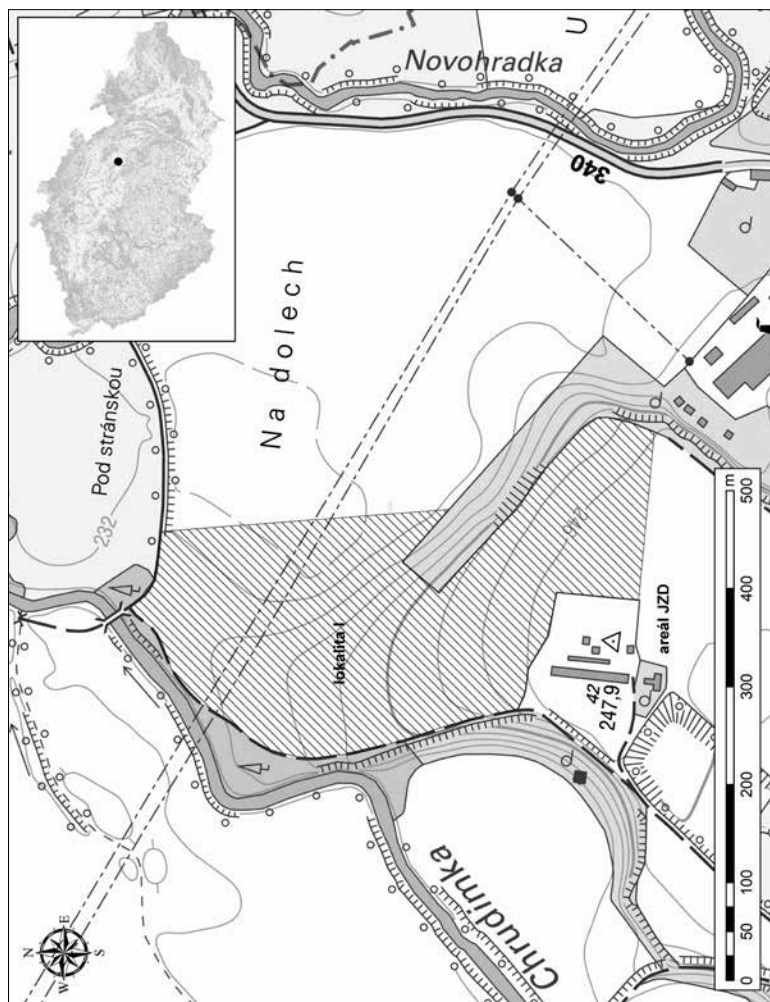
7) Za zpřístupnění materiálu děkujeme V. Vokolkovi.

8) Jaromír DEMEK – Peter MACKOVČIN, *Zeměpisný lexikon ČR*, Brno 2006.

9) J. MUSIL – J. JÍLEK – D. VÍCH, *Příspěvek k poznání*, map. 1.



Obr. 1: Uhřetice, okr. Chrudim, osídlení z doby římské: 1) lokalita I, 2) lokalita II, 3) lokalita III, 4) poloha 2 v pojetí V. Vokolka, 5) poloha 5 podle V. Vokolka, 6) poloha 5A v pojetí V. Vokolka (na základě podkladů Musil–Jílek–Vích 2010, vytvořil M. Lanta).



Obr. 2: Úhřetice, okr. Chrudim, osídlení z doby římské: lokalita I (vytvořil M. Lanta).

Tab. A: Úhřetice, okr. Chrudim, topografie osídlení v době římské

Lokalita (podle JJ a KJ)	Lokalita – označení podle J. Musila	Lokalita – označení podle J. Sigla a V. Vokolka
I – Na dolech – pod statkem a v jeho okolí	A, B, C	1B
II – Slavíkova cihelna		nal. 9
III – Kopistova cihelna		nal. 1
		nal. 2
		nal. 5
		nal. 5A

Ze starších sběrů prof. S. Horáka pochází zlomky keramiky ze Slavíkovy cihelny, ke které přiléhá parcela č. 1292 (lok. II) (obr. 1, 3). Dále je střepový materiál evidován i v rámci Kopistovy cihelny (lok. III) (obr. 1:3). Jedná se o nepočetný soubor střepů uložený v Národním muzeu.¹⁰⁾ Na terase nad Kočským potokem se v jižní části katastru nacházejí lokality (nal. 5 a 5A) v nadmořské výšce 246 m (obr. 1:5–6). Na východní straně katastru pak bylo rozpoznáno osídlení na nal. 2 (obr. 1:4, tab. 27:1). Koncentraci lokalit lze vysvětlit především příhodnými podmínkami pro zemědělství a blízkostí vodních toků. Podloží je na sledovaných místech tvořeno sprašemi a sprašovými hlínami svrchně pleistocenního stáří.¹¹⁾ V celém okrese Chrudim vystupují na poměrně velkých plochách černozemě a šedozemě. Vyskytují se zde také hnědozemě na spraši, často oglejené. Na sledovaném území registrujeme přítomnost černozemě na jemných spraších a hnědozemě.¹²⁾ Kromě černozemí a hnědozemí na spraších se zde významně vyskytují různé typy kambizemí a luvizemí.¹³⁾

Dějiny bádání o době římské v Úhřeticích

K nálezům z doby římské docházelo již v první čtvrtině 20. století. Mezi první nálezy tak patří střepový materiál získaný v roce 1901 J. L. Píčem

10) Viz digitální evidence: DATABÁZE ARCHEOLOGICKÉ SBÍRKY v. 4.2, Oddělení prehistorie a protohistorie Národního muzea, dostupné z URL: http://forum.nm.cz/prehistorie/ph_ob.php?idc_s=256448, [cit. 28. 8. 2020]; za informace o lokalizaci tohoto materiálu děkujeme V. Vokolkovi.

11) Geologická mapa 1 : 50 000, Úhřetice (okr. Chrudim), ID 16, dostupná z URL: <https://mapy.geology.cz/geocr50/>, [cit. 20. 12. 2017].

12) Martin CULEK a kol., *Biogeografické členění České republiky*, Praha 1996.

13) Tamtéž, s. 59–62.

z Kopistovy cihelny (obr. 1:3; tab. 7:7). Dalším předmětem je hrncovitá nádoba se zataženým okrajem (tab. 27:3, 28:6), pocházející ze Slavíkovy cihelny. Nádoba se dnes nachází ve sbírce Ústavu pro archeologii FF Univerzity Karlovy. Na základě evidenčních záznamů víme, že se jedná o dar sochaře pana Šejnosta z roku 1911.¹⁴⁾ Následující archeologické aktivity spojené s poznáním doby římské byly na sledovaném katastrálním území prováděny prof. S. Horákem¹⁵⁾ již kolem roku 1913. Rok 1913 se pojí s objevem žárového hrobu slezskoplatěnické kultury¹⁶⁾ v Kopistově cihelně. Jedná se však bohužel o jedinou datovanou akci, kterou prof. S. Horák v souvislosti s Úhřeticemi ve svém deníku uvedl. Na základě jeho stručných zápisků však víme, že se mu podařilo objevit zlomky keramiky z doby římské v cihelně pana Slavíka (obr. 3; tab. 21:2–5) a poté v místech, která jsou označována jako Slavíkovo pole (tab. 18–20, 21:1). Jeho lokalizace je však nejistá,¹⁷⁾ muselo se pravděpodobně jednat o pozemky ležící v blízkosti Slavíkovy cihelny. Rodina Slavíků však vlastnila v rámci k. ú. Úhřetice i další polnosti.¹⁸⁾ Zlomky keramiky z výše uvedených lokalit jsou uloženy

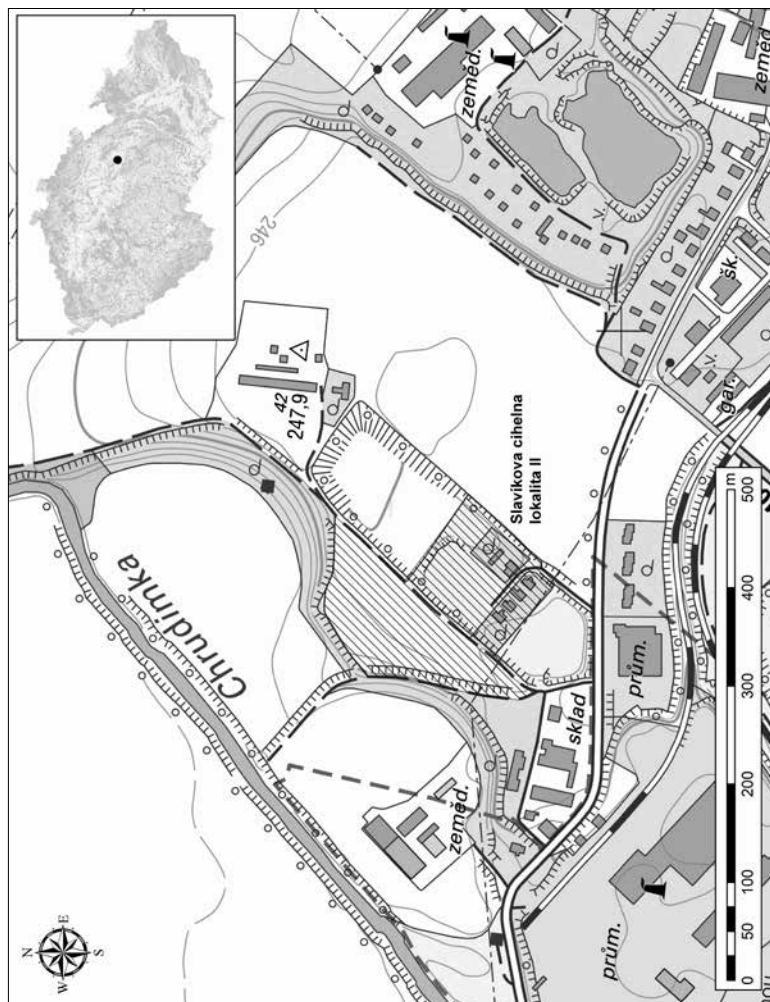
14) Jan JÍLEK, *Doba římská ve východních a severovýchodních Čechách, sledování vzájemných interakcí germánské a římské společnosti v době římské*. Rukopis nepublikované disertační práce uložený na Ústavu archeologie a muzeologie, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno 2013; Jan JÍLEK (ed.), *Proti proudu času, Pardubicko v pravěku a raném středověku*, Pardubice 2015, s. 120.

15) „Státní profesor Stanislav Horák (1891–1958) vyučoval na Reálném gymnáziu v Pardubicích a byl členem muzejního spolku v Pardubicích (rkp. F. Svatoně, I. díl, seznam funkcionářů, VČM v Pardubicích inv. č. Rkp 376, nestránkováno; SOKA Pardubice, Fond Gymnázium Pardubice č. 614, *Korespondence – různé výkazy učitelů, Horák Stanislav – osobní výkaz, dotazník, kart. 21*)“: Miroslav PLESKA – Tomáš MANGEL – Jan JÍLEK, *Laténské nálezy z oppida Staré Hradisko ve sbírce Východočeského muzea v Pardubicích*, in: Jana Čiznářová – Natálie Venclová – Gertrúda Březinová, *Moravské křižovatky, Střední Podunají mezi pravěkem a historií*, Brno 2014, s. 413–420.

16) K dějinám výzkumu halštatského žárového pohřebiště viz souhrnně Vít VOKOLEK, *Východočeská halštatská pohřebiště*, Pardubice 1999, s. 147–166.

17) K lokalizaci viz: „Při druhé straně cihelny je mocná kult. vrstva s hlinou tmavě vypálenou (?) s mnoha střepy.“ K dataci viz: „Některé střepy s hojnou tuhou (jako z Hradiště u Nasavrk) ač jsou jistě stáří pozdního (římského).“ Archeologický zápisník prof. Horáka, nedatovaný rukopis, který je uložen na archeologickém oddělení Regionálního muzea v Chrudimi, Úhřetice, cihelna p. Slavíka, B), C), s. 25. Za zpřístupnění rukopisu děkujeme J. Musilovi (RMCH v Chrudimi).

18) Viz např. k. ú. Úhřetice, okr. Chrudim, staré parc. č. 932; 8192-1 Úhřetice – dříve Aurzetitz (Auřetice), Indikační skici – Čechy (Národní archiv), Název:



Obr. 3: Úhřetice, okr. Chrudim, osídlení z doby římské: lokalita II (vytvořil M. Lanta).



Obr. 4: Úhřetice, okr. Chrudim, lokalita I, rozložení vybraných nálezů z neželezných kovů: 1 – esovitá záponka (RMCH), 2 – zlomek trubkovité spony (RMCH), 3 – Fragment spony s vysokým zachycovacím VII. skupiny (RMCH), 4 – Fragment spony typu A 84 (RMCH), 5 – destičkovitá spona typu Cociș 25a3 (RMCH), 30 – destička trojlístkovité spony typu Thomas E ser. 1 (VČM), 31 – zlomek mírně prohnuté hlavice římskoprovinciální spony typu Říha 5.9 (VČM) (vytvořil M. Lanta).

ve sbírkách Východočeského muzea v Pardubicích, kam byly předány pravděpodobně na konci 50. let 20. století jako součást sbírky prof. Horáka.

V následujících desetiletích probíhaly další povrchové sběry či záchranné archeologické výzkumy, avšak bez zastoupení nálezů z doby římské. O nich se dovídáme až v roce 1981, kdy v Úhřetích provedl povrchovou prospekci V. Vokolek, který identifikoval zlomky keramiky na starých parc. č. 305/2 a 305/47 (lokality 5 a 5a v pojetí V. Vokolka) (obr. 1:5–6). Získány byly pouze atypické střepy, které je velmi obtížné přesněji kulturně zařadit. Jednalo se především o keramické zlomky z pozdní doby hradištní a malý počet střepů z doby římské.¹⁹⁾ Další povrchové prospekce spadají rovněž do 80. let 20. století. Na lokalitě I (1b v pojetí V. Vokolka) sbíral M. Vávra (tab. 26:8–13). Nalezené artefakty pochází ze starých parcel číslo 465, 466²⁰⁾ (obr. 1:1; 2). Stranou zájmu nestála ani lokalita č. 2 (v pojetí V. Vokolka) na staré parcele číslo 286/2 (obr. 1:4), kde se kromě nálezů z období popelnicových polí a středověku podařilo získat další skromný keramický materiál ze sledovaného období²¹⁾ (tab. 27:1).

Zásadní etapou pro poznání doby římské v Úhřetích je časový úsek po roce 1998. Od tohoto roku na katastru obce prováděl povrchové sběry amatérský archeolog a spolupracovník Východočeského muzea v Pardubicích pan Vítězslav Dotzauer, který lokalitu sleduje i v současnosti. Jeho sběrové aktivity lze spojit především s již zmiňovanou lokalitou I (obr. 2) a také s územím za Slavíkovou cihelnou – parc. č. 1292. Dne 25. března 2006 byla prozkoumána D. Víchem a M. Hrubešem oblast v bezprostřední blízkosti areálu statku – JZD (lok. I). Hned počátkem roku 2007 zde proběhl další povrchový průzkum prováděný zaměstnanci Regionálního muzea v Chrudimi a byla tak získána početná kolekce nálezů mimo jiné i z doby římské.²²⁾ V následujících letech pokračovaly povrchové sběry společně s dalšími archeology. Roku 2008 zde také sbírali Jan Jílek a J. Štěpígová (Jílková) společně s V. Dotzauerem. Cílem intenzivní povrchové a detektorové prospekce, která pokračovala i v letech 2009 až 2012 a poté 2015 bylo pře-

CHR009018390, Rok mapování: 1839, Národní archiv, dostupné z URL: <https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=skicic&idrastru=CHR009018390>, [cit. 20. 8. 2020].

19) Jiří SIGL – Vít VOKOLEK, *Archeologické nálezy v letech 1980–1981*, Zpravodaj Krajského muzea východních Čech 9, 1982, č. 1, s. 13.

20) Jiří KALFERST – Jiří SIGL, *Archeologické nálezy v roce 1984*, Zpravodaj Krajského muzea východních Čech 12, 1985, č. 1, s. 19.

21) Jiří KALFERST – Jiří SIGL – Vít VOKOLEK 1990, *Nové archeologické přírůstky K MVČ v Hradci Králové v r. 1989*, Zpravodaj Krajského muzea východních Čech 17, 1990, č. 1, s. 18.

22) J. MUSIL – J. JÍLEK – D. VÍCH, *Příspěvek k poznání*, s. 137–149.

devším zajištění drobné kovové industrie, která může pomoci v rozpoznání chronologického vývoje lokality. V letech 2009–2010 zde byl realizován opakovaně povrchový sběr amatérských archeologů (Z. Mitáš a A. Štěňha) a zaměstnanců Regionálního muzea v Chrudimi (J. Musil, J. Matějka ve spolupráci s J. Frolíkem). V těchto letech pomáhali se sběry také studenti Ústavu historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice (FF UPCE). Povrchová prospekce byla součástí jejich archeologické praxe.

Katalog nálezů

V rámci slovního katalogového popisu autoři použili dnes již klasický deskripční systém barbarské keramiky z pera E. Droberjara.²³⁾ V textu jsou tedy uváděny jednotlivé typy bez odkazů na konkrétní typologické tabulky. Katalogový text zahrnuje pouze typické střepy a částečně vychází z bakalářské K. Joštové.²⁴⁾ Atypické keramické fragmenty nebyly s ohledem na nálezové kontexty a nižší výpovědní hodnotu předmětem zpracování.

Keramické nálezy

Národní muzeum

1. Lok. III: Kopistova cihelna (obr. 1:3).

Nál. okol.: Několik střepů z doby římské bylo získáno v průběhu výzkumu slezskoplatnického pohřebiště J. L. Píčem v roce 1901. V pravěké sbírce Národního muzea byl tento materiál identifikován až V. Vokolkem.

1. Střep z oblé spodní stěny a dna. Výduť je zdobena třemi vodorovnými řadami plastických zhruba čokovitých pupků. Povrch je drsný, hnědé barvy, vnitřek šedý, v materiálu příměs písku. Rozm.: 9,4 × 6,3 cm, inv. č. 396430 (tab. 7:7).

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

1. Lok. I: V širším pojetí poloha Na dolech – pole severně od areálu JZD nad nivou Chrudimky, staré parcely č. 465–466.

Nál. okol.: Keramický materiál byl získán povrchovou prospekci provedenou M. Vávrou 28. 3. 1984 na nalezišti č. 1b (v pojetí V. Vokolka), C (v pojetí J. Musila).

1. Střep z okraje mísy s nepatrně dovnitř vklopeným okrajem. Povrch je hladký, šedé barvy. Rozm.: 2,9 × 3 cm, přír. č. 135/84 (tab. 26:8).

2. Fragment okraje dovnitř seříznutého. Povrch je hladký, šedé barvy. Rozm.: 2 × 2,3 cm, přír. č. 135/84 (tab. 26:9).

23) Eduard DROBERJAR, *Studien zu den germanischen Siedlungen der älteren römischen Kaiserzeit in Mähren*, Fontes Archaeologici Pragenses 21, Pragae 1997.

24) Kateřina JOŠTOVÁ, *Keramika ze sídliště z doby římské v Úhřetvicích, okr. Chrudim*, rkp. bakalářské práce uložena na Ústavu historických věd, UPCE, Pardubice 2017.

3. Zlomek výdutě nádoby, která je zdobena nehtovými vřepy. Povrch je hladký, hnědé barvy. Rozm.: $4,6 \times 5,3$ cm, přír. č. 135/84 (tab. 26:10).
4. Fragment dna nádoby. Povrch hladký, hnědošedé barvy. Rozm.: $2,1 \times 4,3$ cm, přír. č. 135/84 (tab. 26:11).
5. Zlomek dna menší nádoby. Povrch je hlazený, šedočerné barvy. V materiálu je patrná příměs písku. Rozm.: $2,7 \times 3,5$ cm, přír. č. 135/84 (tab. 26:12).
6. Zlomek okraje a podhrdlí hrnce s odsazeným ven vykloněným okrajem. Neopatrně ven vykloněný okraj je od podhrdlí odsazen žlábkem. Na vnitřní straně je okraj zešíkmen a od vnitřní strany podhrdlí je ostře oddělen. Vnitřní strana okraje je nedbale fasetována. Povrch okraje je hladký, podhrdlí má povrch hrubý. Barva střepu je hnědošedá. V materiálu je patrná příměs písku. Rozm.: $5,5 \times 5$ cm, přír. č. 135/84 (tab. 26:13).

2. Lokalita 2: v pojetí V. Vokolka, staré parc. č. 286/2.

Nál. okol.: Keramické fragmenty byly zajištěny při povrchové prospekci 29. 3. 1989 V. Vokolkem.

7. Fragment kolmo vytaženého okraje. Povrch hrubý hnědošedé barvy. V materiálu je patrná příměs písku. Rozm.: $2,5 \times 2,9$ cm, přír. č. 194/89 (tab. 27:1).

Východočeské muzeum v Pardubicích

1. Lok. I: V širším pojetí poloha Na dolech, parc. č.: 1288/1, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1370, 1417. V případě parcel č. 1315 až 1320 se jedná o jejich západní poloviny. Součástí tohoto území je prostor mezi Slavíkovou a Kopistovou cihelnou (par. číslo 1288/1 – úsek za budovou JZD), úsek mezi elektrickým vedením a budovou statku JZD, prostor mezi elektrickým vedením a silnicí pod statkem směrem k soutoku (obr. 1:1; 2).

A) Nál. okol.: prostor mezi Slavíkovou a Kopistovou cihelnou a poloha Na dolech, sběry V. Dotzauera z let 2000 až 2008.

1. Zlomek okraje esovitě prohnutého hrnce typu Droberjar 1200. Zlomek je zdoben vodorovnou rytou linií. Povrch je hlazený, leštěný, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $4,1 \times 3,6$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:1).
2. Zlomek okraje terinovitě nádoby typu Droberjar 3400/3600. Povrch je hlazený, leštěný, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,2 \times 3,1$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:2).
3. Zlomek výdutě tenkostěnné nádoby. Fragment je zdoben radélkováním typu Droberjar 620. Povrch je hlazený, leštěný, hnědo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,4 \times 3,5$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:3).
4. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben nehtovými vřepy. Povrch je hrubý, hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $5,0 \times 3,1$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:4).
5. Zlomek okraje silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben třemi šikmými žlábkami. Povrch je hlazený, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,4 \times 3,5$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:5).

6. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben vrypy. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,3 \times 3,7$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:6).
7. Zlomek okraje terinovitě nádoby. Povrch je hlazený, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,7 \times 3,9$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:7).
8. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben radélkováním typu Droberjar 620. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,1 \times 3,6$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:8).
9. Zlomek výdutě cedníku/vykuřovadla. Na zlomku jsou 4 viditelné otvory. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je jemná příměs písku. Rozm.: $2,9 \times 3,0$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:9).
10. Zlomek výdutě tenkostěnné nádoby. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $3,5 \times 2,8$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:10).
11. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Fragment je zdoben nehtovými vrypy. Povrch je hrubý, hnědo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $5,1 \times 4,7$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:11).
12. Zlomek mísy se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,1 \times 3,6$ cm, inv. č. AR004789 (tab. 1:12).

B) Nál. okol.: Prostor v rámci polohy Na dolech, mezi elektrickým vedením a statkem, parc. č. 1313, 1315, 1370. Nálezy byly získány V. Dotzauerem, J. Jílkem, J. Štepigovou (Jílkovou) 7. 9. 2008.

1. Zlomek okraje silnostěnné mísovité nádoby. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,5 \times 3,8$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:1).
2. Zlomek výdutě mísovité nádoby. Povrch je hlazený, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,9 \times 3,7$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:2).
3. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben svislými rytými liniemi. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,8 \times 4,9$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:3).
4. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Výduť je zdobena rytou výzdobou – dvě ryté line. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,2 \times 3,5$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:4).
5. Zlomek okraje teriny s kuželovitým hrdlem. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,1 \times 3,4$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:5).
6. Zlomek tenkostěnného okraje. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $1,7 \times 3,6$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:6).
7. Zlomek okraje tenkostěnné nádoby. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,8 \times 2,2$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:7).

8. Zlomek okraje esovitě profilovaného hrnce typu Droberjar 1100. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,5 × 5,7 cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:8).
9. Zlomek výdutě mísy s ven vyhnutým okrajem nebo nečleněné teriny. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 3,8 × 3,4 cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:9).
10. Zlomek mísovité nádoby se zataženým/seříznutým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,6 × 3,4 cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:10).
11. Zlomek hrdla tenkostěnné nádoby s rytou výzdobou. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,3 × 2,6 cm, inv. č. AR004775 (tab. 2:11).
12. Zlomek ven vyhnutého okraje. Povrch je hlazený, šedo-oranžové barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubšího písku. Rozm.: 2,1 × 2,6 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:1).
13. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben vrypy oválného tvaru. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 5,4 × 5,0 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:2).
14. Zlomek okraje tenkostěnné nádoby. Povrch je hlazený, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 1,6 × 1,5 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:3).
15. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Povrch je zdoben nehtovými vrypy. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,6 × 3,6 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:4).
16. Zlomek okraje terinovitě nádoby typu Droberjar 3400. Povrch je hlazený, hnědo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,6 × 2,5 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:5).
17. Zlomek okraje mísovité nádoby s mírně zataženým okrajem. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,7 × 2,5 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:6).
18. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben nehtovými vrypy, které jsou řazené do řad. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,6 × 3,7 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:7).
19. Zlomek okraje mísovité nádoby s rovně postaveným okrajem. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,0 × 2,5 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:8).
20. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,0 × 3,0 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:9).
21. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben rytou výzdobou – křížící se linie. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,2 × 3,3 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:10).
22. Zlomek dovnitř zataženého okraje mísovité nádoby. Zlomek je zdoben vodorovnými rýhami. Povrch je hlazený, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,9 × 2,3 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:11).

23. Zlomek okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,3 × 3,1 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:12).
24. Zlomek okraje mísy se zataženým okrajem. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,1 × 4,3 cm, inv. č. AR004775 (tab. 3:13).
25. Zlomek hraněného fasetovaného okraje. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,5 × 3,8 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:1).
26. Zlomek okraje rovnostěnné mísovité nádoby. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 1,9 × 2,8 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:2).
27. Zlomek mírně zataženého okraje mísovité silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,0 × 2,8 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:3).
28. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben rytou výzdobou – překřížené linie. Povrch je hlazený, šedo-béžové barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,8 × 3,1 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:4).
29. Zlomek mírně zataženého okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 2,8 × 2,5 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:5).
30. Zlomek ven vykloněného okraje. Povrch je hlazený, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,9 × 3,9 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:6).
31. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben nehtovými vrypky. Povrch je hlazený, šedobéžové barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,6 × 3,4 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:7).
32. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben rytými vodorovnými liniemi. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,2 × 3,5 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:8).
33. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Fragment je zdoben rytou výzdobou v podobě půlobloučků. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,0 × 3,1 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:9).
34. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben vodorovnými rytými liniemi. Povrch je hrubý, hnědo-oranžové barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,9 × 2,1 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:10).
35. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben jednou rytou vodorovnou linií. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,4 × 2,7 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:11).
36. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben žlábkem. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,6 × 2,4 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:12).
37. Zlomek mírně zataženého okraje silnostěnné mísovité nádoby. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,7 × 1,6 cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:14).

38. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben rytými liniemi, typu Droberjar 220. Povrch je hrubý, hnědo-oranžové barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,4 \times 2,4$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 4:13).
39. Zlomek okraje mísovitě nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,4 \times 2,3$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:1).
40. Zlomek okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,3 \times 2,0$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:2).
41. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben nehtovými vrypy. Povrch je hrubý, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,6 \times 4,0$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:3).
42. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben jednou svislou rýhou. Povrch je hlazený, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,1 \times 1,9$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:4).
43. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben přerušovanou/neúplnou rytou výzdobou. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,8 \times 3,3$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:5).
44. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben trojúhelníkovými vrypy, typu Droberjar 193b. Povrch je hrubý, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,9 \times 2,7$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:6).
45. Zlomek výdutě terinovitě nádoby typu Droberjar 3400/3600. Na přechodu hrdla a výdutě je vodorovná rytá linie. Povrch je hladký, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,5 \times 4,2$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:7).
46. Zlomek okraje hrnce s ostrými hranami typu Droberjar 1500. Povrch je hlazený, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,1 \times 3,3$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:8).
47. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby s dvěma vrypy. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je jemná příměs písku. Rozm.: $3,0 \times 2,1$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:9).
48. Zlomek okraje tenkostěnné nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-oranžové barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $1,7 \times 1,8$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:10).
49. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben různými vpichy typu Droberjar 195b uspořádanými do řad. Povrch je hlazený, leštěný, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,3 \times 3,4$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:11).
50. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben rytými liniemi typu Droberjar 215. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,6 \times 3,7$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:12).
51. Zlomek okraje mísovitě nádoby s ven vykloněným okrajem. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $1,8 \times 2,2$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:13).

52. Zlomek přechodu hrdla a výdutě nádoby. Střep je zdoben vodorovným plastickým žebrem. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je jemná příměs písku. Rozm.: $2,5 \times 2,1$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:14).

53. Zlomek tenkostěnné nádoby. Zlomek je zdoben pěti vpichy typu Droberjar 150. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $1,7 \times 2,2$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:15).

54. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben rytou výzdobou typu Droberjar 350 – rytými půlobloučky. Povrch je hrubší, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,4 \times 2,5$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 5:16).

55. Zlomek mírně vykloněného okraje silnostěnné nádoby. Na hrdle je jedna rytá linie. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $1,5 \times 2,2$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 6:1).

56. Střep výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben vrypy, typu Droberjar 130. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $1,8 \times 2,5$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 6:2).

57. Zlomek silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben vodorovným plastickým žebrem a rytou linií. Povrch je hrubší, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $1,5 \times 2,1$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 6:3).

58. Zlomek dna silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,6 \times 4,2$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 6:4).

59. Zlomek dna silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,2 \times 3,7$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 6:5).

60. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben nehtovým vrypem a svislou rytou linií. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,7 \times 3,3$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 6:6).

61. Zlomek dna silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,9 \times 2,2$ cm, inv. č. AR004775 (tab. 6:7).

C) Nál. okol.: Střepový materiál byl zajištěn v prostoru: Na dolech, mezi silnicí a elektrickým vedením, parc. č. 1313, 1314, 1417. Nálezy byly získány V. Dotzauerem, J. Jílkem, J. Štěpígovou (Jílkovou) 7. 9. 2008.

62. Zlomek nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedočerné barvy. V keramickém materiálu příměs písku. Rozm.: $2,9 \times 2,9$ cm, inv. č. AR004773 (tab. 6:8).

63. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben rytou výzdobou, typu Droberjar 220. Povrch je hrubý, hnědo-černé barvy. V keramickém materiálu příměs písku. Rozm.: $6,0 \times 2,9$ cm, inv. č. AR004773 (tab. 6:9).

64. Zlomek mísy se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,7 \times 2,0$ cm, inv. č. AR004773 (tab. 6:10).

65. Střep z mísy se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,6 \times 2,0$ cm, inv. č. AR004773 (tab. 6:11).

66. Zlomek okraje esovitě profilovaného hrnce. Povrch je hrubý, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,5 × 3,2 cm, inv. č. AR004773 (tab. 6:12).

67. Střep výdutě tenkostěnné nádoby. Zlomek je zdoben plastickými vypuklinkami typu Droberjar 510. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,7 × 3,7 cm, inv. č. AR004773 (tab. 6:13).

D) Nál. okol.: Střepový materiál byl zajištěn v prostoru za budovou statku JZD, parc. č. 1288/1. Nálezy byly získány V. Dotzauerem, J. Jílkem, J. Štepičovou (Jílkovou) 7. 9. 2008.

68. Střep z mísy se zatažený okrajem, typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,8 × 3,5 cm, inv. č. AR004790 (tab. 7:1).

69. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben nehtovými vrypy. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,9 × 3,3 cm, inv. č. AR004790 (tab. 7:2).

70. Zlomek mírně vykloněného okraje pravděpodobně z mísovitěho tvaru. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,9 × 3,0 cm, inv. č. AR004790 (tab. 7:3).

E) Nál. okol.: Střepový materiál byl získán v prostoru polohy Na dolech, mezi statkem a el. vedením – parc. č. 1370. Koncentrace střepů byla patrná na lomu svahu. Nálezy získal J. Jílek, P. Žaloudková, V. Dotzauer v rozmezí září a října 2009.

71. Zlomek hrnce s výrazně odsazeným hrubě hraněným okrajem. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 5,6 × 4,5 cm, inv. č. AR005268 (tab. 8:2).

72. Střep z malého cedníku/vykuřovadla. Ve zlomku jsou tři celé otvory. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 2,3 × 2,2 cm, inv. č. AR005268 (tab. 8:3).

73. Zlomek okraje silnostěnné nádoby typu Droberjar 1402. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,5 × 4,1 cm, inv. č. AR005268 (tab. 8:4).

74. Střep kolmo postaveného okraje. Povrch je hlazený, hnědo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,4 × 2,3 cm, inv. č. AR005268 (tab. 8:5).

75. Zlomek okraje esovitě prohnuté nádoby typu Droberjar 1300. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 2,0 × 2,5 cm, inv. č. AR5268 (tab. 8:6).

76. Zlomek nožkovitého dna silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 1,7 × 4,8 cm, inv. č. AR005268 (tab. 8:7).

77. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben rytou výzdobou – překřížené linie. Povrch je hrubý, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,3 × 3,7 cm, inv. č. AR005268 (tab. 8:8).

78. Zlomek přechodu hrdla a podhrdlí terinovitě nádoby typu Droberjar 3200. Zlomek je zdoben širokým radélkováním složeným ze čtyř řad. Povrch je hrubší,

černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,1 × 2,9 cm, inv. č. AR005268 (tab. 8:9).

79. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Povrch je zdoben rytou výzdobou. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,5 × 2,8 cm, inv. č. AR005268 (tab. 8:10).

80. Zlomek dna silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 5,2 cm, inv. č. AR005268 (tab. 8:11).

F) Nál. okol.: Střepový materiál byl získán v prostoru polohy Na dolech, pod statkem směrem k soutoku, parc. č. 1370. Nálezy získal J. Jílek, P. Žaloudková, V. Dotzauer v rozmezí září a října 2009.

81. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Fragment je zdoben rytou linií. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,7 × 4,8 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:1).

82. Střep z okraje mísovité nádoby s jemně prohnutým okrajem směrem ven. Povrch je hrubý, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,5 × 2,9 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:2).

83. Zlomek z mírně zataženého okraje. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,0 × 2,4 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:3).

84. Zlomek okraje silnostěnné mísovité nádoby s rovně postaveným okrajem. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,4 × 2,7 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:4).

85. Střep z mísovité nádoby s mírně ven vykloněným okrajem. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,9 × 2,5 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:5).

86. Zlomek okraje nádoby. Povrch je hlazený, hnědo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,0 × 2,5 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:6).

87. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubší, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 3,2 × 2,1 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:7).

88. Střep z ven vykloněného okraje. Povrch je hlazený, leštěný, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,0 × 2,9 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:8).

89. Zlomek okraje mísovité nádoby s kolmo postaveným okrajem. Povrch je hrubý, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,6 × 2,8 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:9).

90. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben hřebenovanými půlobloučky typu Droberjar 350. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,1 × 3,7 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:10).

91. Střep z mísy se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubší, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,9 × 3,8 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:11).

92. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubý, hnědo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,5 × 3,5 cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:12).

93. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben rytou výzdobou – překřížené linie. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,2 \times 3,9$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 9:13).
94. Střep z misky se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubý šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $2,7 \times 2,2$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:1).
95. Zlomek okraje misovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, leštěný, černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,6 \times 4,4$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:2).
96. Střep z výdutě nádoby zdobené radélkováním typu Droberjar 643, které je složeno ze dvou řad. Povrch je hlazený šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,5 \times 3,9$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:3).
97. Zlomek okraje misovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubší, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,9 \times 2,6$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:4).
98. Střep z okraje misovité prohnuté nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,7 \times 2,7$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:5).
99. Zlomek okraje misovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu příměs písku. Rozm.: $3,7 \times 3,3$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:6).
100. Střep okraje misovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $3,5 \times 2,9$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:7).
101. Zlomek okraje silnostěnné misovité nádoby. Povrch je hrubší, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,3 \times 3,2$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:8).
102. Střep z okraje tenkostěnné nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $1,5 \times 2,8$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:9).
103. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby, který je zdoben jednou rytou linií typu Droberjar 210. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,6 \times 2,9$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:10).
104. Zlomek okraje misovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubší, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,2 \times 3,1$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:11).
105. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben svislou rytou výzdobou typu Droberjar 210. Povrch je hrubší, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $2,2 \times 3,3$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:12).
106. Zlomek okraje misovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,0 \times 2,8$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:13).
107. Zlomek okraje misovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy v keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,7 \times 3,7$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:14).

108. Střep z mírně zataženého okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,6 × 2,9 cm, inv. č. AR005259 (tab. 10:15).
109. Zlomek okraje esovitě prohnutého hrnce typu Droberjar 2100. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,3 × 4,3 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:1).
110. Zlomek ucha hrnce s uchy typu Droberjar 1606. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,1 × 3,7 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:2).
111. Zlomek nožkovitého dna. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,5 × 3,3 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:3).
112. Drobný střep z cedníku/vykuřovadla. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 2,0 × 1,6 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:4).
113. Zlomek okraje nádoby s mírně zesíleným okrajem. Povrch je hrubší, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,6 × 3,3 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:5).
114. Zlomek dna. Povrch je hlazený, leštěný, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 3,9 × 3,2 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:6).
115. Zlomek okraje silnostěnného esovitě prohnutého hrnce typu Droberjar 2100. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,5 × 4,5 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:7).
116. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobené jednou rytou linií. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,2 × 2,2 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:8).
117. Střep mísovité/hrncovité nádoby se zataženým okrajem. Povrch je hlazený, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,1 × 2,2 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:9).
118. Střep výdutě silnostěnné nádoby, který je zdoben pomocí tří rytých linií. Povrch je hrubý, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 2,3 × 2,7 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:10).
119. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobený vrypy typu Droberjar 195a. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 5,6 × 4,2 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:11).
120. Zlomek okraje terinovité nádoby typu Droberjar 3400. Povrch hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,5 × 2,7 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:12).
121. Mírně zesílený okraj silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,5 × 5,0 cm, inv. č. AR005259 (tab. 11:13).
122. Zlomek výdutě tenkostěnné nádoby. Střep je zdoben radélkováním typu Droberjar 620. Povrch je hlazený, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,4 × 2,1 cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:1).

123. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $3,1 \times 3,2$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:2).
124. Zlomek zesíleného okraje. Povrch je hrubý, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $1,6 \times 1,6$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:3).
125. Střep výdutě silnostěnné nádoby, která je zdobena nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,3 \times 2,0$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:4).
126. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hladený, hnědo-oranžové barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,9 \times 2,3$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:5).
127. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby zdobený vrypy typu Droberjar 197. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,9 \times 3,8$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:6).
128. Zlomek dna silnostěnné nádoby. Povrch je hladený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,6 \times 3,5$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:7).
129. Zlomek okraje esovité prohnuté nádoby typu Droberjar 2100. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,1 \times 2,8$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:8).
130. Střep výdutě silnostěnné nádoby, která je zdobena vrypy typu Droberjar 190. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,4 \times 4,1$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:9).
131. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobené řadou dolíčků typu Droberjar 583b. Povrch je hrubý, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,6 \times 3,7$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:10).
132. Zlomek výdutě tenkostěnné nádoby. Zlomek je zdoben dvěma rytými liniemi. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $2,4 \times 2,6$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:11).
133. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben nehtovými vrypy typu Droberjar 110 a rytou výzdobou. Povrch je hrubý, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,8 \times 4,7$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:12).
134. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubý, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $3,3 \times 2,9$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:13).
135. Zlomek přechodu hrdla a podhrdlí terinovité nádoby. Povrch je hladený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,0 \times 3,4$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 12:14).
136. Zlomek dna silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,7 \times 4,4$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:1).
137. Zlomek tenkostěnného dna. Povrch je hladený, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,8 \times 2,2$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:2).

138. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben vrypy typu Droberjar 190. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,8 \times 4,1$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:3).
139. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben vrypy typu Droberjar 190. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,2 \times 2,5$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:4).
140. Zlomek dna. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,2 \times 2,4$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:5).
141. Zlomek dna silnostěnné nádoby. Povrch je oranžovo-hnědý. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,8 \times 3,5$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:6).
142. Zlomek podhrdlí a maximální výdutě silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $3,3 \times 3,8$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:7).
143. Zlomek okraje mísy/poháru s ven vykloněným, hraněným okrajem. Povrch je hrubý, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $1,5 \times 4,1$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:8).
144. Fragment části plného ucha silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,4 \times 2,5$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:9).
145. Zlomek ucha nádoby typu Droberjar 1600. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,0 \times 1,5$ cm, inv. č. AR005259 (tab. 13:10).
- G) Nál. okol.: Povrchová prospekce byla realizována v prostoru polohy Na dolech, v úseku pod statkem – JZD a bezprostředně za ním, par. č. 1290, 1288/1, 1289, 1313, 1314, 1417. Keramické nálezy byly získány V. Dotzauerem (v letech 2008, 2011), J. Jílkem, Z. Muškovou, H. Černou (Trojanovou) (v roce 2011).
146. Zlomek okraje mísovité nádoby typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,3 \times 4,1$ cm, inv. č. AR011526 (tab. 13:11).
147. Zlomek okraje mísy s mírně zataženým okrajem. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,0 \times 3,2$ cm, inv. č. AR011526 (tab. 13:12).
148. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Fragment je zdoben nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,0 \times 2,6$ cm, inv. č. AR011526 (tab. 13:13).
149. Zlomek okraje mísovité nádoby typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,0 \times 2,8$ cm, inv. č. AR011526 (tab. 13:14).
150. Zlomek okraje hrnce s odsazením mírně vykloněným okrajem. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $2,6 \times 6,0$ cm, inv. č. AR011540 (tab. 14:1).
151. Zlomek výdutě tenkostěnné nádoby zdobené radélkováním typu Droberjar 620/630. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,9 \times 3,0$ cm, inv. č. AR011534 (tab. 14:2).

152. Zlomek okraje silnostěnné mísovité nádoby se zataženým okrajem. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,0 × 4,9 cm, inv. č. AR011534 (tab. 14:3).
153. Zlomek okraje mísovité nádoby typu Droberjar 2400. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 4,4 × 3,7 cm, inv. č. AR011534 (tab. 14:4).
154. Zlomek okraje mísovité nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 3,2 × 4,5 cm, inv. č. AR011534 (tab. 14:5).
155. Zlomek mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,2 × 3,2 cm, inv. č. AR011534 (tab. 14:6).
156. Střep dna silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 6,0 × 4,2 cm, inv. č. AR011534 (tab. 14:7).
157. Zlomek výdutě tenkostěnné nádoby. Střep je zdoben radélkováním typu Droberjar 620/630. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 2,9 × 4,0 cm, inv. č. AR011584 (tab. 8:1).
158. Zlomek výdutě tenkostěnné nádoby. Střep je zdoben šachovnicovým radélkováním a rytými liniemi. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 3,5 × 5,0 cm, inv. č. AR011584 (tab. 14:8).
159. Střep z hrncovité nádoby s mírně zataženým okrajem. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,4 × 4,4 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:1).
160. Zlomek okraje mísy. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,5 × 4,3 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:2).
161. Střep ze silnostěnného okraje. Zlomek je přepálený, povrch hlazený, šedivé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,9 × 2,8 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:3).
162. Střep zesíleného okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,9 × 5,0 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:4).
163. Zlomek okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,2 × 3,0 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:5).
164. Zlomek fasetovaného okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,4 × 2,5 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:6).
165. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 3,1 × 2,4 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:7).
166. Střep z výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben rytou lineární výzdobou, typu Droberjar 210. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,1 × 3,6 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:8).
167. Zlomek mírně zataženého okraje. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,7 × 2,6 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:9).

168. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby, jejíž povrch je hrubý neupravený (zdrsněný), hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 4,0 × 5,5 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:10).
169. Zlomek okraje a podhrdlí tenkostěnné nádoby, snad teriny (?). Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 2,9 × 3,9 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:11).
170. Zlomek okraje silnostěnné mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,5 × 4,2 cm, inv. č. AR011584 (tab. 16:12).
171. Střep dna silnostěnné nádoby zdobené rytou výzdobou, typu Droberjar 220. Povrch je hrubý, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 4,4 × 4,5 cm inv. č. AR011584 (tab. 17:1).
172. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby zdobený nehtovými vrypy, typu Droberjar 110. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 6,8 × 3,9 cm, inv. č. AR011584 (tab. 17:2).
173. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobený rytou linií, typu Droberjar 210. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,4 × 3,7 cm, inv. č. AR011584 (tab. 17:3).
174. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby zdobený rytou výzdobou, typu Droberjar 220. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 2,9 × 4,4 cm, inv. č. AR011584 (tab. 17:4).
175. Střep kolmo postaveného okraje. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 3,1 × 5,6 cm, inv. č. AR011584 (tab. 17:5).
176. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem, typu Droberjar 2400. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,3 × 4,2 cm, inv. č. AR011584 (tab. 17:6).
177. Zlomek hraněného okraje tenkostěnné nádoby. Na hrdle je náznak ryté vodorovné linie. Povrch je hlazený, šedé barvy (přepálený). V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 2,0 × 3,3 cm, inv. č. AR011584 (tab. 17:7).
178. Zlomek okraje esovité prohnutého hrnce/zásobnice, typu Droberjar 1200. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,4 × 4,1 cm, inv. č. AR011584 (tab. 17:8).
179. Střep z ucha silnostěnné hrncovité nádoby typu Droberjar 1600. Povrch je hrubý, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 4,6 × 1,8 cm, inv. č. AR011584 (tab. 17:9).

H) Nál. okol.: Fragment provinciální keramiky byl získán D. Víchem při povrchové prospekci z prostoru polohy Na dolech, pod statkem JZD směrem k soutoku. K prospekci došlo po roce 2015.

180. Zlomek výdutě na kruhu vytáčené římsko-provinciální nádoby. Střep je zdoben drobnými pravidelnými záseky, které jsou řazeny do pravidelných řad. Částečně je zachován také oranžový nátěr. Povrch hladký, oranžové-cihlové barvy. Materiál je jemně plavený a dobře pálený. Rozm.: 5 × 3,5 cm, přír. č. 319/2020 (tab. 27:2).

2. Lok. II: Střepový materiál byl zajištěn v prostoru za Slavíkovou cihelnou, parc. č. 1292 (obr. 3).

A) Nál. okol.: Střepy získal V. Dotzauer v letech 2009 a 2011.

181. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem. Povrch je hrubší, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,4 \times 2,6$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 7:4).

182. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben svazkem rytých linií. Povrch je hlazený, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,6 \times 3,3$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 7:5).

183. Zlomek hrdla silnostěnné nádoby. Střep je zdoben vpichy typu Droberjar 162a a nevýrazným žlábkem. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $4,3 \times 4,8$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 7:6).

184. Zlomek okraje nádoby se zataženým okrajem, typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $4,9 \times 5,1$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 15:1).

185. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,5 \times 3,0$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 15:3).

186. Střep dna zdobeného dvěma nehtovými vrypy. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,9 \times 5,3$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 15:4).

187. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobený vrypy typu Droberjar 190. Povrch je hrubší hnědo-oranžové barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,7 \times 4,3$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 15:5).

188. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby zdobený rytou výzdobou, typu Droberjar 210/220. Povrch je hrubý, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,7 \times 5,0$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 15:2).

189. Zlomek okraje esovitě prohnutého hrnce typu Droberjar 1300. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,5 \times 2,2$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 15:6).

190. Střep okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem. Povrch je hlazený, leštěný, černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,5 \times 2,7$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 15:7).

191. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben svazkem rytých linií a krokvicovým motivem. Povrch je hrubší, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,7 \times 3,5$ cm, inv. č. AR011576 (tab. 15:8).

192. Zlomek okraje nádoby z doby laténské. Povrch ohlazený, šedé barvy. V keramickém materiálu je silná příměs grafitu. Rozm.: $2,9 \times 5,3$ cm, inv. č. AR011582 (tab. 15:9).

B) Nál. okol.: Slavíkova cihelna, pravděpodobně parc. č. 264/1, 7, 10, 13 (obr. 3). Keramické nálezy byly získány profesorem S. Horákem přibližně od roku 1913.

193. Zlomek okraje silnostěnné mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Zlomek je zdoben svislým žlábkováním typu Droberjar 550. Povrch

je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 5,1 × 6,6 cm, inv. č. A3846 (tab. 21:2).

194. Střep kolmo postaveného okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,4 × 3,8 cm, inv. č. A3846 (tab. 21:3).

195. Zlomek výdutě tenkostěnné nádoby, který je zdoben širokým radélkováním typu Droberjar 620/630. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 2,0 × 1,9 cm, inv. č. A3846 (tab. 21:4).

196. Střep výdutě tenkostěnné nádoby, který je zdoben radélkováním typu Droberjar 630/640 (motiv meandru nebo svastiky). Povrch je hlazený, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 2,5 × 3,8 cm, inv. č. A3846 (tab. 21:5).

Lok.: Poloha Slavíkovo pole, bližší lokalizace nejistá. Snad v blízkosti Slavíkovy cihelny (obr. 3).

Nál. okol.: Keramické nálezy byly získány profesorem S. Horákem přibližně od roku 1913.

197. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubý, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 7,0 × 5,9 cm, inv. č. A3828 (tab. 18:1).

198. Střep z okraje silnostěnné nádoby s mírně ven vykloněným hrdlem. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku a slídy. Rozm.: 3,0 × 3,2 cm, inv. č. A3828 (tab. 18:2).

199. Zlomek okraje silnostěnné mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,4 × 3,4 cm, inv. č. A3828 (tab. 18:3).

200. Zlomek okraje malé esovité prohnuté nádoby. Povrch je hlazený, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 1,9 × 2,7 cm, inv. č. A3828 (tab. 18:4).

201. Střep okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Zlomek je zdoben horizontální rytou výzdobou. Povrch je hrubý, šedo-oranžové barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,6 × 6,9 cm, inv. č. A3828 (tab. 18:5).

202. Zlomek okraje silnostěnné terinové nádoby typu Droberjar 3405. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 4,0 × 3,9 cm, inv. č. A3828 (tab. 18:6).

203. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobené rytou výzdobou. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 6,4 × 4,5 cm, inv. č. A3828 (tab. 18:7).

204. Zlomek výdutě tenkostěnné nádoby. Zlomek je zdoben vlešťovanou výzdobou, pomocí dvou překřížených linií. Povrch je hlazený, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 4,3 × 4,2 cm, inv. č. A3828 (tab. 18:8).

205. Střep dna. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,6 × 5,7 cm, inv. č. A3828 (tab. 19:2).

206. Střep okraje teriny typu Droberjar 3600 s odsazeným mírně dovnitř vklopeným hrdlem. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 5,6 × 5,5 cm, inv. č. A3828 (tab. 19:3).
207. Zlomek okraje esovité prohnutého hrnce typu Droberjar 1200. Povrch je hlazený, šedo-béžové barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 6,7 × 5,0 cm, inv. č. A3828 (tab. 19:1).
208. Zlomek okraje silnostěnné mísovité nádoby s mírně vykloněným okrajem. Zlomek je zdoben jednou vodorovnou rytou linií a více svislými liniemi typu Droberjar 210. Skládá se ze dvou slepených kusů střepů. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 7,0 × 9,4 cm, inv. č. A3828 (tab. 19:5).
209. Zlomek výdutě menší etážovité tenkostěnné nádoby s ouškem blížící se typu Droberjar 4201. Povrch je hrubší, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku a jemná příměs slídy. Rozm.: 2,2 × 6,5 cm, inv. č. A3828 (tab. 19:4).
210. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 6,1 × 6,2 cm, inv. č. A3828 (tab. 20:1).
211. Střep okraje silnostěnné nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,2 × 3,9 cm, inv. č. A3828 (tab. 20:2).
212. Zlomek okraje mísovité nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubší, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 4,8 × 5,6 cm, inv. č. A3828 (tab. 20:3).
213. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobené nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hlazený, šedo-béžové barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,3 × 4,1 cm, inv. č. A3828 (tab. 20:4).
214. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby zdobené nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubý, černo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 5,8 × 7,3 cm, inv. č. A3828 (tab. 20:5).
215. Střep okraje tenkostěnné nádoby s odsazeným hrdlem. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 4,1 × 5,0 cm, inv. č. A3828 (tab. 20:6).
216. Zlomek okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,6 × 2,4 cm, inv. č. A3828 (tab. 20:7).
217. Zlomek dna silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 6,8 × 9,5 cm, inv. č. A3828 (tab. 20:8).
218. Fragment hrnce esovité profilace typu Droberjar 1200/2100. Okraj je přesekávaný, na výdutí jsou nehtové vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 7,9 × 8,2 cm, inv. č. A3828 (tab. 21:1).

Ústav pro archeologii FF UK

1. Lok. II: Slavíkova cihelna (obr. 3)

Nál. okol.: Dar sochaře pana Šejnosta v roce 1911.

1. Hrnčovitá nádoba se zataženým okrajem – tzv. pozdně římský hrnec. Okraj je dovnitř seříznutý. Nádoba je zdobena pěti svislými párovými řadami kruhových vrypů. Povrch hrubý, hnědošedé barvy. V materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: průměr ústí 12,4 cm, průměr dna 9,4 cm, výška 10,5 cm, inv. č. 1261, B189 (tab. 27:3, 28:6).

Regionální muzeum v Chrudimi

1. Lok. I: poloha A podle J. Musila, přesněji úsek mezi Kopistovou a Slavíkovou cihelnou, parc. č. 1288/1 (obr. 2).

A) Nál. okol.: Keramické nálezy byly získány J. Musilem, J. Matějkou, J. Frolíkem, J. Štěňhou, Z. Mitášem a studenty FF UPCE v letech 2008, 2009, 2012.

1. Zlomek okraje silnostěnné nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 4,4 × 3,3 cm (tab. 22:1).

2. Střep z mírně vykloněného okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku a slídy. Rozm.: 1,9 × 2,4 cm (tab. 22:2).

3. Zlomek kolmo postaveného okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 2,0 × 3,2 cm (tab. 22:3).

4. Zlomek okraje silnostěnné nádoby s rovným okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,4 × 3,1 cm (tab. 22:4).

5. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubší, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,8 × 2,4 cm (tab. 22:5).

6. Střep výdutě silnostěnné nádoby, který je zdoben vpichem. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 2,7 × 1,9 cm (tab. 22:6).

7. Střep výdutě tenkostěnné nádoby zdobený jednoduchým radélkováním typu Droberjar 620/630. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 2,0 × 1,7 cm (tab. 22:7).

8. Střep výdutě nádoby zdobený kombinací jednořadého, dvouřadého a třířadého radélkování typu Droberjar 620/630. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 4,2 × 2,6 cm (tab. 22:8).

9. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben rytou výzdobou. Povrch je hrubší, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 3,0 × 2,6 cm (tab. 22:9).

10. Střep okraje silnostěnné nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: 3,9 × 3,9 cm (tab. 22:10).

11. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben dvěma nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubší, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku a slídy. Rozm.: $4,1 \times 3,3$ cm (tab. 22:11).
12. Střep z mírně vykloněného okraje. Povrch je hrubší, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,5 \times 3,2$ cm (tab. 22:12).
13. Zlomek kolmo postaveného okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hrubý, šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $2,1 \times 2,4$ cm (tab. 22:13).
14. Zlomek okraje silnostěnné nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,8 \times 3,9$ cm (tab. 22:14).
15. Zlomek okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,2 \times 2,8$ cm (tab. 22:15).
16. Střep z fasetovaného okraje velké silnostěnné nádoby – hrnce nebo zásobnice. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $4,2 \times 6,3$ cm (tab. 23:1).
17. Zlomek přechodu hrdla a výdutě tenkostěnné nádoby. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,2 \times 3,3$ cm (tab. 23:2).
18. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Povrch je zdoben rytou výzdobou se strženým povrchem. Povrch je hrubý-erodovaný, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,7 \times 4,0$ cm (tab. 23:3).

B) Nál. okol.: Poloha C podle J. Musíla – pole severně od areálu statku – JZD, nad nivou řeky Chrudimky, parc. č. 1313, 1370 (obr. 2). Keramické nálezy byly získány J. Musílem, J. Matějkou, J. Frolíkem, V. Dotzauerem, Z. Mitášem a studenty FF UPCE v letech 2008, 2009 a 2012.

19. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobený překříženými rytými liniemi typu Droberjar 220. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,8 \times 3,3$ cm (tab. 23:4).
20. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Střep je zdoben nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubý, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $5,0 \times 5,2$ cm (tab. 23:5).
21. Zlomek širokého ucha silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $5,2 \times 3,3$ cm (tab. 23:6).
22. Fragment výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubší, béžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $6,3 \times 5,2$ cm (tab. 23:7).
23. Zlomek okraje silnostěnné nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,6 \times 4,6$ cm (tab. 23:8).
24. Střep výdutě tenkostěnné nádoby zdobený rytou výzdobou typu Droberjar 223 (překřížené linie). Povrch je hlazený, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubšího písku. Rozm.: $2,3 \times 4,4$ cm (tab. 24:1).

25. Zlomek okraje teriny typu Droberjar 3200/3400. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,6 \times 3,1$ cm (tab. 24:2).
26. Zlomek okraje tenkostěnné nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2 \times 2,4$ cm (tab. 24:3).
27. Zlomek okraje tenkostěnné nádoby. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $1,8 \times 2,9$ cm (tab. 24:4).
28. Zlomek silnostěnné nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $4,4 \times 5,0$ cm (tab. 24:5).
29. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobený rytou výzdobou typu Droberjar 220 (překřížené linie). Povrch je hrubší, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,1 \times 3,2$ cm (tab. 24:6).
30. Střep výdutě nádoby zdobený rytou výzdobou (hřebenováním) typu Droberjar 350. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $1,9 \times 2,2$ cm (tab. 24:7).
31. Střep silnostěnné nádoby zdobený radélkováním typu Droberjar 630/640. Radélkování je široké a rozpadající se. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,5 \times 3,5$ cm (tab. 24:8).
32. Střep silnostěnné nádoby zdobené širokým víceřadým radélkováním typu Droberjar 630/640. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,7 \times 3,4$ cm (tab. 24:9).
33. Zlomek okraje silnostěnné nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,2 \times 3,1$ cm (tab. 24:10).
34. Střep kolmo postaveného okraje silnostěnné nádoby. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubého písku. Rozm.: $4,0 \times 5,0$ cm (tab. 24:11).
35. Střep okraje tenkostěnné teriny typu Droberjar 3200/3400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $3,8 \times 2,8$ cm (tab. 24:12).
36. Střep kolmo postaveného okraje silnostěnné mísovité nádoby. Povrch je hlazený, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,9 \times 5,0$ cm (tab. 24:13).
37. Zlomek okraje nádoby. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,3 \times 3,1$ cm (tab. 24:14).
38. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,4 \times 5,2$ cm (tab. 24:15).
39. Zlomek okraje silnostěnné nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,6 \times 3,0$ cm (tab. 25:1).
40. Fragment okraje silnostěnné nádoby s vyhnutým okrajem směrem ven. Povrch je hrubší, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,2 \times 4,4$ cm (tab. 25:2).

41. Zlomek okraje tenkostěnné nádoby. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $1,7 \times 2,7$ cm (tab. 25:3).
42. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby. Zlomek je zdoben nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,1 \times 2,9$ cm (tab. 25:4).
43. Střep přechodu hrdla a výdutě terinovitě nádoby typu Droberjar 3200/3400. Zlomek je zdoben nevýrazným plastickým žebrem v podhrdlí a širokým víceřadým radélkováním. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,9 \times 3,4$ cm (tab. 25:5).
44. Zlomek okraje silnostěnné nádoby. Povrch je stržený, hrubý, oranžovo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,2 \times 3,3$ cm (tab. 25:6).
45. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobený vrypy a rytou výzdobou. Povrch je hlazený, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,6 \times 3,8$ cm (tab. 25:7).
46. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobený rytou výzdobou (překřížené linie). Povrch je hrubý, hnědo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,5 \times 4,1$ cm (tab. 25:8).
47. Zlomek okraje tenkostěnné nádoby (teriny?) s ven vykloněným okrajem. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $1,9 \times 3,8$ cm (tab. 25:9).
48. Zlomek výdutě silnostěnné nádoby zdobené hřebenováním typu Droberjar 351 (překrývající se půlobloučky). Povrch je hlazený, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $4,8 \times 3,8$ cm (tab. 25:10).
49. Keramický přeslen dvoukonického tvaru. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,6 \times 3,3$ cm (tab. 25:11).
50. Keramický přeslen dvoukonického tvaru. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: $2,3 \times 3,0$ cm (tab. 25:12).
- Lok.: Bez určení přesné polohy, pravděpodobně však v okolí statku – JZD (obr. 2).
Nál. okol.: Keramické nálezy byly získány V. Dotzauerem, Z. Mitášem a J. Štěňhou. Střepy byly získány v letech 2010 a 2015.
51. Zlomek okraje nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, hnědo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubšího písku. Rozm.: $4,1 \times 4,2$ cm, inv. č. A42938 (tab. 26:1).
52. Střep okraje nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, černo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $3,3 \times 5,5$ cm, inv. č.: A42934 (tab. 26:2).
53. Zlomek okraje nádoby se zataženým okrajem typu Droberjar 2400. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: $2,9 \times 2,8$ cm, inv. č. A42941 (tab. 26:3).
54. Střep výdutě silnostěnné nádoby zdobené jednou vodorovnou rytou linií. Povrch je hrubší, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs hrubšího písku. Rozm.: $3,1 \times 4,8$ cm, inv. č. A42939 (tab. 26:4).

55. Zlomek okraje silnostěnné nádoby s vyhnutým okrajem směrem ven. Povrch je hrubší, šedo-černé barvy. V keramickém materiálu je příměs písku. Rozm.: 5,3 × 4,0 cm (tab. 26:5).

56. Střep kolmo postaveného okraje. Povrch je hlazený, šedo-hnědé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 3,0 × 2,4 cm (tab. 26:6).

57. Zlomek silnostěnné nádoby zdobené nehtovými vrypy typu Droberjar 110. Povrch je hlazený, oranžovo-šedé barvy. V keramickém materiálu je příměs jemného písku. Rozm.: 4,2 × 3,3 cm (tab. 26:7).

Drobná kovová industrie

Východočeské muzeum v Pardubicích

1. Lok. I: Na dolech, parc. č. 1290, 1370

A) Nál. okol.: Kovové artefakty byly zajištěny povrchovou a detektorovou prospekci v rozmezí let 1998–2012 panem V. Dotzauerem a členy archeologického odd. VČM v Pardubicích. Kovové předměty spočívaly v hloubce do 30 cm od současného povrchu.

1. Zlomek hlavičky a lučiku římsko-provinciální šarnýrové spony typu Riha 5.12. var. 2. Lučik je zdoben čtyřmi přesekávanými žebry. Rozm.: délka 2,5 cm, šířka lučiku 1,1 cm, šířka vinutí 1,9 cm, bez inv. č. (tab. 29:10).

2. Zlomek dvoudílné bronzové spony s 1,7 cm širokou obdélníkovitě tvarovanou hlavičkou, na spodní straně nevýrazně hraněnou. Vyklenutý lučik je od hlavičky schodovitě odsazený a jeho spodní část se opět schodovitě rozšiřuje. Rozm.: délka zlomku 2,3 cm, inv. č. AR011730 (tab. 30:1).

3. Zlomek nožky bronzové spony, která náleží do III. skupiny podle O. Almgrena, konkrétně k tzv. vedlejší pruské řadě. Nožka je zdobena šesti koncentrickými kroužky. Rozm.: 3,5 × 1 cm, inv. č. AR011735 (tab. 29:9).

4. Bronzový drátěný kroužek (prsten?), jehož konce jsou spojeny vzájemným ovinutím. Rozm.: průměr 2 cm, inv. č. AR011628 (tab. 30:13).

5. Zlomek bronzové destičkovité spony s výčnělky – lalůčky na okraji typu Thomas A ser. 2 var. 1. Destička je perforována. Rozm.: 2,5 × 2 cm, inv. č. AR011736 (tab. 30:7).

6. Fragment bronzového přehnutého plechu. Rozm.: 1,7 × 1 cm, inv. č. AR011742 (tab. 30:18).

7. Zlomek nožky bronzové trubkovité spony typu blízký se typu A 75. Nožka je zdobena rytým V motivem. Uzlík je jednostranný. Knoflík kulovitý zvednutý. Rozm.: 3,5 × 1 cm, inv. č. AR011737 (tab. 29:5).

8. Bronzová kolínkovitá dvoudílná spona blízká se skupině BGKF, var. D. Spínadlo však postrádá záhlavní destičku. Patka je zdobena nevýrazným metopovitým polem. Rozm.: délka 3,1 cm, výška zachycovače 1,5 cm, šířka vinutí 1,1 cm, inv. č. AR011733 (tab. 29:14).

9. Fragment bronzové jednodílné kolínkovité spony blízký se typu A 141–142. Patku zdobí metopovité pole oddělené dvěma rýhami. Rozm.: délka 3,6 × výška 1,4 cm, inv. č. AR011734 (tab. 29:13).

10. Bronzové kování opasku obdélníkovitého tvaru. Destička je opatřena dvěma nýtky a je po obvodu zdobena dvěma rytými liniemi. Rozm.: $2,6 \times 0,6$ cm, inv. č. AR011740 (tab. 30:14).
11. Fragment lučiku včetně zachycovače železné spony. Lučik je mírně prohnut a patka je zašpičatělá. Rozm.: délka 4,6 cm, přír. č. 1377/2010, inv. č. AR6852, nedokumentováno.
12. Fragment bronzové dvoudílné samostřílové spony blížící se typu A 175. Na rozhraní mezi lučíkem a nožkou je umístěno metopovité pole. Nožka je střechovitě hraněná a klínovitá. Rozm.: délka 5 cm, přír. č. 1546/2009, inv. č. AR5282 (tab. 30:11).
13. Zlomek bronzového plechu. Rozm.: 4×3 cm, inv. č. AR011741 (tab. 30:21).
14. Fragment dvou bronzových plechů spojených nýtky. Rozm.: 3×3 cm, inv. č. AR011742 (tab. 30:22).
15. Římsko-provinciální šarnýrová destičková spona ve tvaru kola s šesti loukotěmi typu Exner III/52. Náboj kola je zdoben žlutým emailem s černými tečkami. Rozm.: průměr 3 cm, výška 0,6 cm, přír. č. 1375/2010, inv. č. AR6850 (tab. 30:5).
16. Zlomek bronzového plechu – okrajový fragment bronzové nádoby. Pod okrajem je patrné tenké žebírko a pod ním svazek soustružených linií. Rozm.: $2,5 \times 2$ cm, přír. č. 1546/2009, inv. č. AR5275 (tab. 30:23).
17. Fragment bronzové jednoduché kolínkovité spony s horní třetivou blížící se typu A 141–142. Rozm.: délka 3,2 cm, výška 1,6 cm, dochované vinutí 2,1 cm, přír. č. 1546/2009, inv. č. AR5279 (tab. 29:15).
18. Destička trojlístkovité spony typu Thomas E ser. 1 se dvěma obdélníkovitými zářezy v podélné ose. Rozm.: $2,5 \times 2,3$ cm, přír. č. 1546/2009, inv. č. AR5271 (tab. 30:8).
19. Fragment trubkovité spony blížící se typu A 75. Nožka je střechovitě hraněná. Uzlík je obloukovitý, knoflík diskovitý nedbale tvarovaný. Rozm.: délka 4,1 cm, přír. č. 1546/2009, inv. č. AR5270 (tab. 29:4).
20. Fragment bronzové spony typu Twardo 60a patřící do III. skupiny podle O. Almgrena, konkrétně k tzv. vedlejší pruské řadě. Lučik je zdoben středovým žebírkem, nožka šesti koncentrickými kroužky. V přechodu mezi lučíkem a nožkou je nevýrazné žebírko. Rozm.: délka 6,8 cm, výška 2 cm, šířka nožky 1 cm, přír. č. 1546/2009, inv. č. AR5281 (tab. 29:8).
21. Bronzová vojenská kolínkovitá spona typu Jobst 13/var. D. Obloukovitá záhlavní destička je po obvodu zdobena puncovanými trojúhelníčky. Rozm.: délka 3,2 cm, šířka destičky 1,9 cm, výška 1,8 cm, přír. č. 1546/2009, inv. č. AR5280 (tab. 30:4).
22. Fragment bronzové dvoudílné samostřílové spony s trojúhelníkovitě rozšířenou nožkou a vysokým zachycovačem. Rozm.: délka 2,9 cm, šířka nožky 1,4 cm, inv. č. AR011738 (tab. 30:2).
23. Bronzové kování trojúhelníkovitého tvaru. V trojúhelníkovité části je kruhová perforace v kruhové je umístěn nýt. Rozm.: 1,7 cm, přír. č. 1546/2009, inv. č. AR5285 (tab. 30:17).
24. Zlomek bronzového terčíku – závěsku (?), který je po obvodu zdoben řadou puncovaných teček. Rozm.: $3,5 \times 1,6$ cm, inv. č. AR011744 (tab. 30:15).

25. Fragment lučíku a nožky římsko provinciální spony typu Riha 5.6. Povrch spony je potažen bílým kovem nebo cinem. Lučík je členěn pěti žebírky, knoflík dvěma. Rozm.: délka 3,3 cm, přír. č. 1376/2010, inv. č. AR6851 (tab. 29:12).
26. Nožka bronzové vendické (?) spony, členěná mohutným obloukovitým hřebem. Pod hřebem se nachází motivy dvou zavěšených trojúhelníků s kroužky. Nožka je po obvodu zdobena dvěma rytými liniemi. Rozm.: $3,5 \times 1,3$ cm, přír. č. 1546/2009, inv. č. AR5286 (tab. 29:3).
27. Fragment bronzové noricko-panonské spony s křídélky typu Demetz 238a. Hlavice je vakovitá, dobře vykrojená. Křídélka gracilní, výrazně skloněná, uzlík diskovitý. Lučík je po stranách zdoben rýhou. Rozm.: délka 6 cm, výška 2,1 cm, šířka hlavice 2 cm, inv. č. AR011731 (tab. 29:2).
28. Zlomky bronzových plechů. Rozm.: $2,7 \times 2$ cm, $2,7 \times 1,6$ cm, inv. č. AR011743 (tab. 30:19–20).
29. Bronzová spona typu A18a2 s horním vinutím s opěrnou destičkou rozdělenou do dvou plošek, hraněným lučíkem, diskovitým uzlíkem a prolamovaným zachycovačem. Rozm.: délka 5,2 cm, inv. č. AR011732 (tab. 29:1).
30. Deformovaná bronzová destička trojlístkovité spony typu Thomas E ser. 1. Destička je perforována jedním otvorem. Rozm.: délka 2,5 cm, přír. č. 319/2020, souřadnice: N 49°59'08.4", 015°51'33.2" (tab. 30:9).
31. Zlomek mírně prohnuté hlavice římskoprovinciální spony typu Riha 5.9, která je zdobená podélným žlábkem. Záchytné zařízení je sítěžkové konstrukce. Rozm.: zachovalá délka 2,1 cm, šířka 1,2 cm, síla 0,2 cm, přír. č. 319/2020, souřadnice: N 49°59'07.6", 015°51'35.6" (tab. 29:11).

B) Nál. okol.: Na dolech, parc. č. 1316–1319, 7. 9. 2008 byla nalezena bronzová spona. Prospekci pomocí detektoru kovů provedli J. Jílek a P. Žaloudková.

32. Lučík bronzové dvoudílné trubkovité spony typu A 75/79. Zachycovač je reparován. Lučík je střechovitě hraněný a zdobený rytými liniemi. Rozm.: 3,8 cm, přír. č. 215/2016, inv. č. AR011611 (tab. 29:6).

Regionální muzeum v Chrudimi

1. Lok. I: souřadnice UTM 33U, 561780 5537130, parc. č. 1288/1

A) Nál. okol.: Záponka byla získána pomocí detektorové prospekce D. Víchem a M. Hrušešem 12. 4. 2008.

1. Deformovaná stříbrná esovitá záponka se středovým vývalkem rámovaným dvěma žebry. Na jejích koncích jsou patrné dvě kuličky ohraničené drobnými žebírky. Rozm.: délka 2 cm, šířka 4 mm, přír. č. 389/2008, inv. č. A15861 (tab. 30:16, 28:7).

B) Nál. okol.: souřadnice UTM – 33U, 561782 5537266, parc. č. 1370, pod sadem. Zlomek hlavice spony získal detektorovou prospekci Z. Mítáš 25. 9. 2009.

2. Drobný bronzový fragment hlavice dvoudílné trubkovité spony, který je po obvodu rozšířené části zdoben rýhou. Rozm.: $1,4 \times 0,8$ cm (tab. 29:7).

C) Nál. okol.: souřadnice N 49°59'06.4", 015°51'31.6", fragment spony našel V. Dotzauer 1. 3. 2014.

3. Fragment bronzové dvoudílné spony s vysokým zachycovačem VII. skupiny, 1. série podle O. Almgrena se střechovitě profilovaným lučíkem, který je zdobený jemnými záseky. Patka nožky je zdobena rytím. Rozm.: $3,6 \times 1,6$ cm, č. sáčku 4, (tab. 30:10).

Nál. okol.: souřadnice N $49^{\circ}59'06.3''$, $015^{\circ}51'31.1''$, dtto.

4. Fragment mírně deformované bronzové římsko-provinciální spony typu A 84. Rozm.: $4 \times 2,1$ cm, č. sáčku 1 (tab. 30:3).

D) Nál. okol.: souřadnice N $49^{\circ}59'02.0''$, $015^{\circ}51'37.9''$, Spínadlo získal 8. 3. 2014 V. Dotzauer.

5. Částečně zachovalá římsko-provinciální, bronzová, prolamovaná destičkovitá spona typu Cociș 25a3. Rozm.: průměr 2,9 cm, výška zachycovače 0,8 cm, č. sáčku 8 (tab. 30:6).

Chronologie osídlení

Bohaté spektrum nálezů umožňuje stanovit přesnější chronologii osídlení v rámci polohy Na dolech a v blízkosti statku – JZD: Lok I (obr. 1–2). Z tohoto prostoru pochází většina střepového materiálu a všechny kovové artefakty. S ohledem na charakter pramenné základny (předměty získané povrchovou prospekci a pomocí detektoru kovů) je však obtížné konstatovat, zda se jedná o jedno sídliště s dlouhotrvajícím vývojem, nebo o několik osad, které mohly být v zájmovém prostoru po jisté časové přestávce zakládány.

V rámci studovaného materiálu se podařilo rozlišit skupinu nálezů, které můžeme bez rozpaků zařadit do časně doby římské. Jedná se především o střepy okrajů z hrubších tvarů, jako jsou hrnce s kolmo odsazeným okrajem, případně vejčité zásobnice (tab. 4:1, 16:6, 23:1, 26:13). Rozlišovacím znakem je zde především hrubé fasetování okrajů, které je typické již pro plaňanskou skupinu grossromstedtské kultury a poté pro keramický vývoj časných fází stupně B1.²⁵⁾ V kolekci se podařilo identifikovat i vzácné zlomky jemného stolního zboží. Některé okraje lze přiřadit k plaňanským pohárům, polokulovitým nádobám nebo tenkostěnným mísám s odsazeným, ven vykloněným okrajem (tab. 13:8, 17:7). Konkrétní specifikace tvarů však není pro přílišnou fragmentárnost možná.

Výzdobu typickou pro časnou dobu římskou se nepodařilo identifikovat. Velmi často se setkáváme s černým leštěným povrchem a jako ostřívo do keramického těsta je přidáván pouze velmi jemný písek či slída. Důležitý

25) Jan JÍLEK a kol., *Sídliště z časně doby římské ve Slepoticích*, Archeologie východních Čech 6 (2013), 2015, s. 47–48, 54–56, obr. 1.

doklad zdejšího osídlení již ve stupni Eggers A je nález plného plaňanského ouška (tab. 13:9). Tento typ vertikálního nepravého-plného ucha můžeme často vidět na polokulovitých nádobách nebo formách s jemně odsazeným okrajem. Ouško přiléhá k nádobě od jejího okraje k podhrdlí.²⁶⁾

V případě kovových předmětů je velmi dobrým reprezentantem sledovaného období bronzová spona typu A18a2 v pojetí St. Demetze,²⁷⁾ varianta Altenburg podle T. Völlinga²⁸⁾ (tab. 29:1). Datování těchto spínadel spadá do druhé poloviny 1. století př. Kr., konkrétněji pak mezi roky 35–20 př. Kr.²⁹⁾ Dalším časným kusem je noricko-panonská bronzová spona s křídélky na lučíku typu A238a (tab. 29:2) nevylučující dataci i do fáze B1a.³⁰⁾

Typický materiál fází B1a a B1b není na lokalitě reprezentativně zastoupen. V keramickém spektru se sice vyskytl drobný střep, který je blízký formám nečleněných terin³¹⁾ (tab. 2:9), avšak jedná se o ojedinělý a nepřiliš typický zlomek. Jeden fragment je zdoben dvouřadým radélkováním s dvo-

26) Jakub HALAMA, *Polozapomenuté nálezy doby římské z Letů u Dobřichovic, okr. Praha-západ*, in: Eduard Droberjar – Michal Lutovský (edd.), *Archeologie barbarů* 2005, Praha 2006, s. 337–359.

27) Stephan DEMETZ, *Fibeln der spälatène- und frühen römischen Kaiserzeit in den Alpenländern*, Frühgeschichtliche und provinzialrömische Archäologie Materialien und Forschungen, Bd. 4. Rahden/Westf 1999, s. 117–118; Jan JÍLEK, *Spony barbarské provenience z doby římské ve východních Čechách*, in: Na hranicích impéria – Extra fines imperii, Jaroslavu Tejralovi k 80. narozeninám, Brno 2017, s. 141, obr. 1:4.

28) Thomas VÖLLING, *Germanien an der Zeitenwende*, BAR inter. ser. 1360, Oxford 2005, s. 115, Abb. 37.

29) S. DEMETZ, *Fibeln*, s. 122; Helga SEDLMAYER, *Die Fibeln vom Magdalensberg. Funde der Grabungsjahre 1948–2002 und Altfunde des 19. Jahrhunderts*, Archäologische Forschungen zu den Grabungen auf dem Magdalensberg 16, Klagenfurt am Wörthersee 2009, s. 128, Abb. 83:180; Radoslav ČAMBAL, *Spony z neskorej doby laténskej z území juhozápadného Slovenska s dôrazom na zázemí Bratislavského oppida*, in: Eduard Droberjar – Balázs Komoróczy (edd.), *Římské a germánské spony ve střední Evropě* (Archeologie barbarů 2012), Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno sv. LIII, Brno 2017, s. 95–97.

30) Tomuto spínadlu byla věnována samostatná pozornost v článku: Pavel HORNÍK – Jan JÍLEK, *Noricko-panonské spony s křídélky na lučíku ve východních Čechách a na českomoravském pomezí*, Archeologie východních Čech 11 (2016), 2017, s. 130–131, obr. 2:4; K problematice viz také Igor BAZOVSKÝ, *K otázce výskytu noricko-panónských spón s křídélkami severně od středního toku Dunaje*, in: Eduard Droberjar – Balázs Komoróczy (edd.), *Římské a germánské spony ve střední Evropě* (Archeologie barbarů 2012), Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno sv. LIII, Brno 2017, s. 157–158, obr. 2.

31) Eduard DROBERJAR, *Hornolabští Svěbové – Markomani*, Archeologie ve středních Čechách 10, 2006, s. 617, obr. 11.

jitým obtahem (tab. 10:3, 28:5), typu C (RA-6) podle Z. Beneše.³²⁾ Tento typ dekoru nabývá na intenzitě především od stupně B1,³³⁾ avšak ve východních Čechách byl tento způsob zdobení doložen v obj. 3/2010 v Plotištích nad Labem, jehož výplň obsahovala střepy typické ještě pro stupeň Eggers A.³⁴⁾ Na tomto místě je však nutné uvažovat i o možné pozdější intruzi. Na vyřešení problému, zda se dvouřadé radélkování s dvojitým obtahem vyskytuje již ve stupni A nebo až stupni B1, si tak budeme muset počkat až po publikování rozsáhlých sídlištních souborů ze stupně B1, které by poskytly více srovnávacího materiálu. Popisované zdobení je však dále doloženo i později v průběhu celé starší doby římské.³⁵⁾ Toto zjištění tedy poněkud relativizuje jednoznačné zařazení do náplně fází B1a a B1b.

Sporné je i zařazení a datace zlomku lučíku-nožky spony se zachovalým jednostranným hřebenem (tab. 29:3). Tvar fragmentu a jeho výzdoba připomíná vendické spony, tak jednoduchá spínadla se širokým lučíkem.³⁶⁾

Absence charakteristického materiálu dobřichovské skupiny v pojetí E. Droberjara³⁷⁾ na lokalitě není příliš překvapivá. S podobným problémem se v zásadě potýká badání na celém Pardubicku a Chrudimsku, což kontrastuje s bohatší nálezovou základnou na Královéhradecku.³⁸⁾ Jistým vysvětlením může být obtížné rozlišení střepového materiálu v souboru, neboť hrubá – kuchyňská keramika má některé shodné rysy s keramikou stupně A.

Poněkud lepší situace v identifikaci aktivit na lokalitě se pojí s osídlením ve druhé polovině 1. století po Kr. a v počátcích následujícího věku. Výraznou pomoc pro toto období představuje zejména drobná kovová

32) Zdeněk BENEŠ, *Doklady výzdoby ozubeným kolečkem (radýlkem) na sídlišti z počátku doby římské v Mlékojedech, okr. Mělník*, Zborník Slovenského Národného múzea CXI-2017, archeológia 27, 2017, s. 198, obr. 3:RA-6.

33) Z. BENEŠ, *Doklady*, s. 200.

34) Pavel HORNÍK – Jan JÍLEK, *Sídliště z časné doby římské v Plotištích nad Labem, okr. Hradec Králové*, in: Balázs Komoróczy (ed.), *Sociální diferenciace barbarských komunit ve světle nových hrobových, sídlištních a sběrových nálezů* (Archeologie barbarů 2011), Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno sv. XLIV, Brno 2014, s. 208–209, 213, 215, tab. 2, obr. 19:9–10, 23:2–3.

35) Např. Kristian ELSCHKE, *Rädchenverzierte Keramik der römischen Kaiserzeit vom südlichen Marchgebiet*, Zborník Slovenského Národného múzea CXI-2017, archeológia 27, 2017, s. 215, 221, Abb. 3:10, 13.

36) Více k problému viz J. JÍLEK, *Spony*, s. 145, obr. 1:13.

37) E. DROBERJAR, *Hornolabští Svěbové*.

38) Pavel HORNÍK, *Spony s očky na Královéhradecku*, Archeologie východních Čech 9 (2015), 2016, s. 140–154; Pavel HORNÍK – Radek BLÁHA, *Výzkum žárového pohřebiště ze starší doby římské na Slezském Předměstí v Hradci Králové*, in: K. Sklenář (ed.), *Archeologické výzkumy v Čechách 2014*, Zprávy ČAS Supplement 97, Praha, 2015, s. 35.

industrie, která umožňuje datování do fází B1c a B2a v pojetí J. Tejrál.³⁹⁾ Ze spon barbarské provenience jmenujme příklady trubkovitých spínadel bližších se typu A 75 (tab. 29:4–7) a zlomky spon III. skupiny, tzv. pruské řady (tab. 29:8–9) podle O. Almgrena.⁴⁰⁾ Z výše uvedených typů spon náleží zejména trubkovité k velmi častým exemplářům známým téměř z každého sídliště, kde byla provedena detektorová prospekce. Domácí formy spínadel doplňují také produkty římských-provinciálních dílen. Zmiňme zejména tři šarnýrové spony. První z nich se hlásí k příkladům s příčně profilovaným lučíkem typu Ettlinger 32, Riha 5.6. (tab. 29:12), typu C1.⁴¹⁾ Spona je na povrchu potažena bílým kovem (cínem). Ze spony se dochovala pouze profilovaná část lučiku a kus nožky s lichoběžníkovitým zachycovačem. Podle S. Rieckhoff⁴²⁾ představují tyto ozdoby syntézu spon typu Aucissa a různých galských spon. Spínadla tohoto typu jsou rozšířena především na římském západě (severní Gallie, Porýní, Švýcarsko, Britské ostrovy), jejich obliba spadá do úseku od claudiovského období do průběhu první poloviny 2. století, přičemž optimum jejich výskytu je nutné hledat v poslední třetině 1. století.⁴³⁾ Z Pannonie je kromě příkladů ze Siscie⁴⁴⁾ znám úhřetické sponě velmi podobný kus z Brigetia.⁴⁵⁾ P. Kubín⁴⁶⁾ považuje spony typu Riha 5.6. ve středním Podunají, jakož i v oblastech severně od

39) Jaroslav TEJRAL, *Importe*, in: TIR, Praha 1986, s. 105–106.

40) Podrobně na jiném místě viz J. JÍLEK, *Spony*, s. 145, obr. 2:7–10, tam i starší literatura a analogie. K problému dále komplexně: Tomáš ZEMAN, *Střední Pomoraví v době římské. Svědectví povrchové prospekce*, Archaeologica Olomucensia II, Olomouc 2017, s. 97, 103.

41) Elisabeth ETTLINGER, *Die römischen Fibeln in der Schweiz*, Bern 1973, s. 29, 99; Emilia RIHA, *Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst*, Forschungen in Augst Bd. 3, Augst 1979, s. 123, Taf. 30:787, 793; Sabine RIECKHOFF, *Münzen und Fibeln aus dem Vicus des Kastells Hüfingen (Schwarzwald-Baar-Kreis)*, Saalburg Jahrbuch 32, 1975, s. 35.

42) Sabine RIECKHOFF-PAULI, *Die Fibeln aus dem römischen Vicus von Sulz am Neckar*, Saalburg Jahrbuch 34, 1977, s. 12.

43) E. RIHA, *Die römischen Fibeln*, s. 124; TÁŽ, *Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst, Die Neufunde seit 1975*, Forschungen in Augst Bd. 18, Augst 1994, s. 110–111; Nicolas GASPARD, *Die Keltischen und gallo-römischen Fibeln vom Titelberg*, Dossiers D'archeologie XI, Luxembourg 2007, s. 33; T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 82.

44) Remza KOŠČEVIĆ, *Antičke fibule z područja Siska*, Zagreb 1980, s. 29–30, tab. XXVII:237.

45) Ilona KOVRIG, *Die Haupttypen der kaiserzeitlichen Fibeln in Pannonien*, Dissertationes Pannonicae ser. II. 4, Budapest 1937, s. 114, Taf. XXVI:11.

46) Petr KUBÍN, *Římskoprovinciální spony starší doby římské z Moravy a náddunajské části Dolního Rakouska*, neubl. rukopis diplomové práce uložen na Ústavu pro klas. archeologii FF UK, Praha 2002, tab. II:1–2.

Dunaje, za vzácné, uvádí pak pouze 2 kusy z Dolního Rakouska, z lokalit Drösing a Ringelsdorf. Z Moravy známe zástupce této pestré skupiny ze sídliště v Dolních Bojanovicích.⁴⁷⁾

Druhou šarnýrovou sponu (tab. 29:10) s podélně zdobeným lučíkem můžeme zařadit k typům Riha 5.12. var. 2; Ettlinger 31; B1; Hod Hill class A.⁴⁸⁾ Náš příklad se zachoval pouze ve fragmentárním stavu, máme dochovanou hlavici a lučík, které jsou potažené bílým kovem/stříbrem. Podobně jako u typu Riha 5.6. navazují tato spínadla ve svém tvarovém vývoji na spony typu Aucissa.⁴⁹⁾ Rozšíření se kryje více méně s typem 5.6.⁵⁰⁾ Pouze v Pannonii a středním Podunají zaznamenáváme poněkud více jedinců.⁵¹⁾ Výskyt typu Riha 5.12. je nutné ojediněle hledat již v claudiovském období, nejvíce však byl oblíben ve 2. polovině 1. století a vyzníval na začátku 2. století.⁵²⁾ U. Boelicke⁵³⁾ nevyloučil počátky užívání těchto spínadel již v pozdně tiberiovské době. S. Rieckhoff⁵⁴⁾ je označila spolu s typy C1–C2 a B2–B5 jako signifikantní ozdoby claudiovského – časně flaviovského období. Toto datování potvrdily i nálezy zmíněných typů na římských vojenských lokalitách Kempton⁵⁵⁾ a Colchester.⁵⁶⁾ Z barbarika stojí za zmínku příklady z hrobu 225 z pohřebiště v Abrahámu,⁵⁷⁾ který je datován do rozmezí fází B1c a B2a.⁵⁸⁾ Další kus pochází ze žárového pohřebiště v Praze

47) Jan JÍLEK, *Dolní Bojanovice, okr. Hodonín*, Přehled výzkumů 50, 2009a, s. 319, obr. 2:2.

48) E. RIHA, *Die römischen Fibeln*, s. 137, Taf. 38, 39; TÁŽ, *Die Neufunde seit 1975*, s. 122, Taf. 29:2500–2521; E. ETTLINGER, *Die römischen Fibeln*, s. 97, Taf. 10:1–14; S. RIECKHOFF, *Münzen und Fibeln*, s. 52; C. F. C. HAWKES – M. R. HULL, *Camulodunum, First Report on the Excavation at Colchester 1930–1939*, Oxford 1947, s. 323.

49) F. C. HAWKES – M. R. HULL, *Camulodunum*, s. 323; S. RIECKHOFF-PAULI, *Die Fibeln*, s. 14.

50) E. RIHA, *Die Neufunde seit 1975*, s. 122.

51) R. KOŠČEVIĆ, *Antičke fibule*, s. 29–30, tab. XXVI–XXVII.

52) E. RIHA, *Die Neufunde seit 1975*, s. 124; T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 83–84.

53) Ulrich BOELICKE, *Die Fibeln aus dem Areal der Colonia Ulpia Traiana*, Xantener Berichte Bd. 10, Mainz 2002, s. 110.

54) S. RIECKHOFF-PAULI, *Die Fibeln*, s. 14.

55) Mathilde SCHLEIERMACHER, *Die römischen Fibeln von Kempton-Cambodunum*, *Cambodunumforschungen V*, Kallmünz 1993, s. 31.

56) F. C. HAWKES – M. R. HULL, *Camulodunum*, s. 323, Pl. XC VII:142.

57) Titus KOLNÍK, *Römerzeitliche Gräberfelder in der Slowakei*, *Archaeologica Slovaca Fontes* tom. XIV, Bratislava 1980, s. 78, Taf. LXIII:b1–2.

58) Titus KOLNÍK, *Prehľad a stav bádania o dobe rímskej a sťahovaní narodov*, *Slovenská Archeológia* 19, 1971, s. 519; Eduard KREKOVIČ, *Rímske importy na Slovensku*, *Pamätky Archeologické* 78, 1987, s. 258.

Vysočanech.⁵⁹⁾ E. Droberjar⁶⁰⁾ se pokusil nálezy z hrobů roztrždit a námi zmíněný kus zařadil k inventáři hrobu 4, který můžeme připsat 2. polovině 1. století. Z naddunajské části Dolního Rakouska registroval P. Kubín⁶¹⁾ jeden exemplář tohoto typu ze sídliště v Drösingu. Nové příklady především ze sídlištního prostředí z jižní Moravy, českomoravského pomezí a Čech naposledy shrnuli T. Zeman,⁶²⁾ D. Vích,⁶³⁾ E. Droberjar.⁶⁴⁾

Třetí fragmentárně zachované spínadlo (tab. 29:11) odpovídá typu Riha 5.9,⁶⁵⁾ jehož časové zařazení optima výskytu je hledáno především ve třetí čtvrtině 1. století, s možným vyzníváním na začátku 2. století.⁶⁶⁾ Rozšíření těchto spínadel v impériu je spojeno především se západním provinciálním světem (severní Gallie, Porýní, Británie).⁶⁷⁾

Keramické nálezy spadající do fází B1c až B2a je velmi obtížné identifikovat. Z části je to dáno výraznou fragmentarizací souboru, z části pak absencí výrazných typických prvků, které by takovéto datování umožňovaly. Můžeme však rozpoznat výzdobné prvky, které se již ve výše uvedeném úseku objevují, nicméně jsou často oblíbeny i dále ve 2. století. Jedná se například o příklady hřebenovaných obloučků typu Droberjar 350/351⁶⁸⁾ (tab. 5:16, 9:10, 25:10) spadajících do XV. skupiny podle V. Varsika.⁶⁹⁾ Za zmínku rovněž stojí střep mísovité nádoby s mírně vykloněným zesíleným okrajem zdobený plošným rýhováním typu Droberjar 210⁷⁰⁾ – lok. II – Slavíkovo pole (?) (tab. 19:5). Tento dekor spadající do XVI. skupiny V. Varsika byl však ve středním Podunají užíván pravděpodobně až do

59) J. L. PÍČ, *Starožitnosti země České II*, obr. 57, tab. LVI:9.

60) Eduard DROBERJAR, *Praha germánská*, in: Michal Lutoský – Lubor Smejtek (edd.), *Pravěká Praha*, Praha 2005, s. 840.

61) P. KUBÍN, *Římskoprovinciální spony*, tab. I:11.

62) T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 83–84.

63) David VÍCH, *Spony z doby římské ze severní části Boskovické brázdy*, *Archeologické rozhledy* 66, 2014, č. 4, s. 715, obr. 2:11.

64) Eduard DROBERJAR, *Poznámky k nálezům římských spon na území Čech*, *Archeologie ve středních Čechách* 20, 2016, s. 834, obr. 4:2–3.

65) E. RIHA, *Die römischen Fibeln*, s. 133–134, Taf. 35:947; TÁŽ, *Die Neufunde seit 1975*, s. 118–119.

66) Tamtéž, včetně časnějšího výskytu.

67) Salvatore ORTISI, *Die früh- und mittelkaiserzeitlichen Fibeln*, *Römische Kleinfunde aus Burghöfe 2*, Rahden/Westf 2002, s. 31, Taf. 14: 201.

68) E. DROBERJAR, *Studien zu den germanischen Siedlungen*, Abb. 20:350.

69) Vladimír VARSÍK, *Germánské osídlení na východním predpolí Bratislav: Sídliště z doby římské v Bratislave-Trnávke a v okolí*, *Archaeologica Slovaca Monographiae*, fontes t. XVIII, Bratislava 2011, s. 102, obr. 53.

70) E. DROBERJAR, *Studien zu den germanischen Siedlungen*, Abb.18:210.

poloviny 2. století.⁷¹⁾ V tomto případě však nemůžeme vyloučit ani výskyt v druhé polovině 2. století.⁷²⁾ K vzácným typům výzdoby ve východních Čechách patří radélkovaný šachovnicový ornament (tab. 14:8, 28:1). Plná pole jsou tvořena několikanásobnými řadami třířadého radélka. Fragmentárně zachovaná výzdoba mohla být hypoteticky (ale také nemusela) součástí výzdobných kompozic spadajících do skupiny A3 podle W. D. Asmuse.⁷³⁾ Na základě zjištění A. von Müllera⁷⁴⁾ je tento motiv typický především pro oblast dolního Polabí, zdá se však, že není omezen pouze na tento region.⁷⁵⁾ V materiálu z Čech není tento dekor příliš obvyklý. Vzdálenou pouze rámcovou analogii představuje drobný střep ze sídlště ze střední doby římské v Močovicích (obj. 18, parc. č. 488).⁷⁶⁾ Zdá se však, že popisovaná výzdoba se v dolnolabské oblasti začala používat již na zlomu letopočtu. Na tuto skutečnost by mohla poukazovat výbava žárového hrobu č. 334 v Badowě,⁷⁷⁾ kde se kromě šachovnicovým vzorem zdobené teriny nacházela bronzová spona blízká typům Kostrzewski N-a a Almgren 15. Jako vhodné další příklady pro srovnání lze zmínit zdobenou keramiku z hrobu č. 231 na pohřebišti v Putensenu,⁷⁸⁾ terinu z hrobu č. 495 na pohřebišti v již zmíněném Badowě,⁷⁹⁾ který je díky zlomku výrazně profilované (trubkovité?) spony datován do 1. století. Do stupně B1 (1. století) spadá rovněž

71) V. VARSÍK, *Germánské osídlení*, s. 102–103.

72) K dekoru viz E. DROBERJAR, *Studien zu den germanischen Siedlungen*, Taf. 103:8.

73) Wolfgang Dietrich ASMUS, *Tonwaregruppen und Stammesgrenzen in Mecklenburg während der ersten beiden Jahrhunderte nach der Zeitenwende*, Veröffentlichungen der Schleswig-Holsteinischen Universitätsgesellschaft, Reihe II/5, Neumünster 1938, s. 33, Abb. 50:20.

74) Adriaan VON MÜLLER, *Formenkreise der älteren römischen Kaiserzeit im Raum zwischen Havelseenplatte und Ostsee*, Berlin 1957, s. 17, Taf. 3a.

75) Tamtéž, *Formenkreise*, s. 17; Horst GEISLER, *Das germanische Urnengraberfeld bei Kemnitz, Kr. Potsdam-Land*, Veröffentlichungen des Museums für Ur- und Frühgeschichte Potsdam 8, 1974, s. 59, 84, Taf. 50:518/1, 74:742/1.

76) Karla MOTYKOVÁ-ŠNEIDROVÁ, *Nálezy z doby římské a slovanské z Močovic*, Archeologické rozhledy 20, 1968, č. 2, s. 195–197, obr. 7:1.

77) Güde BEMMANN, *Badow, Ein Gräberfeld der jüngeren vorrömischen Eisenzeit und älteren römischen Kaiserzeit im Landkreis Nordwestmecklenburg*, Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mecklenburg-Vorpommerns Bd. 34, Lübstorf 1999, s. 62, Taf. 48:1–2.

78) Willi WEGEWITZ, *Das Langobardische Brandgräberfeld von Putensen*, Kreis Harburg, Die Urnefriedhöfe in Niedersachsen Bd. 10, Hildesheim 1972, s. 69, Taf. 18:70.

79) G. BEMMANN, *Badow*, s. 82, Taf. 71:1–2.

žárový hrob 26 z lokality Tostedt-Wüstenhöfen⁸⁰⁾ ležící nedaleko Hamburku. Pohřeb je datován díky výskytu dvou vyspělých vendických spon 2. série, typu A 26, které již mají některé znaky mladších vendických spon typu A 28. Poněkud pozdější datování nabízí žárový hrob č. 71 z pohřebiště ve Wiebendorfu,⁸¹⁾ který kromě popelnice s popisovaným dekorem obsahoval dvojdílnou železnou přezku s plochým rámečkem blízkou typu D 16 Madyda-Leugutko. Tyto přezky jsou datovány do stupně B2,⁸²⁾ v chronologii Jaroslava Tejrál se pak jedná o fáze B1c a B2a.⁸³⁾

Výraznější nálezový fond pochází z období fáze B2b⁸⁴⁾ a přechodného stupně B2/C1.⁸⁵⁾ Spínadla barbarské provenience byla již několikrát v odborném tisku představena, z tohoto důvodu se omezíme pouze na základní sdělení. Třemi kusy jsou zastoupeny kolínkovité spony bez záhlavních destiček spadající do V. skupiny, 9. série O. Almgrena.⁸⁶⁾ Jednu můžeme s jistotou opatrností přiřadit k typu A 141 (tab. 29:13), druhá dvoudílná se pak blíží skupině BGKF, var. D⁸⁷⁾ (tab. 29:14), třetí exemplář náleží k typu A 142

80) Willi WEGEWITZ, *Der langobardische Urnenfriedhof von Tostedt-Wüstenhöfen im Kreise Harburg*, Die Urnenfriedhöfe in Niedersachsen Bd. 2/5–6, Hildesheim–Leipzig 1944, s. 20–21, Abb. 15, Taf. 2.

81) Horst KEILING, *Wiebendorf, Ein Urnenfriedhof der frühromischen Kaiserzeit im Kreis Hagenow*, Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte der Bezirke Rostock, Schwerin und Neubrandenburg 17, Berlin 1984, s. 12, Taf. 13:71, 142:71.

82) Renata MADYDA-LEGUTKO, *Die Gürtelschnallen der römischen Kaiserzeit und der frühen Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum*, BAR int. ser. 360, Oxford 1986, s. 29, Taf. 9:16.

83) J. TEJRAL, *Importe*, s. 105–106.

84) Podle: Marek OLEŹDZKI, *Zagadnienie wydzielenia „okresu środkoworzymskiego” na obszarach między Bałtykiem a środkowym Dunajem*, in: Mirosław Fudziński – Henryk Paner (edd.), *Nowe materiały i interpretacje stan dyskusji na temat kultury wielbarskiej*, Gdańsk 2007a, s. 699–719.

85) Podle: Jaroslav TEJRAL, *Die Völkerwanderungen des 2. und 3. Jhs und ihr Niederschlag im archäologischen Befund des Mitteldonauraumes*, in: Jaroslav Tejral, (ed.), *Das mitteleuropäische Barbaricum und die Krise der römische Weltreiches im 3. Jahrhundert*, Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno sv. XII, Brno 1999, s. 137–213.

86) Oscar ALMGREN, *Studien über Nordeuropäische Fibelformen der ersten nachchristlichen Jahrhunderte mit Berücksichtigung der provinzial-römischen und südrussischen Formen*, Mannus-Bibliothek Nr. 32, Leipzig 1923, Taf. VI.

87) Eduard DROBERJAR, *Nová varianta spony typu Almgren 132 z Jevička, K přechodným formám Almgrenovy V. skupiny ve stupni B2/C1*, in: Gerta Březinová – Vladimír Varsík (edd.), *Archeológia na prahu historie, K životnému jubileu Karola Pietu*, Nitra 2012, s. 241.

(tab. 29:15).⁸⁸⁾ Jejich nástup lze tušit již před polovinou 2. století, avšak oblibu těchto spínadel lze sledovat především ve fázi B2b,⁸⁹⁾ vyznívání pak v počátečním vývoji stupně C1.⁹⁰⁾

V nedávné době byl předmětem diskuse fragment bronzové spony vykazující výrazné podobnosti se sponami V. skupiny 1. série podle O. Almgrena⁹¹⁾ (tab. 30:1). Popisované spínadlo bylo označeno za místní napodobeninu spon typu A 95–96.⁹²⁾ Alternativní určení nabídl E. Droberjar,⁹³⁾ který nálezu označil za sponu s válcovitou hlavicí typu Machajewski 4.⁹⁴⁾ Problém spolehlivého určení komplikuje fragmentární stav dochování, objektivně tak nelze vyloučit ani jednu z možností. V obou případech však lze říci, že spínadlo představuje doklad kontaktů ze severovýchodním barbarikem. Časové zařazení artefaktu pak spadá do 2. poloviny 2. století.⁹⁵⁾ Ve východních Čechách doposud neznámý typ spínadla představuje drobná spona s vysokým zachycovačem, dvoudílné samostřílové konstrukce s horní třetivou.⁹⁶⁾ Její lučik je formován do destičky, která se symetricky trojúhelníkovitě rozšiřuje směrem k zachycovači (tab. 30:2). Hledání paralel bylo doposud neúspěšné, můžeme však říci, že se blíží sponám VII. skupiny O. Almgrena.⁹⁷⁾ Podoba spony však připomíná některé zástupce

88) Zde však ne zcela přesně: J. JÍLEK, *Spony*, s. 147, obr. 2:12–13, 15.

89) Eduard DROBERJAR, *Markomannen und Superiores Barbari in Třebusice und Jevičko zur Zeit der Markomannenkriege, Zur Problematik der Übergangsstufe B2/C1 in Böhmen und Mähren*, Přehled výzkumů 56, 2015, č. 2, s. 107–108, Abb. 4:4, 5:1.

90) J. JÍLEK, *Spony*, s. 147, tam i další literatura; sumarizačně pro území Čech viz Martin ČERNÝ, *Germánské spony starší doby římské v Čechách*, rkp. nepublikované diplomové magisterské práce uložené na Ústavu pro archeologii FF UK, Praha 2013, s. 67–73.

91) O. ALMGREN, *Studien*, s. 50–51, Taf. V.

92) J. JÍLEK, *Spony*, s. 147, obr. 3:1.

93) Eduard DROBERJAR, *Wielbarské vlivy v Čechách a na Moravě*, in: Lubomira Tyszler – Eduard Droberjar (Hrsg.), *Archeologia barbarzyńców 2014, Barbari superiores et inferiores*, Łódź–Wieluń 2015, s. 40, 42.

94) Henryk MACHAJEWSKI, *Die Fibeln der Gruppe V, Serie 8, im östlichen Teil Mitteleuropas*, in: Jürgen Kunow (ed.), *100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 in Kleinmachnow Land Brandenburg 5* (Wünsdorf 1998), *Forsch. Arch. Brandenburg 5*, Wünsdorf 1998, s. 189, 192, Abb. 2:20–22.

95) J. TEJRAL, *Die Völkerwanderungen*, s. 157, 160; E. DROBERJAR, *Wielbarské vlivy*, s. 40, 42.

96) Za konzultace předběžného určení děkujeme I. Bazovskému (SNM), K. Elschekovi (AÚ SAV), J. Rajtárovi (AÚ SAV), J. Schusterovi (UL) a V. Varšikovovi (AÚ SAV).

97) O. ALMGREN, *Studien*, Taf. IX.

z druhé poloviny 2. až prvních desetiletí 3. století, kam ji tedy můžeme s určitými výhradami zařadit. Symetrickým rozšířením patky připomíná spony z lokality Böddenstedt,⁹⁸⁾ nebo honosné spínadlo z Komórowa.⁹⁹⁾ Se sponami blízkým typu A 101 ji pojí právě charakteristická horní třetina.

K chronologii osídlení na konci starší doby římské (starší fáze střední doby římské) přispívají i nálezy spon z římských provincií. Tvarově pokročilý zástupce výrazně profilovaných spon reprezentuje typ A 84¹⁰⁰⁾ (tab. 30:3), který patří k velmi častým nálezům nejen ve východních Čechách, ale zejména ve středním Podunají.¹⁰¹⁾ Z úhřetického sídliště je třeba zmínit destičkovitou sponu ve tvaru kola, jehož náboj je zdoben bílým emailem s černými tečkami (tab. 30:5). Tuto sponu můžeme připsat k typu Exner III. 52,¹⁰²⁾ Feugère 28a.¹⁰³⁾ Hlavní koncentraci výskytu lze hledat v Porýní a západních římských krajích, avšak známe ji i z Podunají.¹⁰⁴⁾ Datování tohoto typu spon není zcela jednoznačné. První zástupce, z nichž se některé kusy odlišují počtem loukotí, známe již z kontextů z poslední třetiny 1. století (fáze B1c),¹⁰⁵⁾ avšak jejich oblibu lze tušit i ve 2. století s možným přežíváním do počátku 3. věku.¹⁰⁶⁾ Z území velké Germánie

98) Ulrich FISCHER, *Zu den Fibeln 101*, Jschr. Mitteldt. Vorgesch 50, 1966, Abb. 1:10–11.

99) Titus KOLNÍK, *Honosné spony z mladšej doby rímskej vo svetle náleзов z juhozápadného Slovenska*, Slovenská Archeológia 12, 1964, tab. I:7.

100) O. ALMGREN, *Studien*, s. 41–43, Taf. IV:84.

101) Pavel HORNÍK – Jan JÍLEK – Jiří MILITKY – Jiří KMOŠEK, *Sídliště z doby římské v Černčicích (okr. Náchod), doklad výroby kolínkovitých spon a nákončí opasku na přelomu starší a mladší doby římské*, Archeologie východních Čech 18 (2019), 2020, s. 59, zde i další literatura.

102) Kurt EXNER, *Die provinzialrömischen Emailfibeln der Rheinlande*, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 29/1939, 1941, s. 113, Taf. 16:3.

103) Michel FEUGÈRE, *Les fibules en Gaule méridionale de la conquête à la fin du Ve siècle après J.-C.*, Revue Archéologique de Narbonnaise Suppl. 12, Paris 1985, s. 185, 374.

104) Tamtéž, s. 377.

105) E. RIHA, *Die römischen Fibeln*, s. 204; F. C. HAWKES – M. R. HULL, *Camulodunum*, s. 325–326, Pl. XCVIII:176; Jacques PHILIPPE, *Les fibules de Seine-et-Marne du 1er siècle av. J.-C. au 5e siècle ap. J.-C.*, Mémoires archéologiques de Seine-et-Marne no. 1/1999, Nemours 2000, s. 168–169, Fig. 75:526; 77; Stijn HEEREN – Lourens VAN DER FEIJST, *Prehistorische, Romeinse en middeleeuwse fibulae uit de Lage Landen*, Beschrijving, analyse en interpretatie van een archeologische vondstcategorie, Amersfoort 2017, s. 111–113, Pl. 36:38a5/NL-1203-01b-081.

106) Helga SEDLMAYER, *Die römischen Fibeln von Wels*, Wels 1995, s. 66–67, tam i starší literatura; naposledy souhrnně J. PHILIPPE, *Les fibules de Seine-et-Marne*, s. 168–169.

lze uvést zastoupení příbuzných, avšak ne zcela identických spínadel blí-
žících se k typu Exner III. 50 z lokality Rockenthin v Sasku-Anhaltsku¹⁰⁷⁾
a Słopanowo (hrob 56).¹⁰⁸⁾ Exmplář z rozrušených hrobů v Rockenthin lze
datovat pouze rámcově od poloviny 2. století do konce 3. století¹⁰⁹⁾ a příklad
ze słopanowského hrobu 56 pak na sklonek 2. století.¹¹⁰⁾ K destičkovitým
sponám lze připsat i částečně zachovalé spínadlo s prolamovanou destičkou
(tab. 30:6), hlásící se k typu Cociș 25a3.¹¹¹⁾ Optimum výskytu těchto pro-
lamovaných spon spadá do střední doby římské, tedy především na konec
2. století a první čtvrtiny 3. věku. V provincii Dacia byla tato skupina často
identifikována v římských vojenských kontextech, což umožňuje úvahy
o její oblíbě ve vojenském prostředí.¹¹²⁾ Z českého území zatím podobný
publikovaný nález neznáme, nicméně přísun prolamovaných spon v období
střední a mladší doby římské dokládají příklady z Dobřichova-Třebické
a Přerubenic.¹¹³⁾ Důležitou skupinu spon představují kolínkovité vojenské
spony s polokruhovitou záhlavní destičkou, z osídlení v Úhřeticích zatím
registrujeme pouze jeden kus (tab. 30:4), který náleží k typu Jobst 13, var. D
se záhlavní destičkou zdobenou dekorem vlčích zubů.¹¹⁴⁾ Datováním se
podrobně zabývali J. Tejral¹¹⁵⁾ a I. Peškař.¹¹⁶⁾ Počátek masového rozšíření
je nutné hledat v polovině 2. století. Konec oblíby je v podunajských pro-
vinciích těžko rozpoznatelný, můžeme však říci, že postupně vyznívají až

107) CRFB, D6 – Matthias BECKER – Jan BEMMANN – Rudolf LA-
SER et al. (Bearb.), *Corpus der römischen Funde im europäischen Barbaricum*,
Deutschland Bd. 6, Land Sachsen-Anhalt, Bonn 2006, VII-10-15/1.8, Taf. 100:3.

108) Magdalena MAČZYŃSKA – Agnieszka URBANIAK, *Prowincjonal-
norzymska zapinka tarczowata z cmentarzyska kultury wielbarskiej w Babim
Dole-Borczu, pow. Kartuski*, *Wiadomości Archeologiczne* LVIII, 2006, s. 149,
153, Ryc. 3:6.

109) CRFB, D6, VII-10-15/1.8.

110) M. MAČZYŃSKA – A. URBANIAK, *Prowincjonalnorzymska
zapinka*, s. 149.

111) Sorin COCIȘ, *The Brooches from Roman Dacia*, Cluj-Napoca 2004,
s. 126, 209, Pl. CIX:1535.

112) S. COCIȘ, *The Brooches*, s. 128.

113) E. DROBERJAR, *Poznámky k nálezům římských spon*, s. 834, obr. 5.

114) Werner JOBST, *Die römischen Fibeln aus Lauriacum*, *Forschungen
in Lauriacum* 10/1975, Linz 1975, s. 66.

115) Jaroslav TEJRAL, *Příspěvek k datování moravských hrobových ná-
lezů ze sklonku starší doby římské a počátku mladší doby římské*, *Slovenská
Archeológia* 19, 1971, s. 32.

116) Ivan PEŠKAŘ, *Fibeln aus der römische Kaiserzeit in Mähren*, Praha
1972, s. 96.

do počátku 4. století, známe však i jejich ojedinělý výskyt jako starožitností, v 5. a 6. století.¹¹⁷⁾ Na území barbarika se s nimi setkáváme nejvíce v období od poloviny 2. století po počátek 3. století, kdy registrujeme také jejich největší oblibu užívání v římských provinciích.¹¹⁸⁾

Kromě nálezů barbarských a římskoprovinciálních spon je nutné vy-
zdvihnout i další kategorie drobné kovové industrie. Na prvním místě jme-
nujme deformovanou stříbrnou esovitou záponku blížíci se typu D v třídění
Adriaana von Müllera¹¹⁹⁾ (tab. 30:16, 28:7), která původně tvořila součást
náhrdelníku. Od typu D se však odlišuje absencí kuželovitých zakončení,
která jsou nahrazena kuličkou s žebírkem. Podobné příklady jsou známy
již z fáze B1a, jak dobře dokládá nález z hrobu č. 32 v Dobřichově-Piřho-
ře.¹²⁰⁾ Vhodnou analogií však může být například i kus z hrobu č. 19B na
pohřebišti wielbarské kultury v Grzybnici, který je datován do fáze B2a
(75–100) v pojetí R. Wołągiewicz.¹²¹⁾ Esovité záponky typu D se dále
vyskytují až do přechodného stupně B2/C1.¹²²⁾ Téměř identický exemplář
vhodný ke srovnání s úhřetickým nálezem byl získán detektorovou pro-
spekcí v Blatnici pod svatým Antonínkem I s ohledem na nálezový kontext
je však datován pouze intervalově.¹²³⁾ Esovité záponky typu D známe
z oblastí od jižní Skandinávie po polabské regiony. Výrazně byly oblíbeny

117) Sebastian SCHMID, *Die römischen Fibeln aus Wien*, Wien 2010, s. 37.

118) H. SEDLMAYER, *Die römischen Fibeln*, s. 45; Marek OLĘDZKI, *Roman knee fibulae with a semicircular plate on the head from present-day Poland*, in: Eduard Droberjar – Ondřej Chvojka (edd.), *Archeologie barbarů 2006*, Archeologické výzkumy v jižních Čechách, Suppl. 3, České Budějovice, 2007b, s. 116; Eduard DROBERJAR, *Římské kolinkovité spony v Čechách*, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 25, 2012, s. 123; poslední T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 80, zde i další literatura.

119) A. VON MÜLLER, *Formenkreise*, s. 30, 31, Taf. 15:c.

120) Eduard DROBERJAR, *Dobřichov-Piřhora, Ein Brandgräberfeld der älteren römischen Kaiserzeit in Böhmen, (Ein Beitrag zur Kenntnis des Marbod-Reichs)*, Fontes Archaeologici Pragenses 23, Pragae 1999, s. 97, Taf. 39:32/7.

121) Krystyna HAHUŁA – Ryszard WOŁĄGIEWICZ, *Grzybnica ein Gräberfeld mit Steinkreisen der Wielbark-Kultur in Pommern*, Monumenta Archaeologica Barbarica tom. VIII, Warszawa–Koszalin 2001, s. 22–23, 38, Taf. XXXV:19B:4.

122) K. HAHUŁA – R. WOŁĄGIEWICZ, *Grzybnica*, s. 38; Tomasz SKORUPKA, *Kowalewko 12, Cmentarzysko brytualne ludności kultury wielbarskiej (od połowy I w. n. e. do początku III. w. n. e.)*, Archeologiczne badania ratownicze wzdłuż trasy gazociągu tranzytowego, tom II, Wielkopolska, Poznań 2001, s. 153–154.

123) T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 126, obr. 35:2.

v oblasti wielbarské kultury,¹²⁴⁾ kde podobně jako další jejich varianty tvořily součást ženského kroje.¹²⁵⁾

Ne všechny drobné kovové předměty je možné zařadit do konkrétní fáze doby římské, k těmto intervalově datovatelným nálezům patří i níže hodnocené kusy. Mezi součásti opaskových kování spadá obdélníkovitá destička s lineární výzdobou na delších stranách, která byla k opasku připevněna dvěma nýtky (tab. 30:14). V případě tohoto artefaktu můžeme očekávat dlouhodobou oblibu, přinejmenším pro období časně a starší doby římské.¹²⁶⁾

Jako fragment závěsku lze snad interpretovat zlomek bronzového plechu (tab. 30:15), který je zdoben drobnými pukličkami – vytepávanými důlky. Podobně zdobený kus pochází z pohřebiště z mladší a pozdní doby římské v Opočně n. L.¹²⁷⁾ Nedílnou součástí různých typů závěsků jsou kroužky sloužící k jejich zavěšení.¹²⁸⁾ Zpravidla se jedná o jednoduché drátěné předměty, jejichž konce jsou spojeny vzájemným ovinutím (tab. 30:13). Původ tohoto typu spojení drátěných šperků je nutno hledat na území starověkého Řecka, odkud se poté rozšířil v posledním století starého a v prvním století nového letopočtu na balkánské území a poté dále do barbarika.¹²⁹⁾ Užití těchto kroužků je doloženo ve starší i mladší době římské, jak nás o tom mohou přesvědčit hrobové celky z pohřebiště v Mikulově (kostrový hr. 6)¹³⁰⁾ a příklady z pohřebiště v Plotištích n. L. (hroby 309, 764, 964).¹³¹⁾

124) Jan SCHUSTER, *Czarnówko, Stan. 5, Osiem grobów okazałych – narodziny nowych elit w II wieku po Chr. w Basenie Morza bałtyckiego*, Monumenta archaeologica barbarica VIII, Łębork–Warszawa 2018, s. 79.

125) Magdalena TEMPELMANN-MĄCZYŃSKA, *Das Frauentrachtzubehör des mittel- und osteuropäischen Barbaricums in der römischen Kaiserzeit*, Kraków 1989, s. 67, 76–77.

126) Jan JÍLEK – Martin KUČA – Tereza SOJKOVÁ, *Pohřebiště z doby římské ve Velaticích*, Slovenská Archeológia 59, 2011, č. 2, s. 253.

127) Ivana PLEINEROVÁ, *Opočno, Ein Brandgräberfeld der jüngeren und späten Kaiserzeit in Nordwestböhmen*, Kraków 1995, Taf. 66:15.

128) Piotr KACZANOWSKI, *Drochlin, Ciałopalne cmentarzysko kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich*, ZNUJ DCCCXXVIII, Prace Archeologiczne 40, Kraków 1987, s. 71–72.

129) Ivana POPOVIĆ – Bojana BORIĆ-BREŠKOVIĆ, *The Bare hoard*, Monographies 8, Belgrade 1994, s. 65, 74–76, Fig. 8:5–8, 9:1–15; Ivana POPOVIĆ, *Autochthonous and hellenistic tradition in roman jewelry from the first to the third century*, in: Ivana Popović (ed.), *Antique silver from Serbia*, Belgrade 1994, s. 90, 204–205.

130) J. TEJRAL, *Příspěvek k datování*, s. 50, obr. 2:1.

131) Alena RYBOVÁ, *Plotiště nad Labem, Eine Nekropole aus dem 2.–5. Jahrhundert u. Z. I. Teil*, Památky archeologické 70, 1979, č. 2, s. 364, 371, Abb. 43:5, 45:10, 49:6.

Popisovaný typ artefaktu mohl však také sloužit jako součást náhrdelníku nebo snad v některých případech jako prsten.¹³²⁾

Nejisté funkční zařazení se pojí s fragmentárním trojúhelníkovitým kováním s jednou perforací a nýtkem s kruhovou hlavičkou (tab. 30:17). Nelze vyloučit, že se jedná o část bronzové objímky picího rohu, kdy objímka byla k vlastnímu rohu připevněna pomocí řady jazykovitých/trojúhelníkovitých výběžků.¹³³⁾ Další možností funkčního zařazení je spojovací kování řemení.¹³⁴⁾

Soubor předmětů z neželezných kovů z lokality I rozšiřuje drobná kolekce bronzových deformovaných plechů (tab. 30:18–22), které hypoteticky mohou pocházet z římských kovových nádob. S jistotou to však tvrdit nemůžeme, protože v rámci této polohy je známé osídlení z doby laténské až vrcholného středověku. Drobný zlomek okraje a výdutě (tab. 30:23) lze snad předběžně připsat některé z římských naběraček.

Většinu nálezů ze sledovaného období představuje přirozeně keramika. Z tenkostěnného stolního zboží stojí za zmínku zlomky okrajů a hrdel terin s kuželovitým mírně dovnitř vklopeným hrdlem (tab. 2:5, 19:3), které se blíží typu Droberjar 3605. Doloženy jsou jak z lokality I, tak ze Slavíkova pole. Teriny s kuželovitým hrdlem jsou typické pro stupeň B1,¹³⁵⁾ ve 2. století se však hrdlo postupně zvyšuje do válcovitého tvaru. Ve fázi B2b a přechodném stupni B2/C1 postupně vynikají.¹³⁶⁾ U dalších dvou okrajových střepů (tab. 24:2, 12) je pro jejich fragmentární zachování

132) T. SKORUPKA, *Kowalewko*, s. 153, tab. 62/201/10, 67/221/5, 91/312/5, 117/374/5.

133) Jacek ANDRZEJOWSKI, *Okucia rogów do picia z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich w Europie środkowej i północnej*, (próba klasyfikacji i analizy chronologiczno-terytorialnej), *MatStarWczes.* Tom. VI, Warszawa 1991, Ryc. 10:c; naposledy k české problematice Zdeněk BENEŠ, *Obsah jedné starožitnické sbírky, picí rohy a archeologický potenciál zaniklé polohy Sandberg u Kolína*, in: Eduard Droberjar – Balázs Komoróczy (edd.), *Římské a germánské spony ve střední Evropě* (Archeologie barbarů 2012), *Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno sv. LIII*, Brno 2017, s. 484–486, obr. 12:2, 5.

134) K honosnějším kusům leckdy s figurální výzdobou např. Willi WE-GEWITZ, *Schuhwerk und Sporen im Totenritual, Beobachtungen zu Grabbräuchen auf Urnenfriedhöfen der Spätlatène- und römischen Kaiserzeit im Gebiet der Niederelbe*, *Hammaburg NF* 6/1981-83, 1984, Abb. 6–7.

135) E. DROBERJAR, *Hornolabští Svěbové*, s. 610, obr. 10.

136) V. VARSÍK, *Germánské osídlení*, s. 63, obr. 30:7; podrobně pak David VÍCH – Jan JÍLEK a kol., *Sídlště z doby římské v Cerekvici nad Loučnou*, *Archeologie východních Čech* 18 (2019), 2020, s. 104, obr. 47.

problém s tvarovým určením. Může se jednat o zlomky z drobných terin,¹³⁷⁾ podobně jako o střepy z mísovitých nádob formy III¹³⁸⁾ podle V. Varsika, které jsou datovány především do fází B1c a B2a. K vzácným tvarům patří tenkostěnná etážovitá pohárovitá nádoba typu Droberjar 4201 (tab. 19:4), získaná snad na lokalitě II (Slavíkovo pole). Nejblíže analogické kusy lze doložit z výplně chaty č. III v Křepicích,¹³⁹⁾ keramický inventář objektu můžeme rámcově zařadit do druhé poloviny 2. století až počátku 3. století. K vzdáleným paralelám patří i nádobka z pohřebiště v Dobřichově-Pičhoře spadající na sklonek starší doby římské.¹⁴⁰⁾ Postavení ucha na etážovém rozhraní výdutě a hrdla připomíná některé výjimečné vázovité formy z území středního Německa, datované do mladší doby římské.¹⁴¹⁾ Problematiku etážovitých nádob naposledy přehledně shrnul L. Košnar, který tuto variabilní keramickou skupinu datoval především do rozmezí stupňů B2 až C2.¹⁴²⁾

Více k datování napoví především radélkovaná výzdoba, která patří k typickému zdobení stolní tenkostěnné keramiky. Poznáme ji z lokalit I (Na dolech) a II (Slavíkova cihelna). Ve sběrovém materiálu se podařilo identifikovat drobné zlomky výdutí s dekorem provedeným třířadým a čtyřřadým radélkem jednou použitým (tab. 8:1, 9). Častěji se vyskytují střepy zdobené jednořadým a dvouřadým radélkováním vícekrát použitým, často dochází na střepích ke vzájemné kombinaci těchto postupů (tab. 1:3, 8, 14:2, 21:4–5, 24:8–9, 25:5, 28:2–3). Na střepu č. 8 (Regionální muzeum v Chrudimi) se dokonce vyskytla kombinace použití jednořadého, dvouřadého a třířadého radélka (tab. 22:8). Vícenásobné použití jednořadého a dvouřadého radélka vytváří široké řady, které mají někdy charakter tzv. rozpadlého radélkování (tab. 1:3, 8, 21:4, 22:7, 28:2). Mnoho motivů se nepodařilo rekonstruovat, nicméně charakter zakřivení některých řad (tab. 1:8, 8:1, 9, 21:5, 22:8) napovídá, že nádoby mohly být zdobeny krokvicovou a zejména meandrovou kompozicí. Datování popsaných střepů může být

137) Srv. nálezy v Sobčicích na Jičínsku: Vít VOKOLEK – Jan JÍLEK, *Osada z doby římské v Sobčicích, okr. Jičín*, Východočeský sborník historický 19, 2011, s. 20, obr. 20:5.

138) V. VARSÍK, *Germánské osídlenie*, s. 63, obr. 31.

139) E. DROBERJAR, *Studien zu den germanischen Siedlungen*, s. 107, Abb. 44:4201, Taf. 52:15.

140) E. DROBERJAR, *Dobřichov-Pičhora*, s. 48, 268, tab. 87:6.

141) Rudolf LASER, *Die Brandgräber der spätrömischen Kaiserzeit im nördlichen Mitteldeutschland*, Forschungen zur Vor- und Frühgeschichte Bd. 7, Berlin 1965, s. 108, Taf. 28:A(86).

142) Lubomír KOŠNAR, *Poznámky k etážovitým nádobám doby římské v barbariku*, Archeologie západních Čech 7, 2014, s. 62.

opět pouze intervalové, a to do úseku od fáze B2a do stupně C1. Především tzv. rozpadlé radýlkování bylo oblíbené i ve 3. století.¹⁴³⁾

V rámci keramického souboru převažuje silnostěnná tzv. kuchyňská keramika. Jedná se o formy jako mísy se zataženým okrajem (např. tab. 2:10, 3:6, 6:10–11, 10:4–7, 13–15, 26:1–3), esovitě profilované hrnce a hrnce s ostrými hranami (např. tab. 21:1, 5:8) a další. V případě výzdoby je třeba konstatovat výraznou uniformitu zastoupeného spektra: nehtové vrypy (např. tab. 1:4, 11, 5:3, 7:2, 13:4, 17:2), ryté křížící se linie (např. tab. 3:10, 4:13, 8:8, 9:13, 17:1, 4) atd. Podobné kolekce lze vysledovat na sídlištích v Mikulovicích u Pardubic,¹⁴⁴⁾ Tuněchodech,¹⁴⁵⁾ Cerekvici nad Loučnou¹⁴⁶⁾ a Sobčicích na Jičínsku.¹⁴⁷⁾ Drobnými zlomky jsou zastoupeny i cedníky/vykuřovadla (tab. 1:9, 8:3, 11:4), která lze datovat pouze intervalově.¹⁴⁸⁾ Soubor z lokality II zahrnuje jeden zlomek obroušeného laténského střepu (tab. 15:9). Tyto artefakty jsou doloženy z kontextů doby laténské a římské a o jejich funkci se aktuálně vede diskuse. Na základě experimentů se však jeví jako neopodstatněné, že sloužily jako „hladítka“ používaná při tuhování a leštění povrchu keramických nádob.¹⁴⁹⁾

Úhřetická lokalita I také rozšířila počet východočeských nalezišť s přítomností římské provinciální keramiky. Díky povrchové prospekci

143) Eduard DROBERJAR – Radka KNÁPEK, *K labskogermánské radělkované keramice*, Zborník Slovenského Národného múzea CXI/2017, archeológia 27, 2017, s. 207. K datování radělkovaných střepů na sklonku starší doby římské a v mladší době římské viz také: Vladimír VARSÍK, *Nádoby zdobené ozubeným kolieskom z kvádskeho sídliska vo Velkom Mederí*, Zborník Slovenského Národného Múzea CXI/2017, archeológia 27, 2017, s. 246–248.

144) Radko SEDLÁČEK – František KAŠPÁREK – Jan JÍLEK, *Sídlíštní nálezy z doby římské z Mikulovic, okr. Pardubice (stav k roku 2008)*, in: Ján Beljak – Gerta Brežinová – Vladimír Varsík (edd.), *Archeológia barbarov 2009*, Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes, Tomus X, Nitra 2010, s. 371–418.

145) Jan JÍLEK – František KAŠPÁREK – Vít VOKOLEK – Jiří SIGL, *Sídlíště z doby římské v Tuněchodech, okr. Chrudim, Nálezy z let 1973 až 1984 v poloze Bodlavecké pole a v areálu JZD*, Východočeský sborník historický 31, 2017, s. 28, 31–32, obr. 9–10, 14–15, 17.

146) D. VÍCH – J. JÍLEK a kol., *Sídlíště z doby římské v Cerekvici nad Loučnou*, s. 100, 101–102, 107–108, 109, např. obr. 18:2–3, obr. 48.

147) V. VOKOLEK – J. JÍLEK, *Osada z doby římské v Sobčicích*, s. 24.

148) D. VÍCH – J. JÍLEK a kol., *Sídlíště z doby římské v Cerekvici nad Loučnou*, s. 105.

149) K problému podrobně a přínosně: Natálie VENCLOVÁ – Richard THÉR – Tomáš MANGEL, *Obroušené grafitové keramické fragmenty v době železné: Možnosti interpretace*, Studia historica Nitriensia 23, Supplementum – Sedem kruhů Jozefa Bujnu, Nitra 2019, s. 190–193, 198–199, obr. 1:8.

D. Vícha se podařilo získat zlomek výdutě žluto-oranžové nádoby s oranžovým malováním a třemi řadami drobných svislých záseků (tab. 27:2). Ze středočeského území je vhodnou analogií střep ze sídliště v Ratenicích.¹⁵⁰⁾ Další vhodné exempláře pro srovnání jsou evidovány ze sídlišť na jihovýchodní Moravě.¹⁵¹⁾ Podle současného stavu poznání můžeme říci, že žluto-oranžová keramika byla fabrikována po celou dobu římskou.¹⁵²⁾ Optimum jejího výskytu v sídlištním germánském prostředí spatřujeme zejména ve druhé polovině 2. století a první polovině 3. století. Tato keramika se na území Moravy objevuje především ve 2. století, kdy se také počítá s jejím nejintenzivnějším importem z Pannonie.¹⁵³⁾ Tento závěr potvrzují i zjištění z území Slovenska,¹⁵⁴⁾ kde se však v menším zastoupení vyskytne i v objektech jejichž výplň je datována do 4. století.¹⁵⁵⁾

Především díky drobné kovové industrii můžeme sledovat zdejší osídlení i v mladší době římské. V tomto období však již plně převládají výrobky barbarské proveniencie. Mezi chronologicky nejstarší příklady patří spona samostřílové konstrukce s vysokým zachycovačem hlásící se k VII. Almgrenově skupině¹⁵⁶⁾ (tab. 30:10). Tato spínadla patřila k velmi oblíbeným na samém sklonku 2. století a zejména v první polovině 3. věku, jejich vyznívání pak spadá do 2. poloviny 3. století.¹⁵⁷⁾ Ve stupni C1 začíná také rozkvět používání barbarských destičkovitých spon. Z Ůhřetic je máme doloženy několika příklady. V první řadě to jsou dvě jetelovité

150) Hedvika SEDLÁČKOVÁ, *Nálezy římskoprovinciální keramiky z Ratenic, okr. Nymburk*, Archeologické rozhledy 28, 1976, s. 185, obr. 1:4.

151) T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 30, obr. 4:11–12.

152) Eduard KREKOVÍČ, *Římska importovaná keramika na Slovensku*, Slovenská Archeológia 29, 1981, č. 2, s. 360, 363.

153) Balázs KOMORÓCZY, *Zpráva o výzkumu fortifikace římského krátkodobého tábora a objektů sídliště z doby římské na lokalitě Mušov – Na Pískách v letech 1995–1996*, Přehled výzkumů 39/1995–1996, 1999, s. 173–174; TÝŽ, *Das römische temporäre Lager in Modřice (Bez. Brno-venkov)*, in: Klára Kuzmová – Karol Pieta – Ján Rajtár (edd.), *Festschrift für T. Kolník zum 70. Geburtstag*, Nitra 2002, s. 130.

154) Ján BELJAK – Titus KOLNÍK, *Římskoprovinciální keramika z germánskej osady v Štúrove*, in: Eduard Droberjar – Ondřej Chvojka (edd.), *Archeologie barbarů 2006*, Sborník příspěvků z II. Protohistorické konference, Archeologické výzkumy v jižních Čechách, Supplementum 3/I, České Budějovice 2007, s. 142.

155) Kristian ELSCHKE, *Bratislava-Dúbravka im 1. bis 4. Jahrhundert n. Chr. Germanischer Fürstensitz mit römischen Bauten und die germanische Besiedlung*, Archaeologica Slovaca Monographiae – Studia tom. XXIX, Nitra 2017, s. 115, 148–149, 150–151, 169, Taf. 50:13, 59:15, 141:8.

156) O. ALMGREN, *Studien*, Taf. IX.

157) J. JÍLEK, *Spony*, s. 147–148, obr. 3:5, zde i další literatura a analogie.

spony typu Thomas E, ser. 1 (typ Almgren 227)¹⁵⁸⁾ (tab. 30:8–9), datované do stupně C1 s možným vyznáváním ve 4. století.¹⁵⁹⁾ Dalším zástupcem destičkovitých spínadel je spona typu Thomas A ser. 2, var. 1¹⁶⁰⁾ (tab. 30:7) s typickými výčnělky (lalůčky) po obvodu destičky řazená do úseku od konce 2. století do závěru 3. věku.¹⁶¹⁾ K mladším zástupcům spon patří dva exempláře tzv. polabských spon „*Elbefibeln*“, které mají nejbližší k zástupcům VI. skupiny 2. série podle O. Almgrena (tab. 30:11–12).¹⁶²⁾ Jejich chronologické zařazení lze hledat vzácně již před polovinou 3. věku, optimum výskytu pak náleží 2. polovině 3. století (fáze C1b a stupeň C2) a a prvním desetiletím 4. století.¹⁶³⁾

V případě keramického spektra mladší doby římské musíme konstatovat, že některé tvary jako misky/hrnce se zataženým okrajem, esovitě profilované hrnce a konické misky pro své intervalové datování mohou pokračovat z předchozích fází doby římské. Mezi typické zástupce hrnců se zataženým okrajem patří nálezy z prostoru Slavkovy cihelny (lok. II) ze sbírek Ústavu pro archeologii FF UK (tab. 27:3, 28:6). Nádoba je zdobena motivem svislých řad dvojicí doličků. Tento jednoduchý dekor známe například z obj. 271 v Chrudimi,¹⁶⁴⁾ obj. 4a z Holohlav,¹⁶⁵⁾ obj. 63 z Čáslav.¹⁶⁶⁾ Optimum výskytu této výzdoby je doloženo v mladší a pozdní době římské a počátku stěhování národů.¹⁶⁷⁾

158) Sigrid THOMAS, *Die germanischen Scheibenfibeln der römischen Kaiserzeit im freien Germanien*, Berliner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte 7, 1967, s. 57; J. JÍLEK, *Spony*, s. 149–150, obr. 3:9–10.

159) Tamtéž i s příklady a literaturou; aktuálně: T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 116.

160) S. THOMAS, *Die germanischen Scheibenfibeln*, s. 26, 30.

161) J. JÍLEK, *Spony*, s. 149, obr. 3:8.

162) Tamtéž, s. 154, obr. 5:5–6.

163) Tamtéž, s. 154; srv. také T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 122, obr. 32:5.

164) Jan MUSIL – Jan JÍLEK, *Sídlště z pozdní doby římské a doby stěhování národů z Chrudimi*, Východočeský sborník historický 21, 2012, obr. 24:3.

165) Jan BOČEK, *Záchranný výzkum v Holohlavech*, Zpravodaj Krajského muzea východních Čech 15, 1988, č. 1, s. 22, tab. 5.

166) Nепublikováno.

167) Zdeněk BENEŠ, *Dobroměřice u Loun a Březno u Chomutova, Dvě sídlště z doby římské v severozápadních Čechách*, in: Ján Beljak – Gertruda Březinová – Vladimír Varsík (edd.), *Archeológia barbarov 2009*, Archaeologica Slovaca Monographiae, Communicationes, Tomus X, Nitra 2010, s. 89, obr. 9:5; Jaroslav JÍŘÍK, *Vybrané sídlštní situace mladší doby římské až časně fáze doby stěhování národů v severozápadních Čechách*, in: Eduard Droberjar – Ondřej Chvojka (edd.), *Archeologie barbarů 2006*, Archeologické výzkumy v jižních Čechách supp. 3/II, České Budějovice 2007, s. 544, obr. 21:6; Jaroslav JÍŘÍK –

Interpretace – římské importy a význam lokality

Charakter výše zhodnocených kolekcí je výrazně ovlivněn způsobem nabytí. Ve většině případů byly sbírky muzeí rozšířeny o předměty získané povrchovou a detektorovou prospekci, přičemž detektorová prospekce se zaměřovala převážně na neželezné artefakty. Vysoká četnost nálezů ve srovnání s dalšími nalezišti na Chrudimsku je do jisté míry závislá na míře pozornosti, která byla lokalitě věnována, neboť prospekce zde v jarním a podzimním období s přestávkami probíhaly přes dvacet let.

Pro lepší porozumění souborům, které pocházejí z větší části z oblasti nad soutokem Novohradky a Chrudimky (lok. I) (obr. 2) je nutné srovnání s dalšími sídlišti, a to především z Chrudimska a Pardubicka. Komparace bude zaměřena na předměty z neželezných kovů a římské výrobky zachráněné jak z lokalit s nálezy získanými detektorovou prospekci, tak s nálezovým fondem ze záchranných archeologických výzkumů. V rámci oblasti Chrudimska a tzv. Mikulovické planiny dominuje co do počtu římských importů sídliště v Mikulovicích u Pardubic datované do rozmezí fází B2b až C1a, kde se podařilo zachránit především kolekci římsko-provinciální keramiky¹⁶⁸⁾ (tab. B, graf 1). Vysoký počet zástupců této kategorie však může být dán způsobem výzkumu, kdy značná část nálezů pochází

Tab. B: Srovnání zastoupení římských výrobků na vybraných východočeských lokalitách – Úhřetice a lokality zkoumané v rámci záchranných archeologických výzkumů

Lokalita	Spony	Části bronz. nádob	Ostatní br. předměty	Keramiky	Terra sigillata a její napodobeniny	Celkem
Mikulovice u Pardubic	1	1		11	3	16
Cerekvice nad Loučnou	0	5	2	1	1	9
Úhřetice	8	0	0	1	0	9

Michal KOSTKA, *Germánské sídliště v Dolních Chabrech*, Archeologie ve středních Čechách 10, 2006, s. 737, obr. 5:3, 11:4, 12:1; Pavel HUŠŤÁK – Jaroslav JIŘÍK, *Osídlení z doby římské v Praze-Hloubětíně*, „Zahrady nad Rokytou“, in: Maciej Karwowski – Eduard Droberjar (edd.), *Archeologia Barbarzyńców 2008: powiązania i kontakty w świecie barbarzyńskim*, Collectio Archaeologica Ressoviensis XIII, Rzeszów 2009, s. 336, obr. 18:1.

168) R. SEDLÁČEK – F. KAŠPÁREK – J. JÍLEK, *Sídlištní nálezy z doby římské z Mikulovic*.

z výplní objektů. Úhřetice spolu s lokalitami Bošín¹⁶⁹⁾ a Cerekvice nad Loučnou vykazují nižší počet dovezených předmětů (tab. B, C, graf 1, 2). Sídliště v Úhřeticích bylo využíváno nejpozději od stupně A a v Bošíně jsou registrovány nálezy od fáze B1c. V Cerekvici n. L. máme doklady sídlištních aktivit od střední doby římské do pozdní doby římské – počátku doby stěhování národů.¹⁷⁰⁾ Jedná se tedy o poměrně rozdílné lokality co do sledování chronologie osídlení.

Tab. C: Srovnání zastoupení římských výrobků na vybraných lokalitách – Úhřetice a naleziště s materiálem získaným díky prospekci

Lokalita	Spony	Části bronz. nádob	Ostatní br. předměty	Keramika	Terra sigillata a její napodobeniny	Celkem
Úhřetice	8	0	0	1	0	9
Mravín	1	0	2	0	0	3
Bošín	9	0	0	0	0	9
Dřenice	0	0	0	0	0	0
Černčice	5	0	0	0	0	5
Chornice 6a	6	0	0	0	0	6

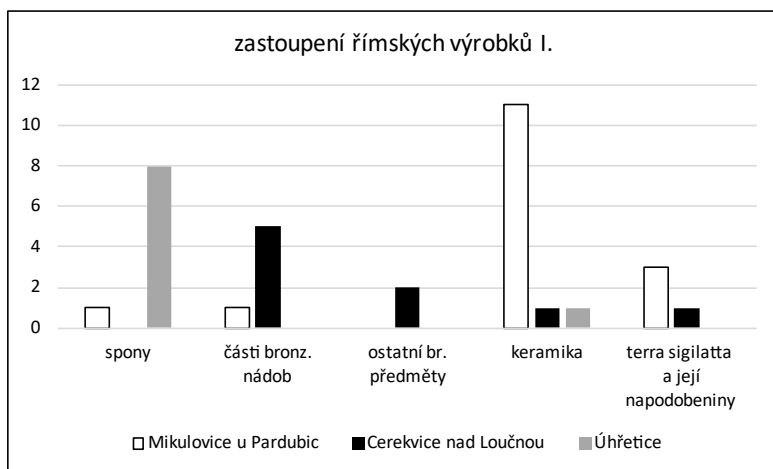
Klíčové je srovnání počtu importovaných předmětů v průběhu trvání sídlišť. V Mikulovicích máme doloženy importy především z období střední doby římské. V Úhřeticích, kde naopak s ohledem na typ kontextu převažují spony je zastoupení římských výrobků z fází B1c–B2a a B2b–C1a téměř identické (tab. D, graf. 3). Celkově lze však říci, že až na výjimky (Bošín) největší počet římsko-provinciálních produktů registrujeme z období střední doby římské (B2b až C1a) a to jak na nalezištích zkoumaných pouze pomocí prospekci, tak na lokalitách, kde proběhly záchranné archeologické výzkumy (tab. E, graf. 4). Tento trend je typický pro celou východočeskou oblast a rovněž pro další regiony středoevropského barbarika.¹⁷¹⁾ Interpretace tohoto jevu nemůže být přímočará. Nárůst římského zboží snad souvisí se stabilizací římských provincií v antoninském období a poté s konjunkturu-

169) Za možnost studovat nálezy z Bošína a použít je pro toto srovnání děkuji D. Víchovi a P. Horníkovi.

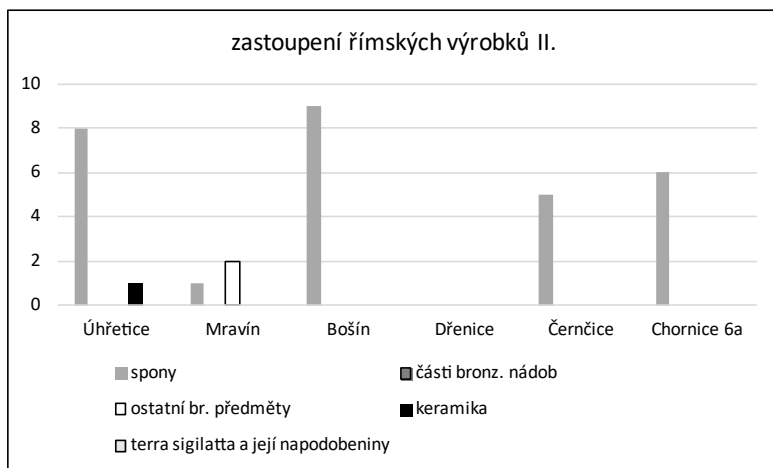
170) D. VÍCH – J. JÍLEK a kol., *Sídliště z doby římské v Cerekvici nad Loučnou*, s. 184.

171) J. JÍLEK, *Doba římská ve východních a severovýchodních Čechách*; T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 200.

rou římského Podunají za severovské dynastie. V současné době můžeme také pouze spekulovat, jaký vliv na rozptyl římských předmětů mohlo mít přiblížení římské vojenské přítomnosti na území českomoravského pomezí v době markomanských válek.



Graf. 1: Římské výrobky v Úhřeticích, Mikulovicích u Pardubic a Cerekvici nad Loučnou.

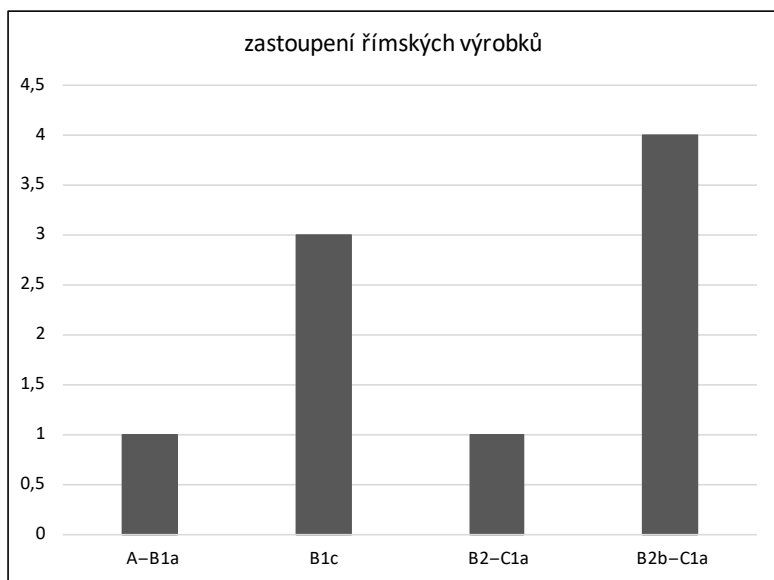


Graf. 2: Římské výrobky v Úhřeticích a na dalších lokalitách sledovaných pomocí povrchové a detektorové prospekce.

Poněkud zarážející je vzácnost římských výrobků fází B1a a B1b na sledovaných lokalitách. Tento jev kontrastuje s oblastí středočeskou a severozápadočeskou.¹⁷²⁾ Do jisté míry může být vysvětlen stavem poznání, kdy ve východních Čechách evidujeme rozšíření takto datovaných lokalit především až v posledních letech. S tím souvisí i znalost soudobých importů v regionu.¹⁷³⁾

Tab. D: Úhřetice, okr. Chrudim, zastoupení římských výrobků v jednotlivých chronologických fázích

Datace (optimum výskytu)	Počet
A–B1a	1
B1c	3
B2–C1a	1
B2b–C1a	4



Graf. 3: Úhřetice, okr. Chrudim, zastoupení římských výrobků v jednotlivých chronologických fázích.

172) E. DROBERJAR, *Poznámky k nálezům římských spon*, s. 828, 837.

173) K novým lokalitám fází B1a a B1b viz stručně: David VÍCH a kol., *Nález mečů protohistorického období z Křenova na Svitavsku*, *Archeologické rozhledy* 70, 2018, č. 4, s. 532.

Pokud se nyní zaměříme na provenienci římských importovaných předmětů, tak za překvapivou můžeme označit přítomnost tří spon se šarňovou konstrukcí, u nichž je původ hledán tradičně na římském západě. Pro srovnání D. Vích uveřejnil z českomoravského pomezí pouze tři příklady této kategorie spínadel.¹⁷⁴⁾ Z Pardubicka je znám zatím pouze jeden další kus z Dašic.¹⁷⁵⁾ E. Droberjar pak ve svém posledním textu zmínil 12 kusů převážně publikovaných nálezů.¹⁷⁶⁾ O tom, že stav nálezové základny je zkreslen nepublikováním kolekcí detektorových nálezů, může upozorňovat překvapivě vysoký počet (kolem 30 kusů) zmíněných spon ve středním a jihovýchodním Pomoraví.¹⁷⁷⁾ V Úhřeticích je zarážející nízký počet výrazně profilovaných noricko-pannonských spon (pouze 1 × typ A 84), což kontrastuje se situací v Bošíně. Na základě zjištěných faktů se tedy zdá, že populace úhřetického osídlení mohla udržovat kontakty s různými zprostředkovateli římských produktů a nemusela nutně volit nejbližší trhy ve středním Podunají.

V rámci této kapitoly nemůžeme zcela vypustit úvahu o významu úhřetického sídliště identifikovaném na lokalitě I. Jak již bylo řečeno výše, objem získaného materiálu nemůže být hlavním ukazatelem důležitosti, neboť lokalita byla dlouhodobě sledována. Zajímavým zjištěním je však početné osídlení sahající od počátků neolitu až do raného středověku, které bylo identifikováno v rámci různých záchranných akcí v prostoru úhřetických cihelen a jejich bezprostředním okolí.¹⁷⁸⁾ Na podobnou situaci ukazuje i dlouhodobý archeologický výzkum v Mikulovicích u Pardubic. Příhodnost obou lokalit k sídlení je jistě svázána s dobrými podmínkami pro zemědělskou činnost, neboť obě naleziště se nacházejí na sprašových návějích s překryvem kvalitních půd.¹⁷⁹⁾ Je proto přirozené, že se jednalo o místa, která byla dlouhodobě osídlena a vyhledávána i v průběhu doby římské.

174) D. VÍCH, *Spony*, s. 715.

175) Jan JÍLEK, *Osídlení dolního toku řeky Loučné v době římské*, *Východočeský sborník historický* 27, 2015, s. 7–8, 10–11, obr. 3:1–2.

176) E. DROBERJAR, *Poznámky k nálezům římských spon*, s. 834, tab. 2.

177) T. ZEMAN, *Střední Pomoraví*, s. 80–87, graf 5.

178) Přehledně: Karel SKLENÁŘ – Zuzana SKLENÁŘOVÁ – Miloslav SLABINA, *Encyklopedie pravěku v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*, Praha 2002, s. 369.

179) K. SKLENÁŘ – Z. SKLENÁŘOVÁ – M. SLABINA, *Encyklopedie*, s. 369; R. SEDLÁČEK – F. KAŠPÁREK – J. JÍLEK, *Sídlíšní nálezy z doby římské z Mikulovic*, s. 372.

Tab. E: Srovnání počtu římských výrobků na vybraných lokalitách v jednotlivých fázích doby římské

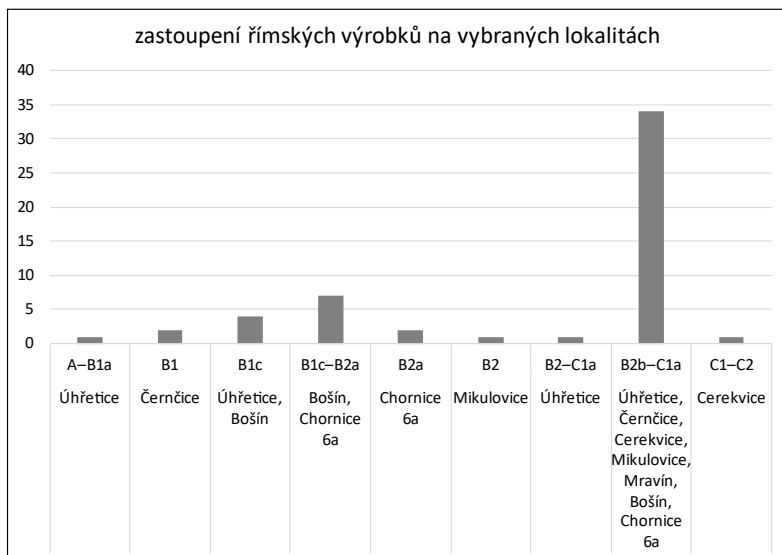
Lokalita	Datace (optimum výskytu)	Počet
Úhřetice	A–B1a	1
Černčice	B1	2
Úhřetice, Bošín	B1c	4
Bošín, Chornice 6a	B1c–B2a	7
Chornice 6a	B2a	2
Mikulovice	B2	1
Úhřetice	B2–C1a	1
Úhřetice, Černčice, Cerekvice, Mikulovice, Mravín, Bošín, Chornice 6a	B2b–C1a	34
Cerekvice	C1–C2	1

V případě sledovaného osídlení bohužel postrádáme situace zkoumané archeologickým výzkumem. S tím se pojí i doložitelnost výrobních aktivit zaměřených především na práci s kovy, jejichž koncentrace může být jedním z ukazatelů významu sídliště.¹⁸⁰⁾ Ty zatím v Úhřeticích pro dobu římskou scházejí. Na základě získaného materiálu – přeslenů (tab. 25:11–12) typu Ia podle H. Chytré¹⁸¹⁾ lze potvrdit pouze podomáckou textilní produkci.

Pokud se zaměříme na charakter nálezového souboru, tak lze konstatovat, že v některých detailech se materiálový fond lokality různí od ostatních výše zmíněných nalezišť. Máme zde na mysli přítomnost importovaných destičkovitých spon typu Exner III. 52, Cociș 25a3, které nejsou (zatím) v Čechách časté. Jejich vzhled mohl být pro místní obyvatele atraktivní. Jaký jim však přikládali význam, se dnes již nedozvíme. Častým nálezem není ani stříbrná esovitá záponka – součást náhrdelníku nebo nákrčníku. Nezodpovězenou otázkou však zůstává, zda úvaha o specifickém významu některých předmětů není pouze výsledkem stavu poznání, neboť nám dosud schází publikace materiálu z bohatého Novobydžovska a středních Čech. Z výše uvedených postřehů vyplývá, že za současného stavu bádání nemůžeme jednoznačně potvrdit výraznější význam sledované lokality.

180) Se zaměřením na výrobu železa, ale i obecné otázky viz Daniel BURSAK, *Několik poznámek k výrobě železa a sídlištní hierarchii v prvních dvou stoletích n. l.*, *Prachistorica* 32, 2015, č. 2, s. 46–47, 51–52.

181) Hana CHYTRÁ, *Přesleny jako součást výbavy hrobů doby římské v Čechách, na Moravě a na jihozápadním Slovensku*, in: Eduard Droberjar (ed.), *Archeologie barbarů 2010, Hroby a pohřebiště Germánů mezi Labem a Dunajem*, Olomouc 2011, s. 391–392, obr. 4.



Graf. 4: Srovnání počtu římských výrobků na vybraných lokalitách v jednotlivých fázích doby římské.

Závěr

Příhodné přírodní podmínky umožnily intenzivní osídlení v rámci k. ú. Úhřetice. Představený materiál pochází z většiny z povrchových a detektorových prospekci. Osídlení v době římské se koncentrovalo především na lokalitě I (obr. 1–2). Materiál z této polohy můžeme především na základě drobné bronzové industrie datovat od stupně A do stupně C2 (tab. F–G, graf. 5). Lokalitu II (obr. 3) (Slavíkova cihelna a parc. č. 1292) lze chronologicky zařadit podle několika střepů zejména do starší – střední doby římské. Ojedinělým nálezem z lokality II, který ukazuje na další využívání této polohy, je hrnec se zataženým okrajem z mladší až pozdní doby římské. Lokalita III (obr. 1:3, Kopistova cihelna) nevydala příliš mnoho chronologicky citlivého materiálu, rámcově ji tedy připisujeme starší až střední době římské.

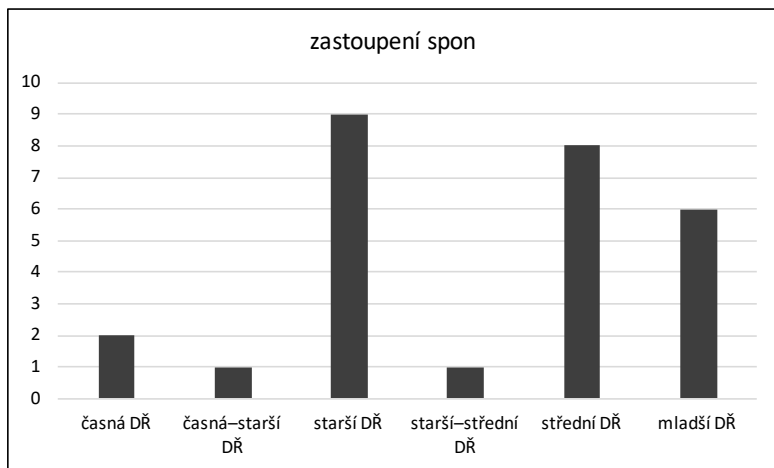
Z celého souboru lokality I zaujme množství drobné kovové industrie, především spon (tab. F–G, graf. 5), které jsou klíčové pro dataci. Římsko-provinciální spony datované od časně do střední doby římské dobře dokumentují vnímání provinciálního vkusu místními populacemi. Ojedinělý zlomek žlutooranžové malované keramiky provinciálního původu rozšiřuje kategorii importovaných nálezů na lokalitě.

Tab. F: Úhřetice, okr. Chrudim, spony z doby římské na lokalitě I a jejich datování

Spony	Počet kusů	Období	Datace (optimum výskytu)
A18a2	1	časná DŘ	A
A238a	1	časná DŘ	A, B1a
vendická?	1	časná–starší DŘ	B1
trubkovité	4	starší DŘ	B1c, B2a
s očky, pruská ser.	2	starší DŘ	B1c, B2a
Riha 5.6.	1	starší DŘ	B1c
Riha 5.9.	1	starší DŘ	B1c
Riha 5.12.	1	starší DŘ	B1c
kolínkovité, BGKF, D, 141–142	3	střední DŘ	B2b–C1a
V skup., 1. ser.	1	střední DŘ	B2b, B2/C1
?VII skup., 1. ser./A101?	1	střední DŘ	B2b–C1a
A84	1	střední DŘ	B2b, B2/C1
Exner III. 52	1	starší–střední DŘ	B2, C1a
Cociș 25a3	1	střední DŘ	B2/C1, C1a
Jobst 13, var D	1	střední DŘ	B2b–C1a
VII. skup.	1	mladší DŘ	C1
Thomas E, ser. 1	2	mladší DŘ	C1
Thomas A ser. 2, var. 1	1	mladší DŘ	C1
Elbefibeln	2	mladší DŘ	C1b, C2
Celkem	27		

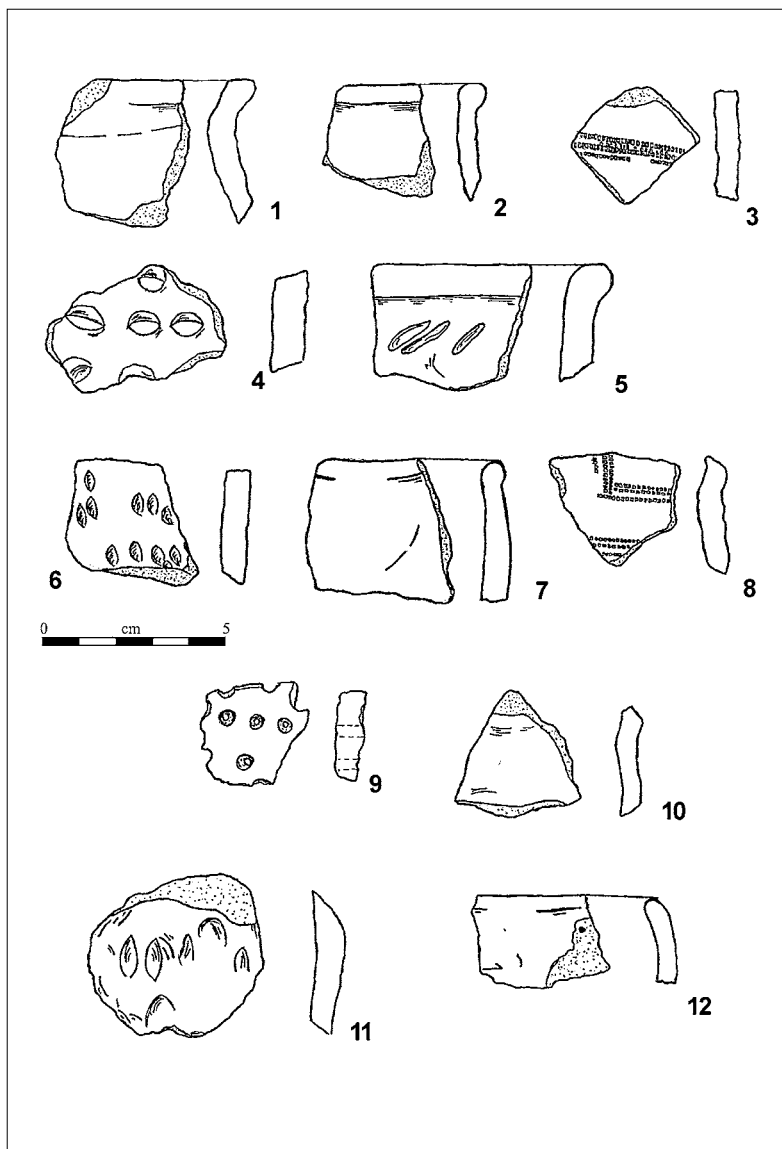
Tab. G: Úhřetice, okr. Chrudim, počet spon v jednotlivých úsecích doby římské

Období	Počet kusů
časná DŘ	2
časná–starší DŘ	1
starší DŘ	9
starší–střední DŘ	1
střední DŘ	8
mladší DŘ	6
Celkem	27

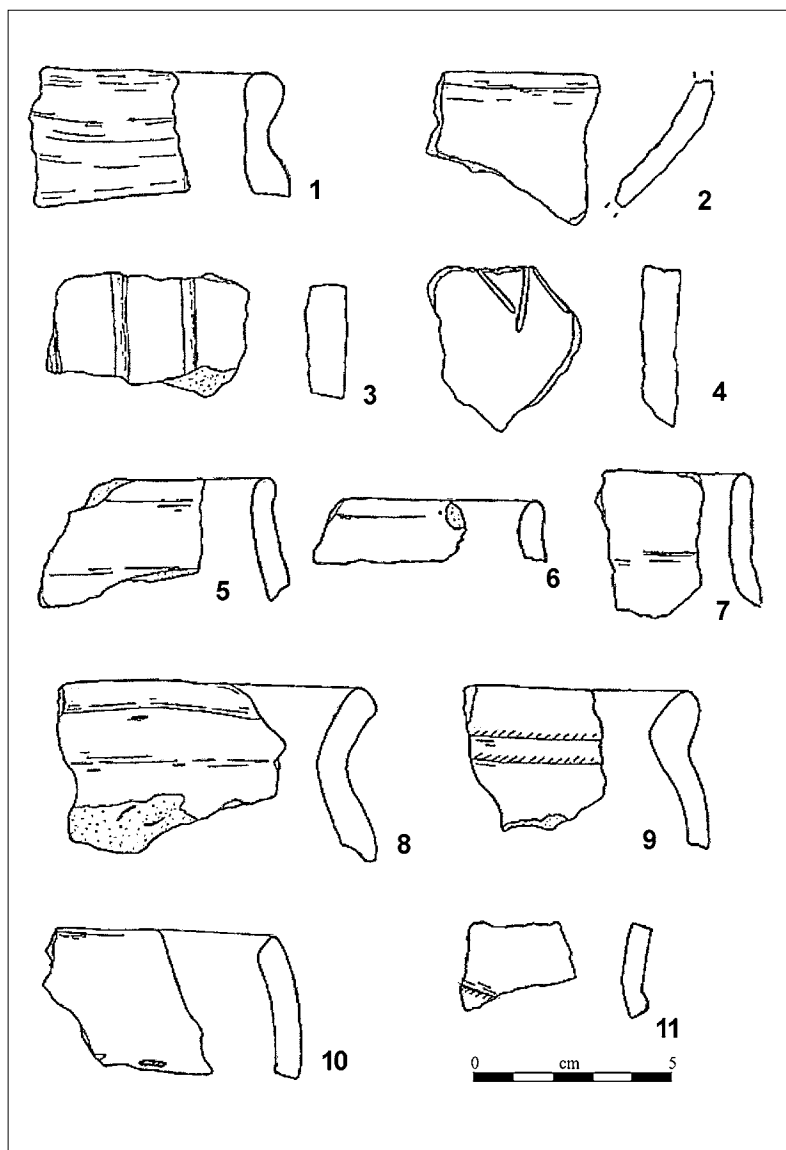


Graf. 5: Úhřetice, okr. Chrudim, zastoupení spon z doby římské v jednotlivých chronologických fázích doby římské.

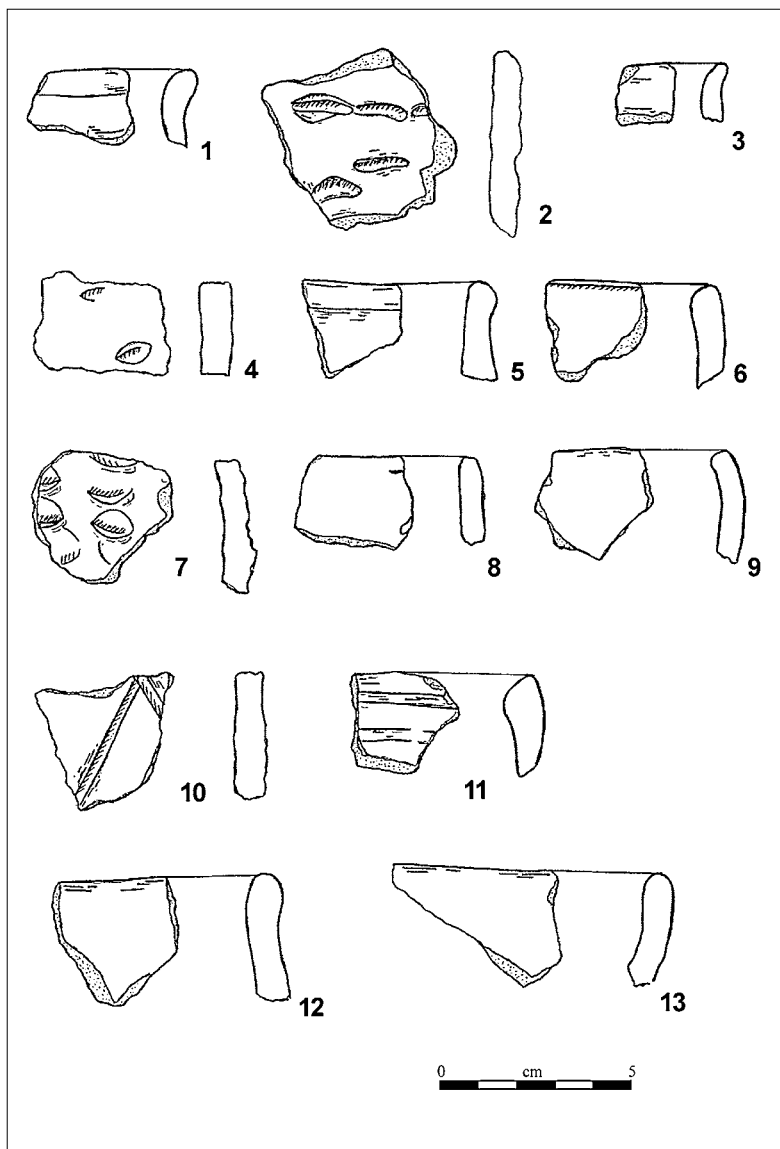
V barbarském keramickém spektru se až na zlomek výdutě zdobený šachovnicovým radélkováním (lok. I, tab. 14:8) a části etážovité nádoby (?lok. II?, tab. 19:4) nevyskytly výrazné odlišnosti od běžného keramického inventáře, který známe z labsko-germánských sídlišť v Čechách.



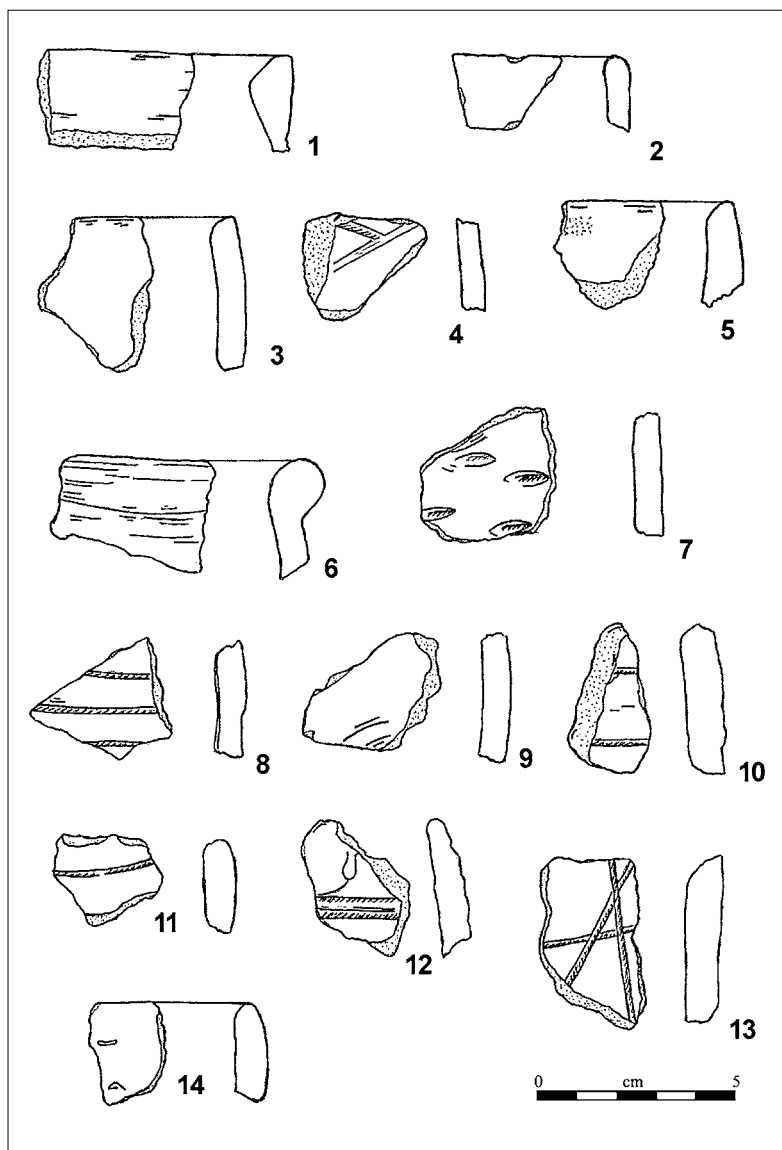
Tab. 1: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



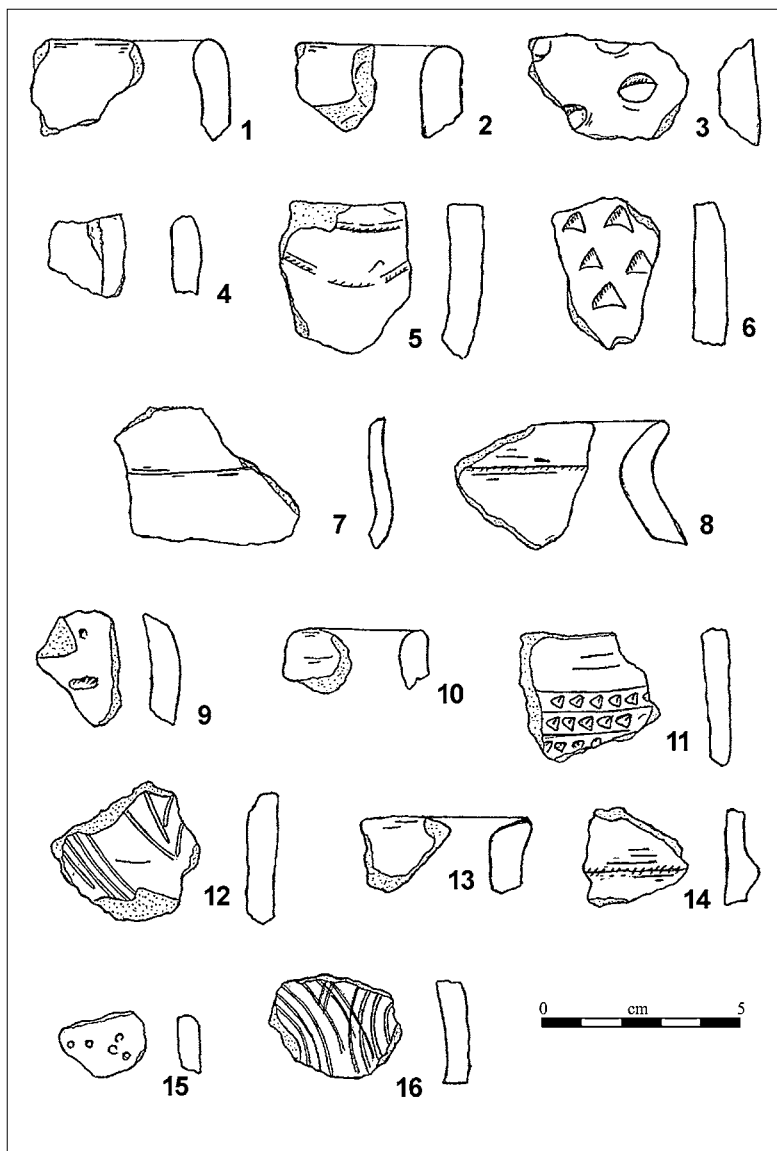
Tab. 2: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



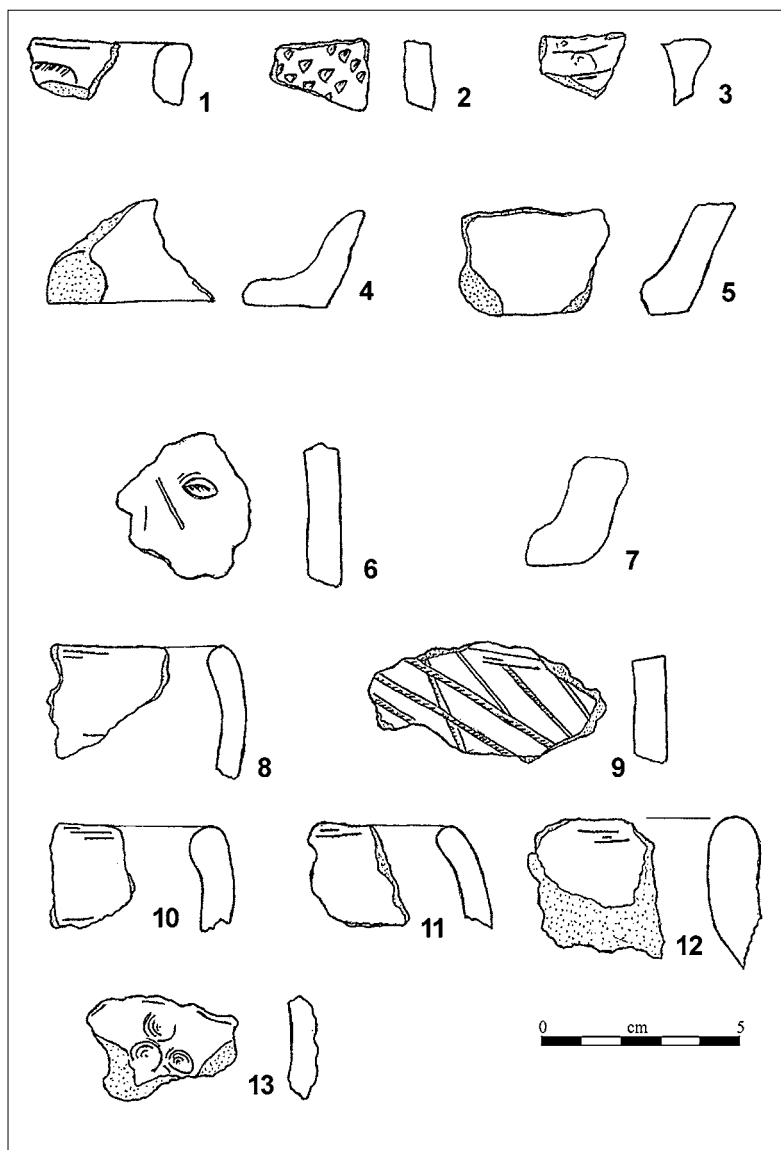
Tab. 3: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



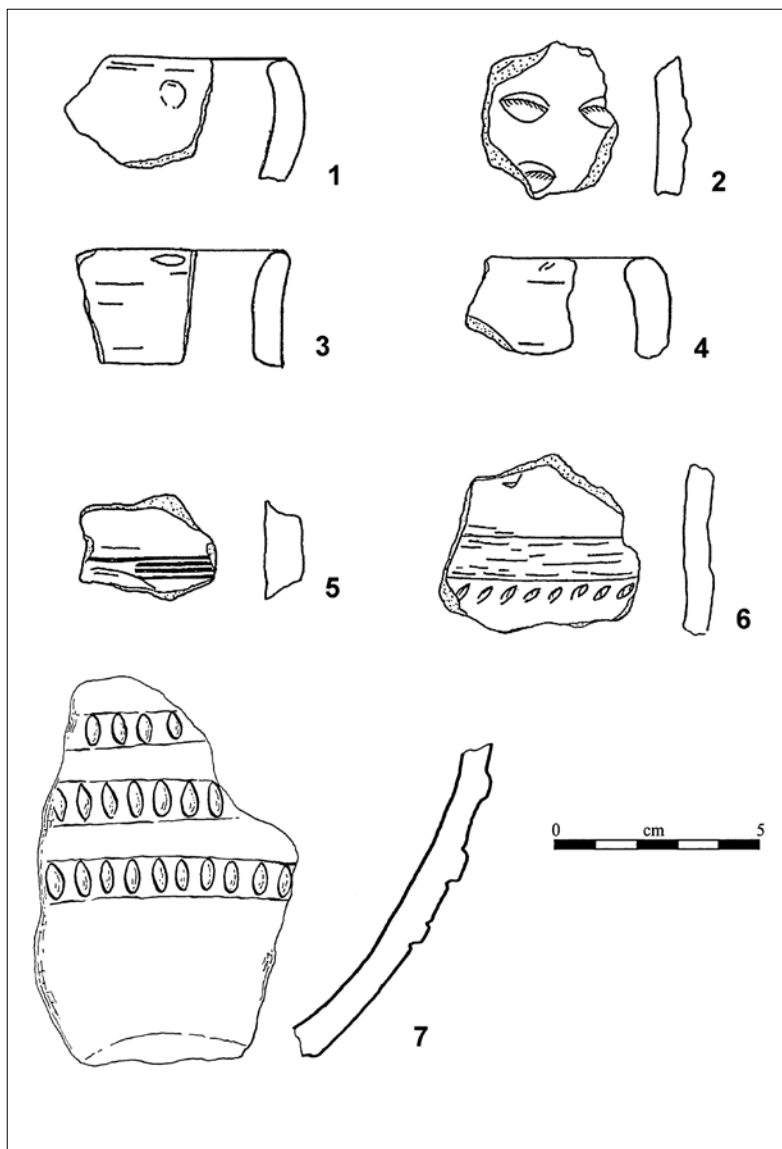
Tab. 4: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



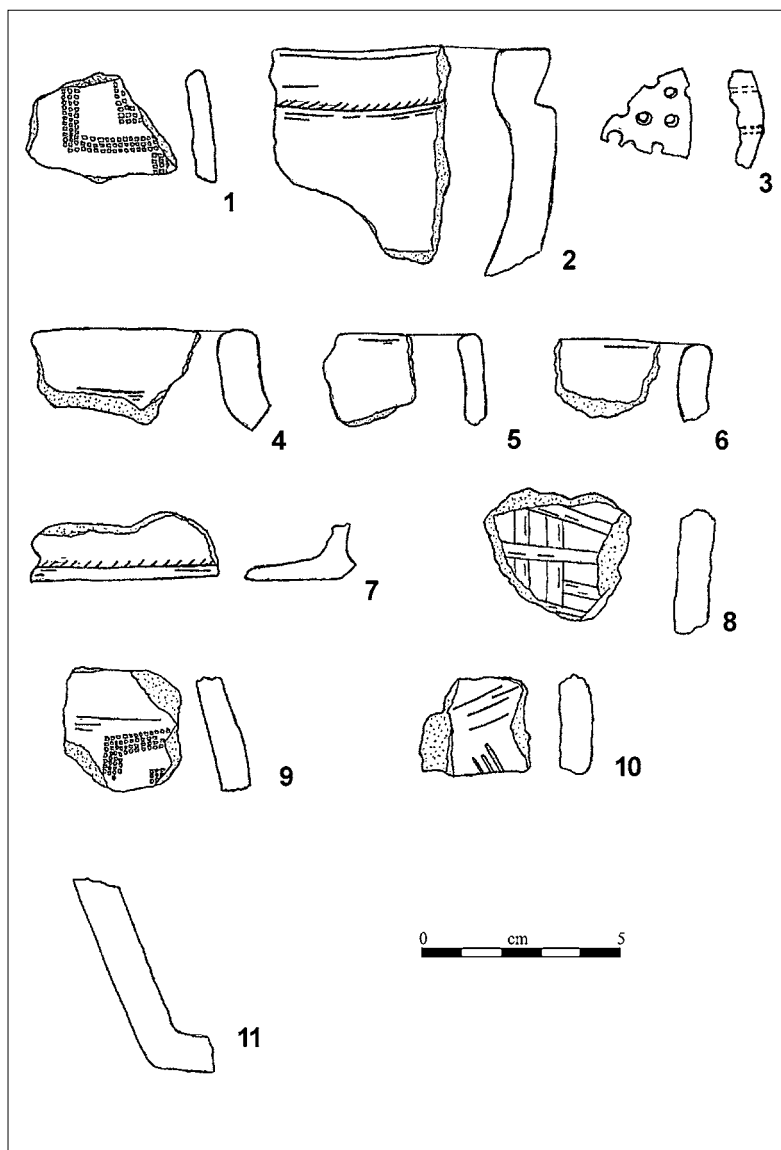
Tab. 5: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



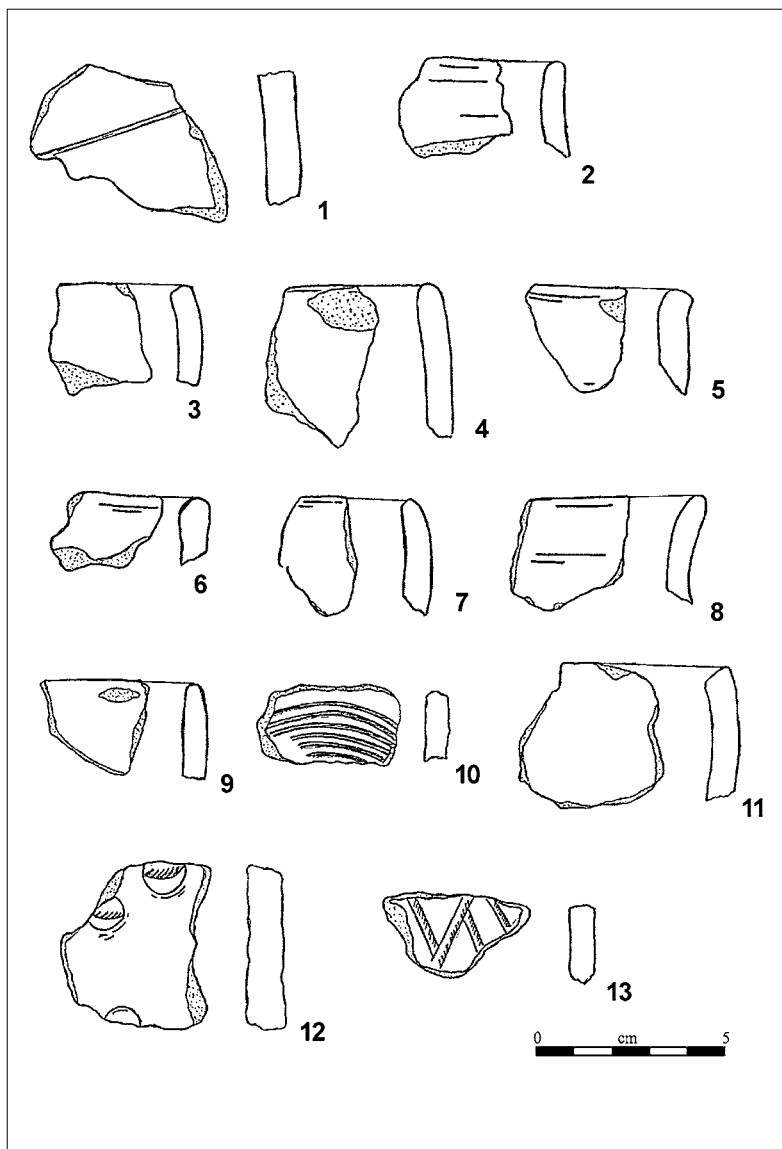
Tab. 6: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



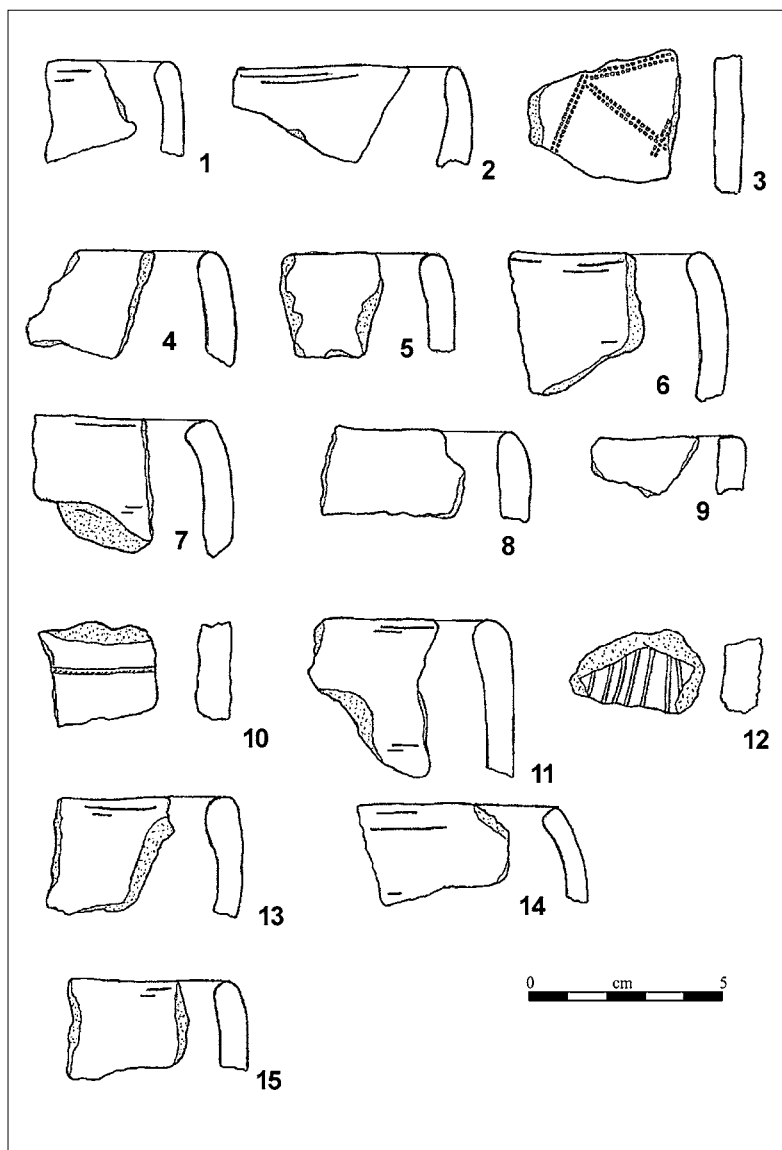
Tab. 7: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I (1–3), lokality II (4–6) a III (7) (kresba K. Joštová a V. Vokolek).



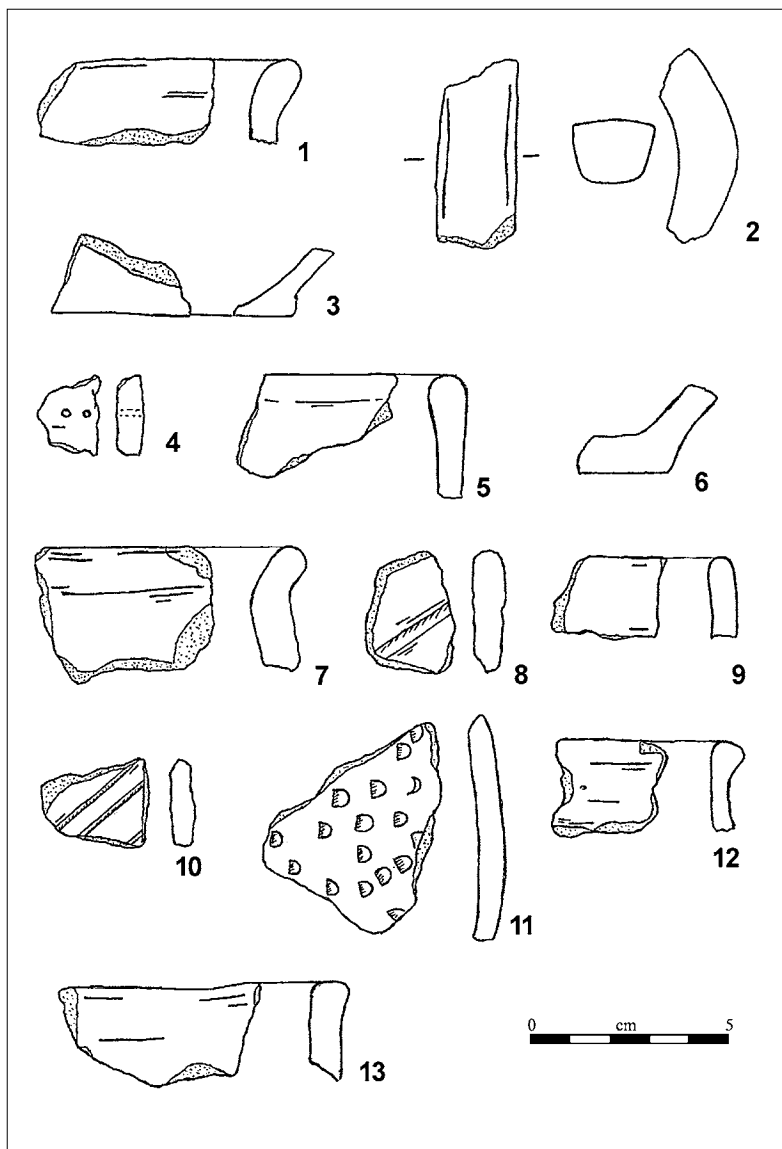
Tab. 8: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



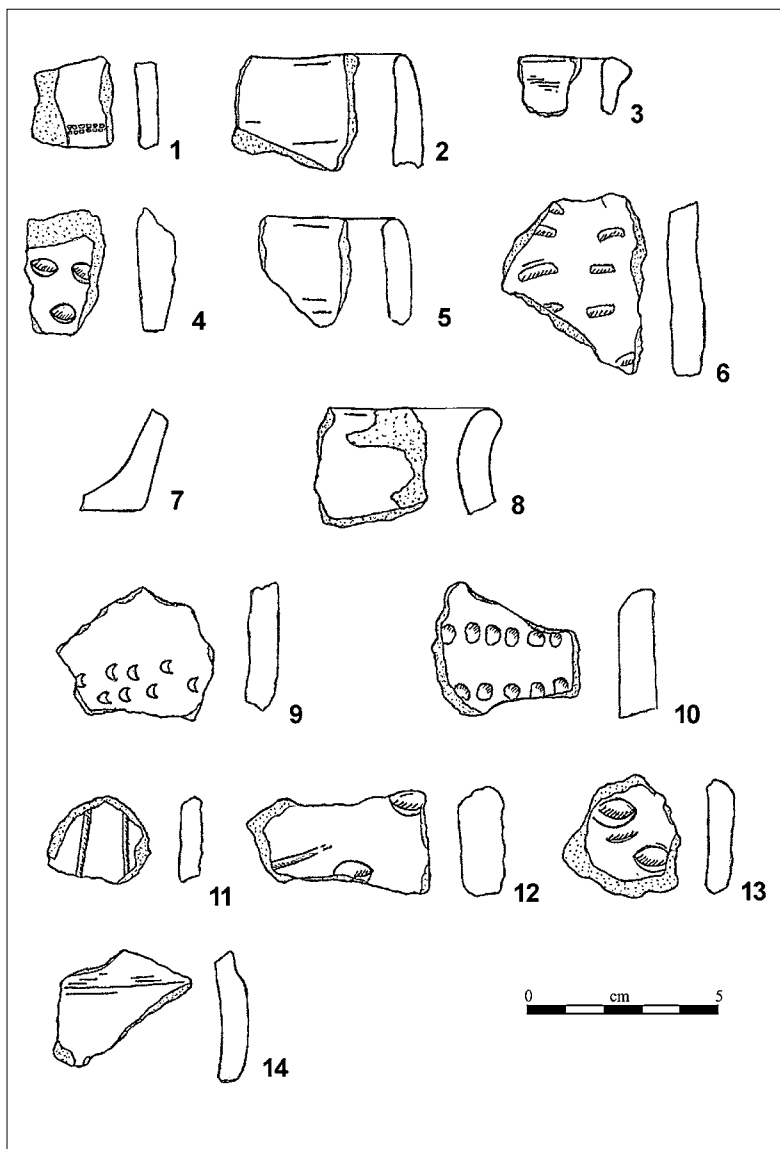
Tab. 9: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



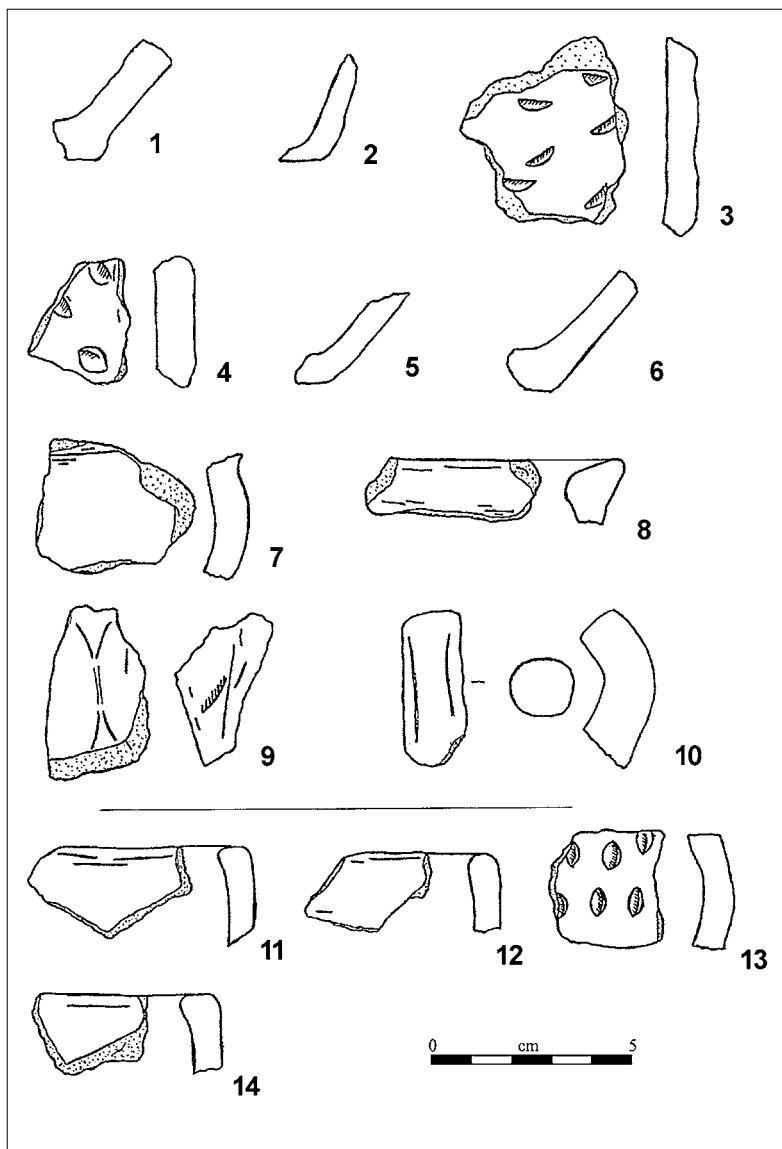
Tab. 10: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



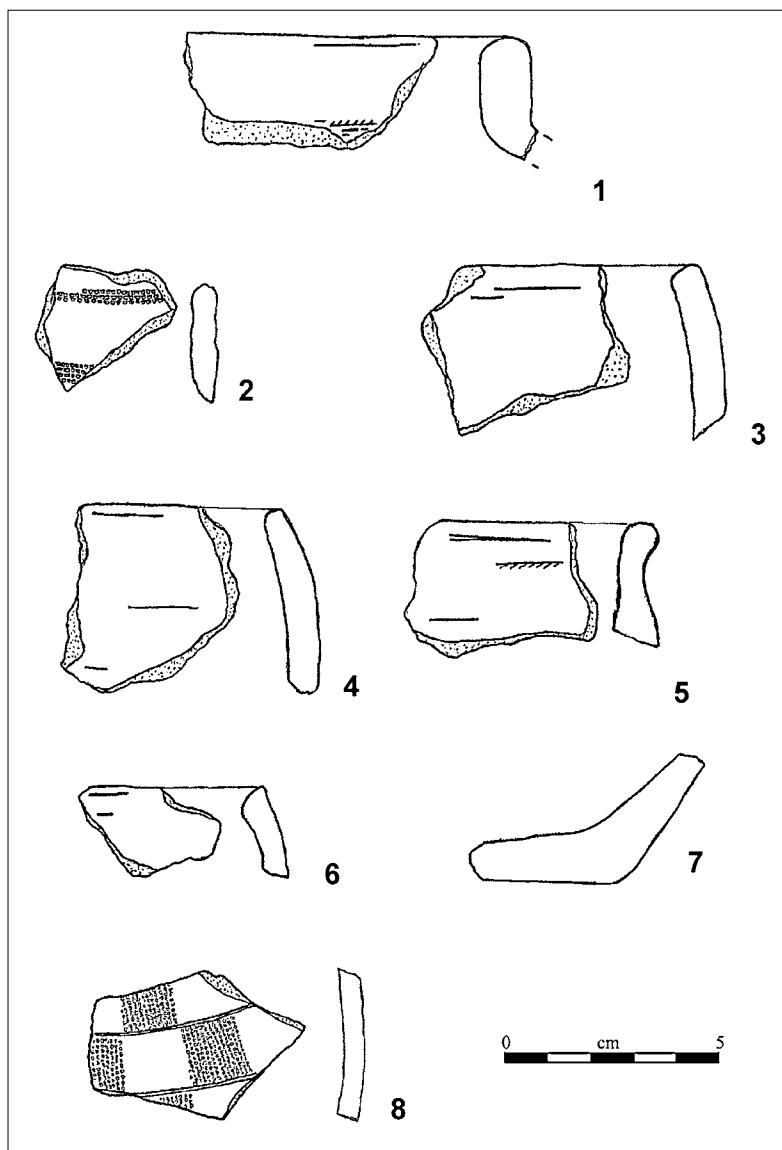
Tab. 11: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



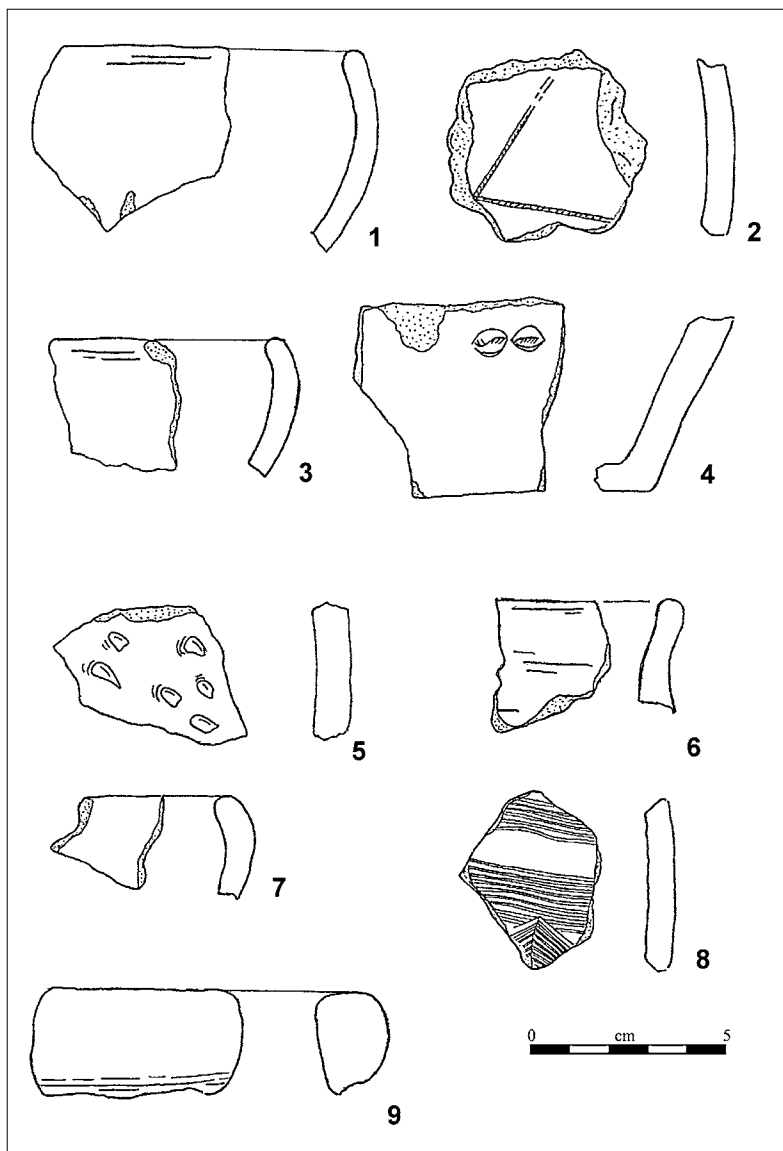
Tab. 12: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



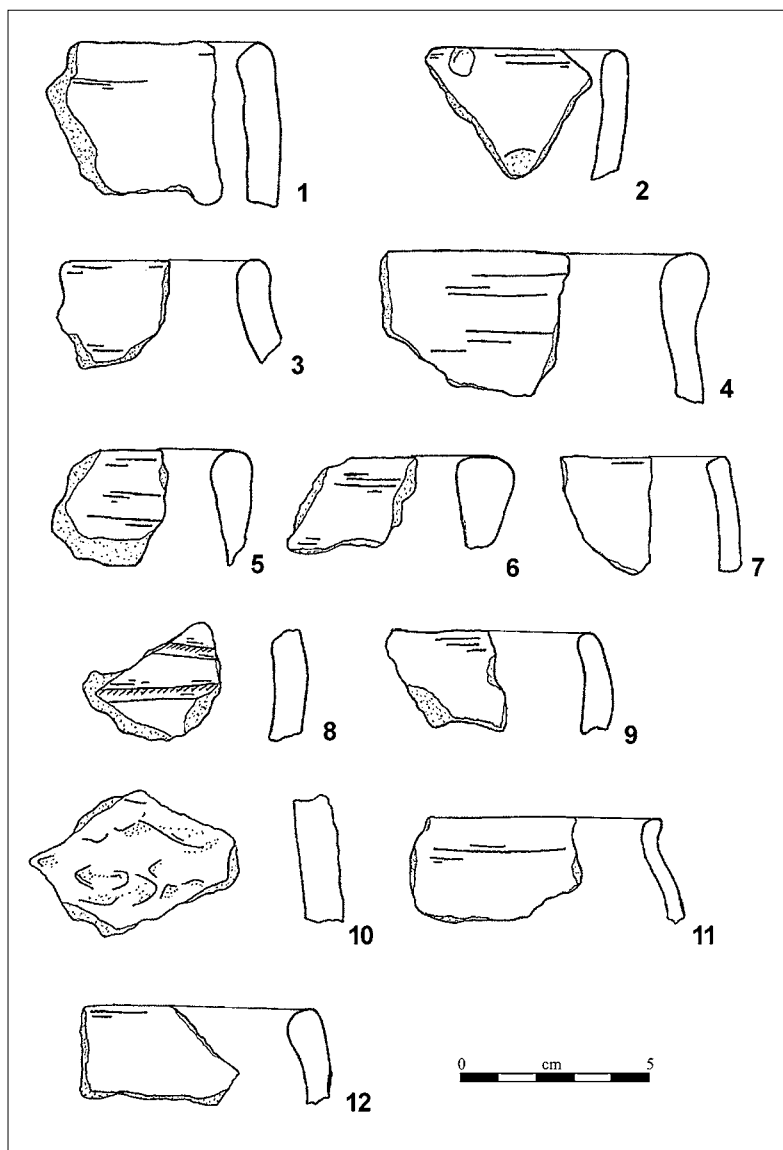
Tab. 13: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



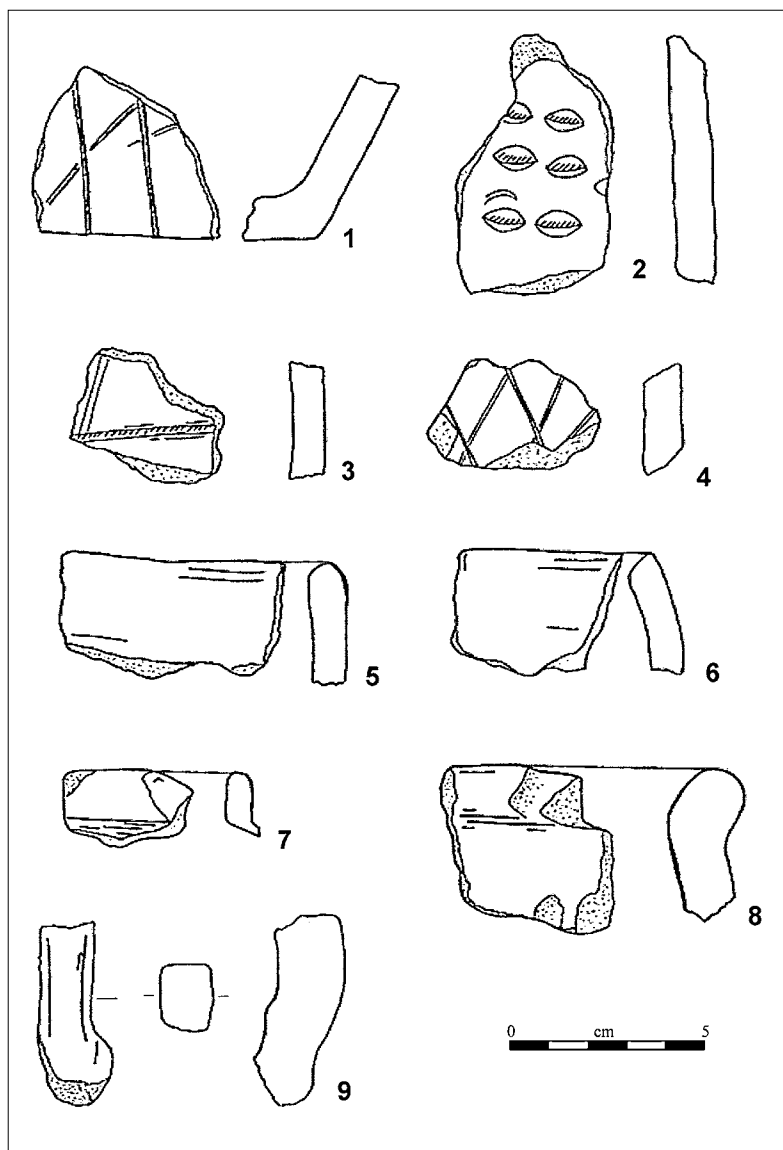
Tab. 14: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



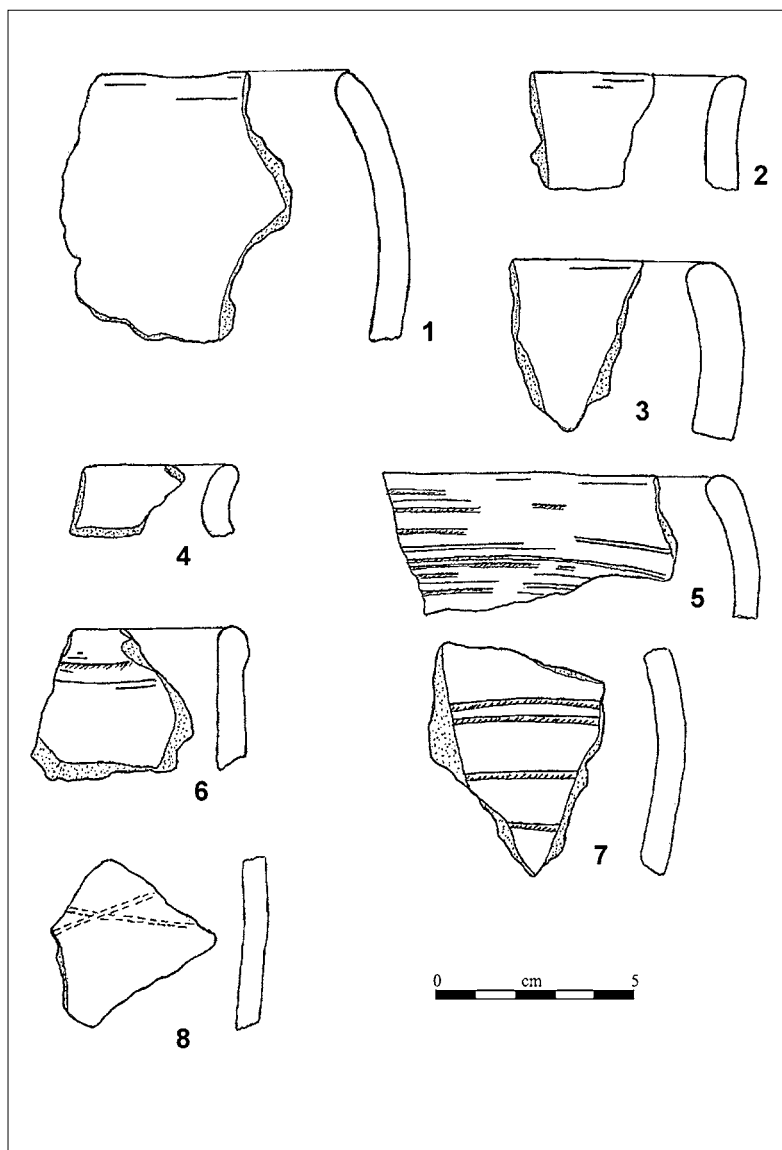
Tab. 15: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality II
(kresba K. Joštová).



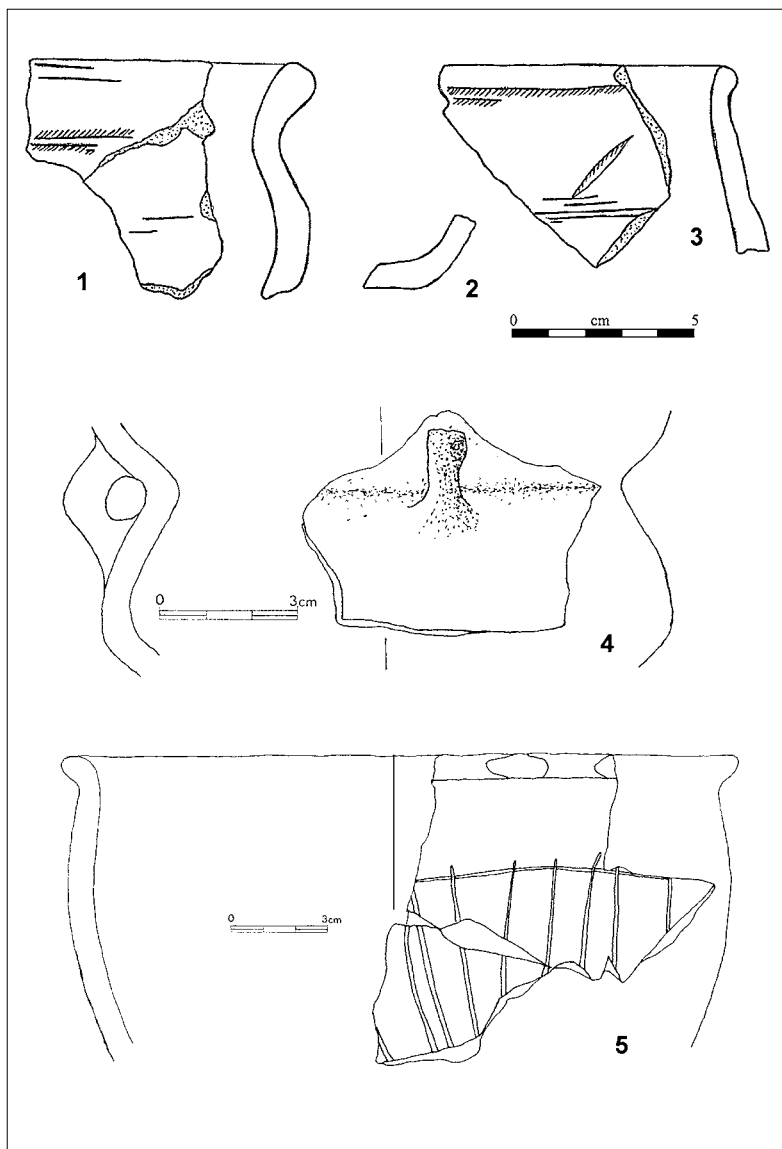
Tab. 16: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



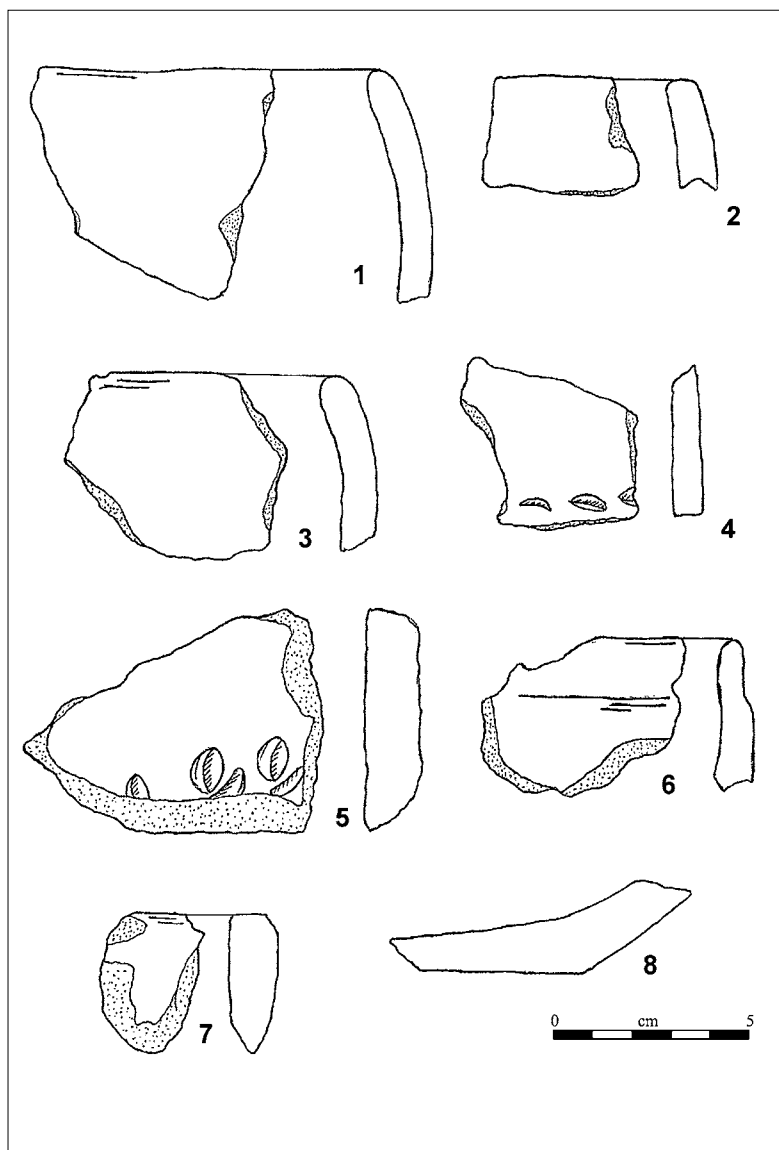
Tab. 17: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I
(kresba K. Joštová).



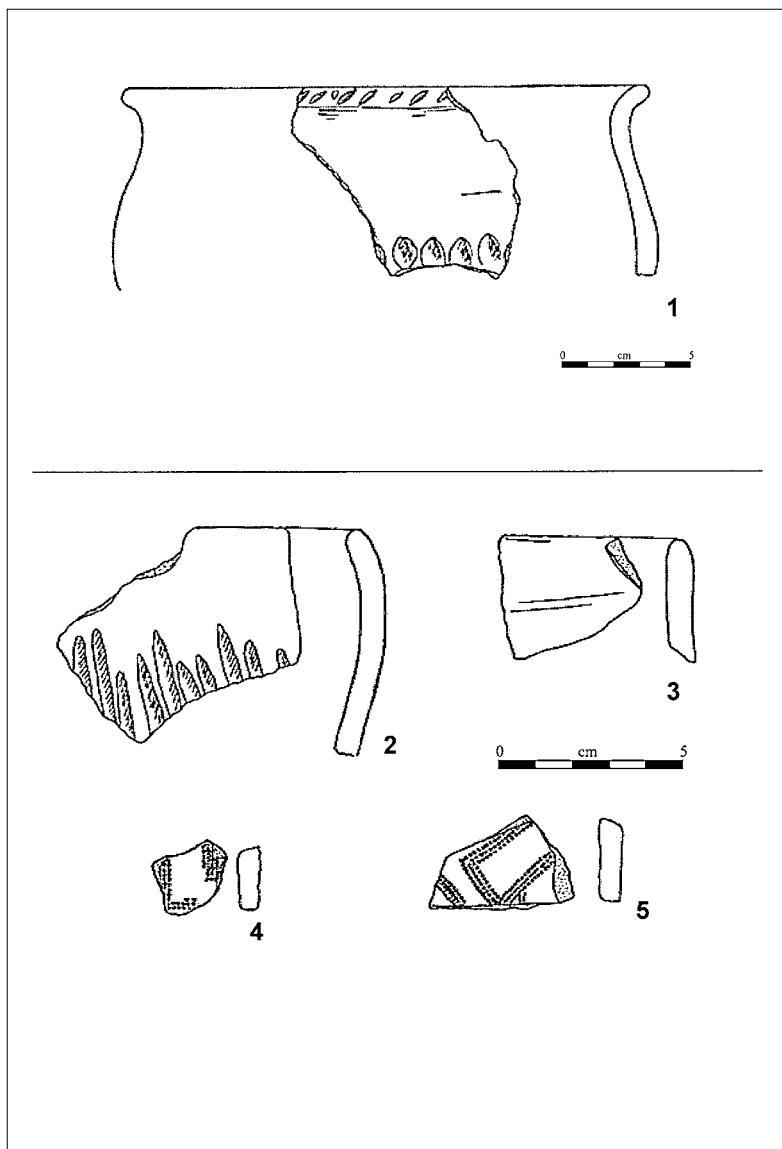
Tab. 18: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality II? – Slavíkovo pole
(kresba K. Joštová).



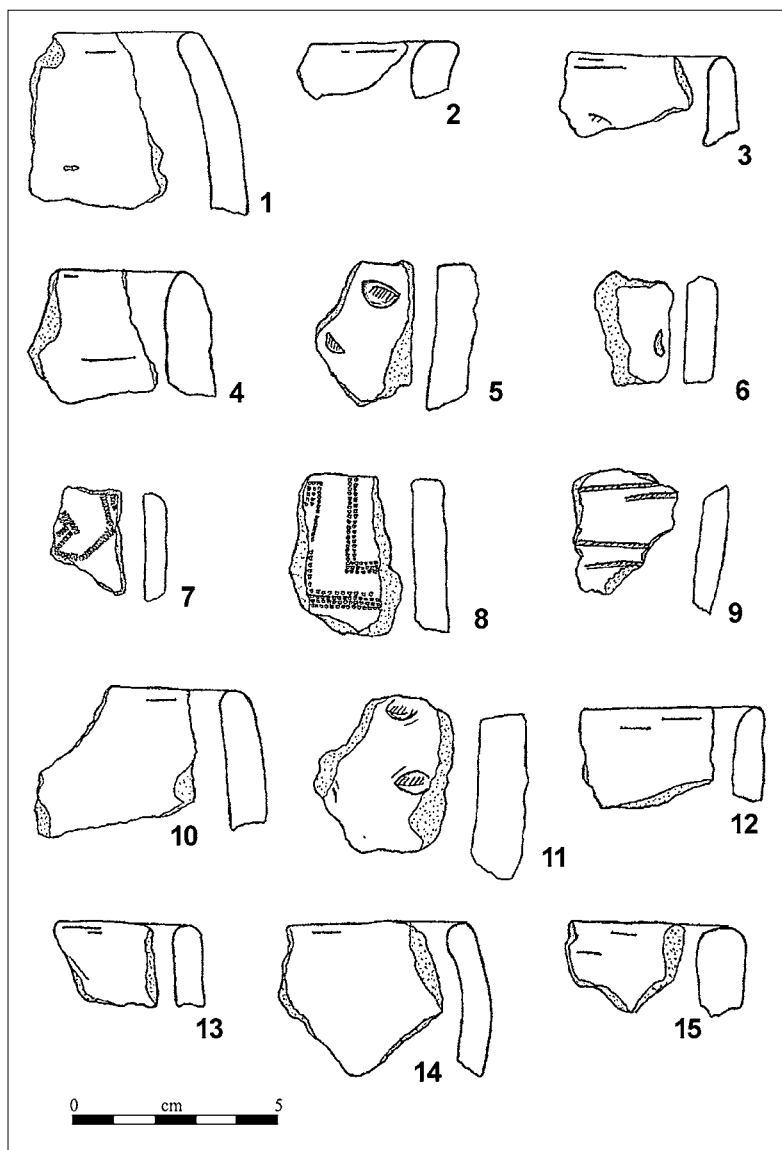
Tab. 19: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality II? – Slavíkovo pole
(kresba K. Joštová, J. Jílková).



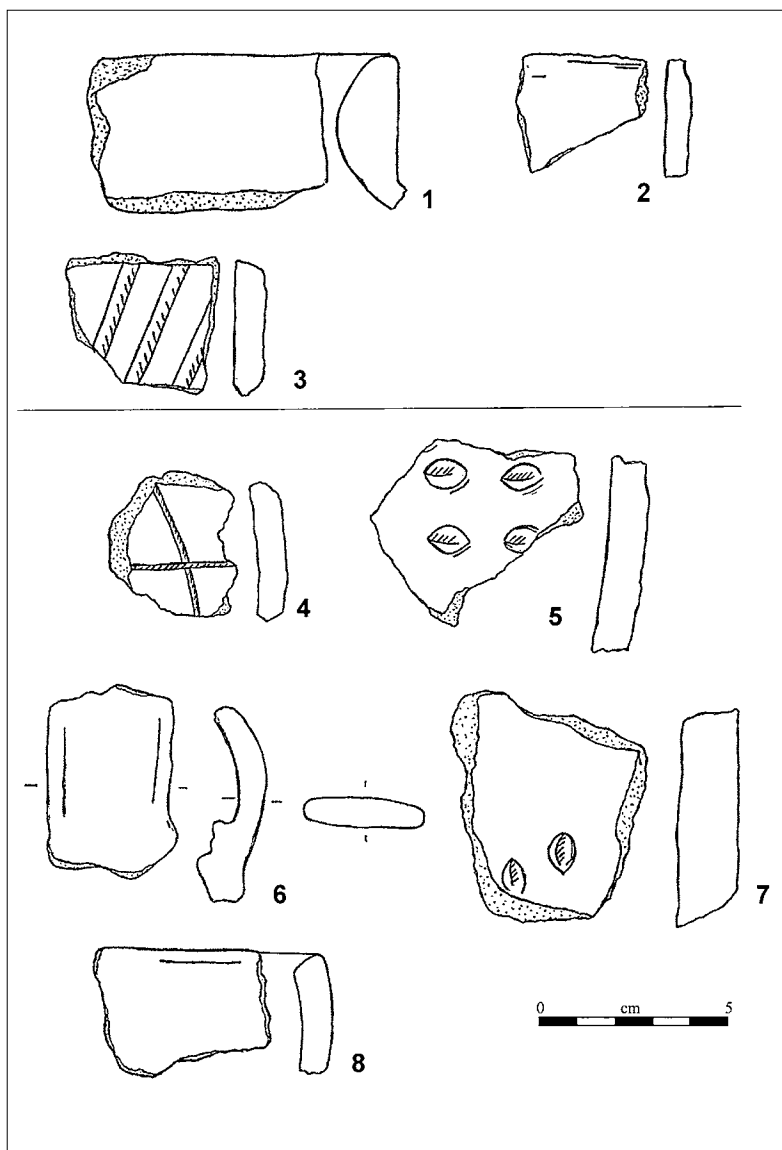
Tab. 20: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality II? – Slavíkovo pole
(kresba K. Joštová).



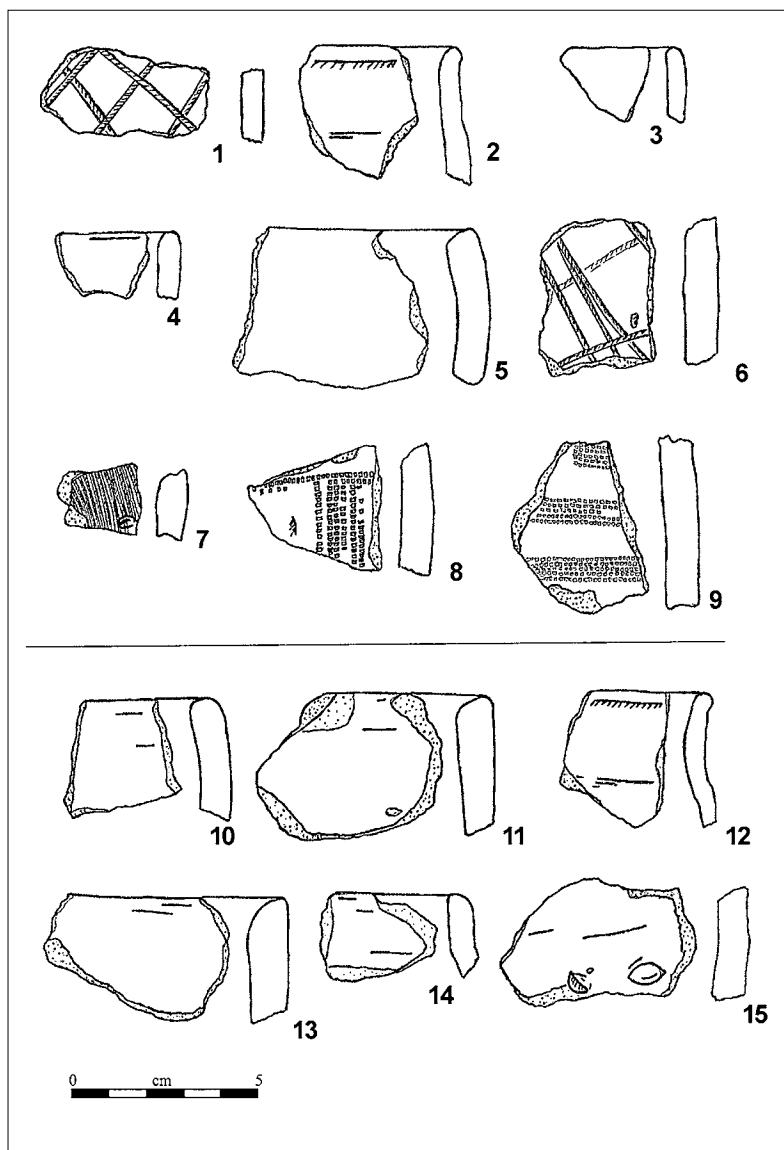
Tab. 21: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality II? – Slavíkovo pole (1),
lokality II – Slavíkova cihelna (2–5) (kresba K. Joštová).



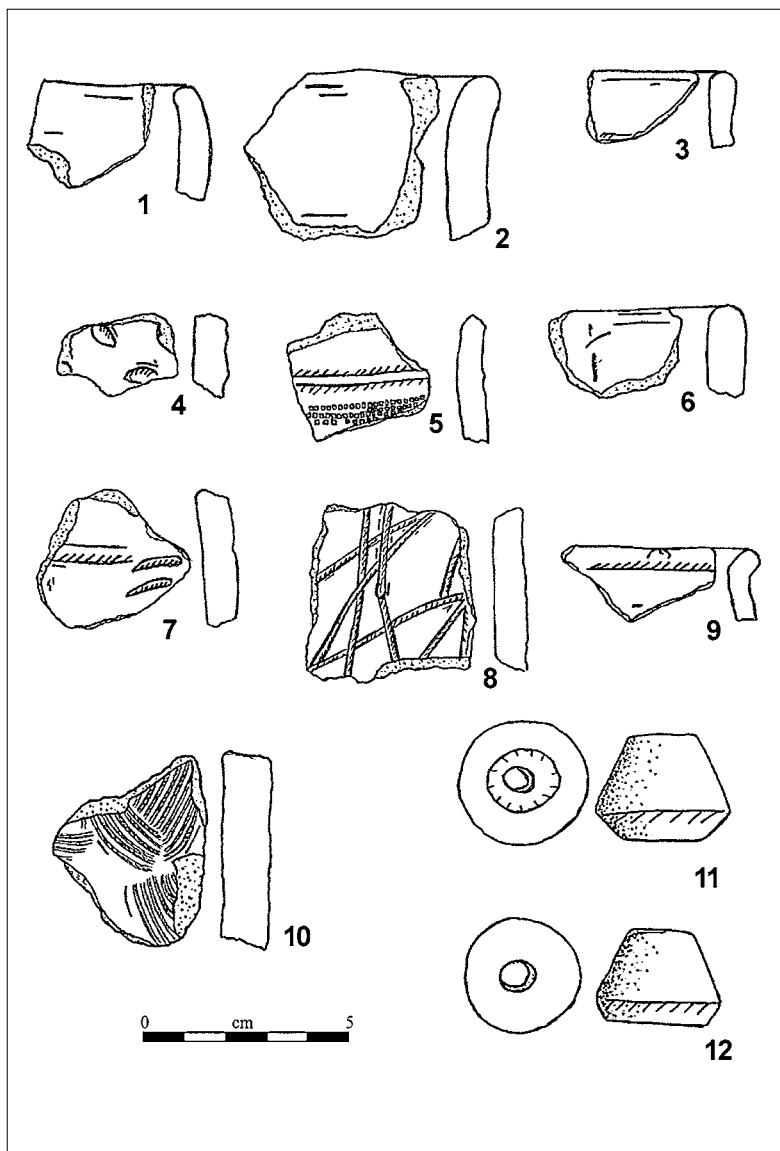
Tab. 22: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I, poloha A podle J. Musila (kresba K. Joštová).



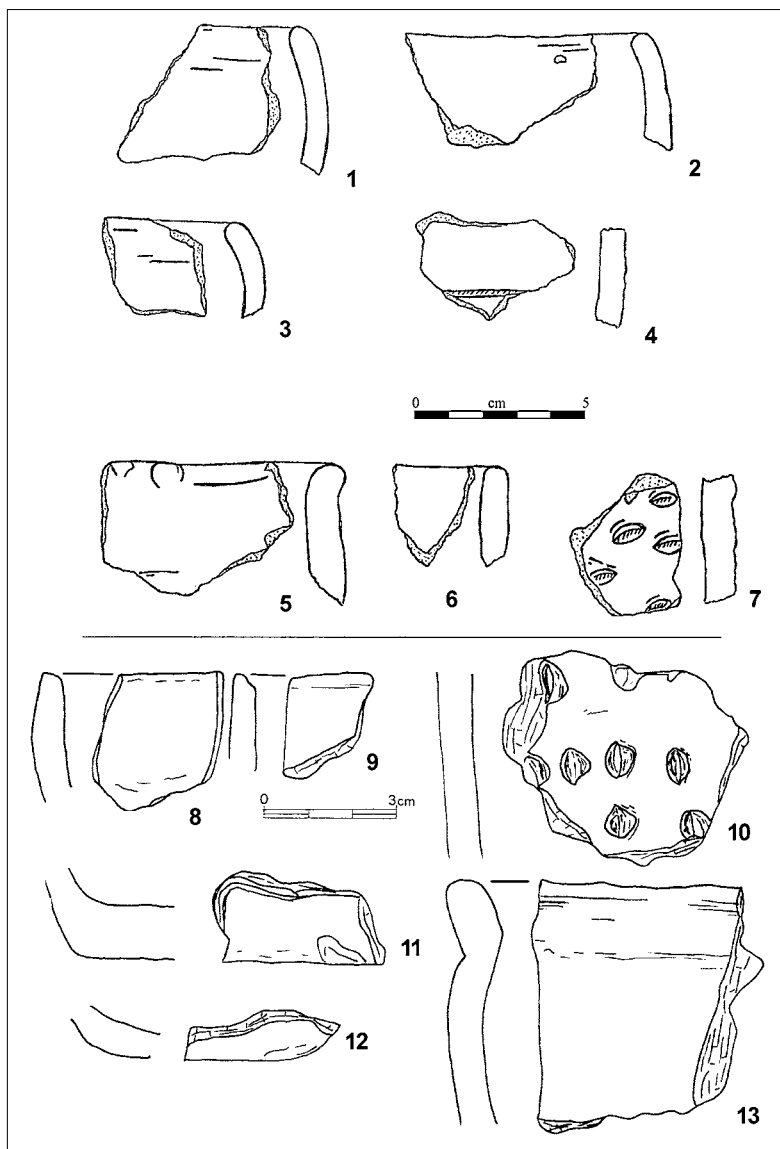
Tab. 23: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I, poloha A podle J. Musila (1–3), poloha C podle J. Musila (4–8) (kresba K. Joštová).



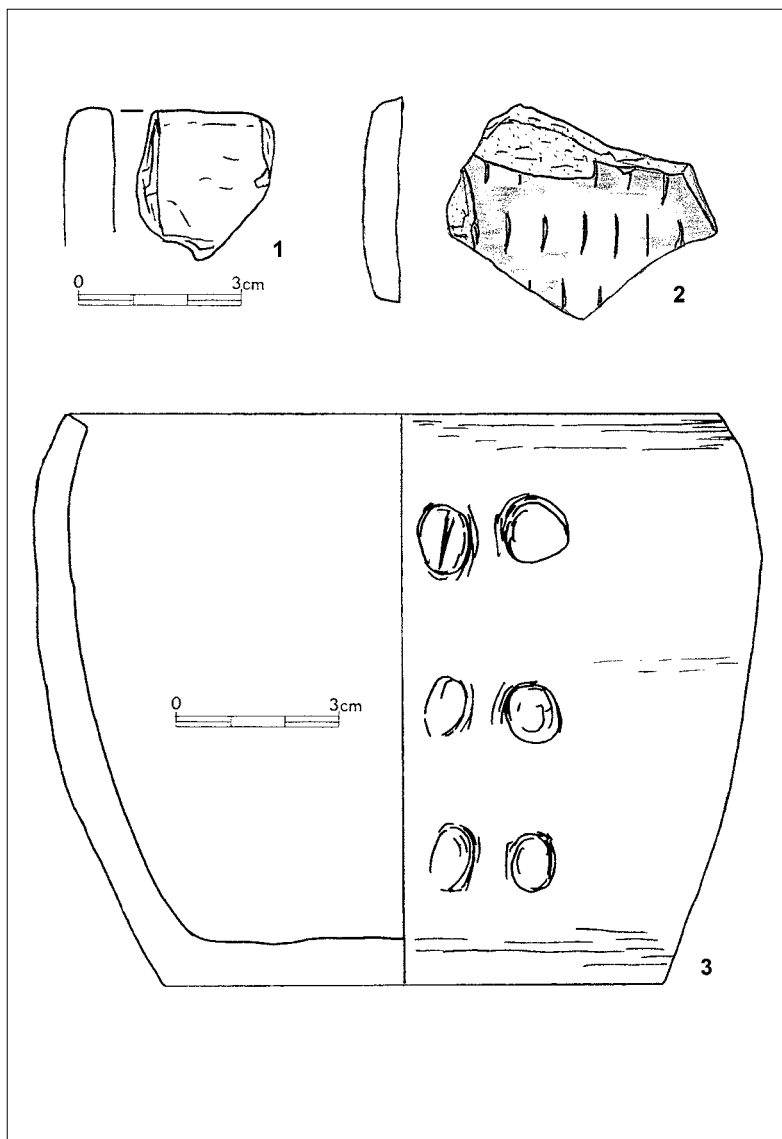
Tab. 24: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I, poloha C podle J. Musila (kresba K. Joštová).



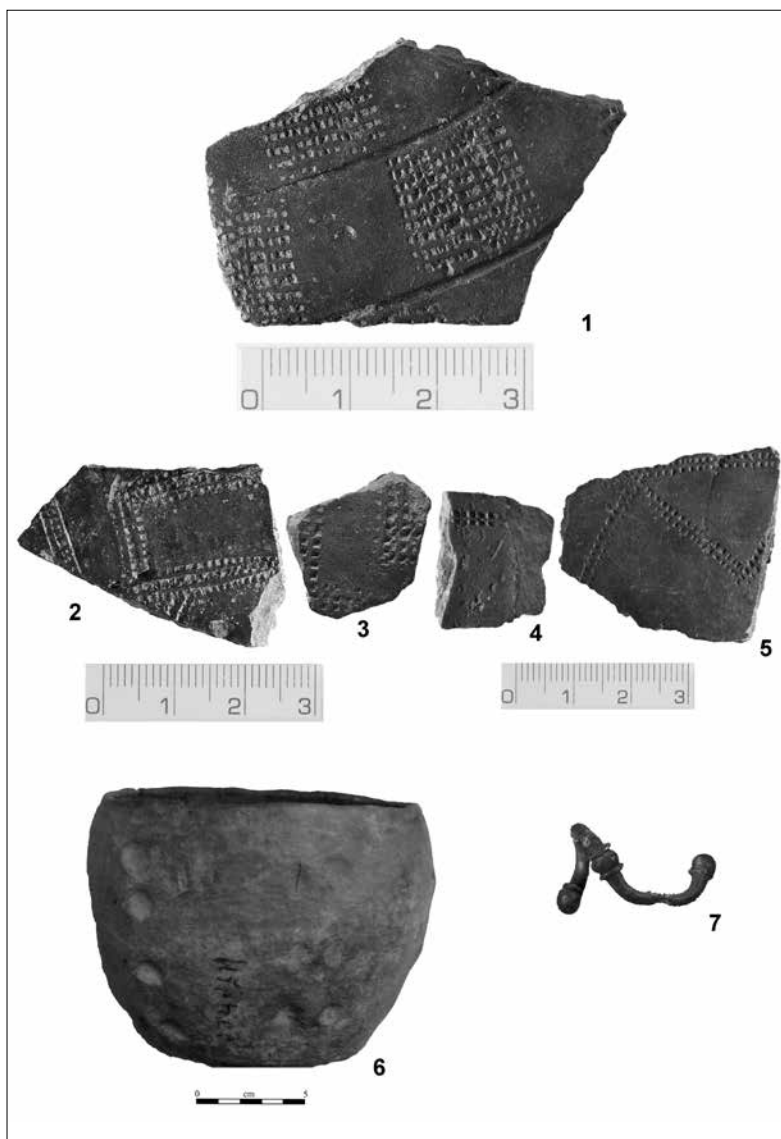
Tab. 25: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I, poloha C podle J. Musila (kresba K. Joštová).



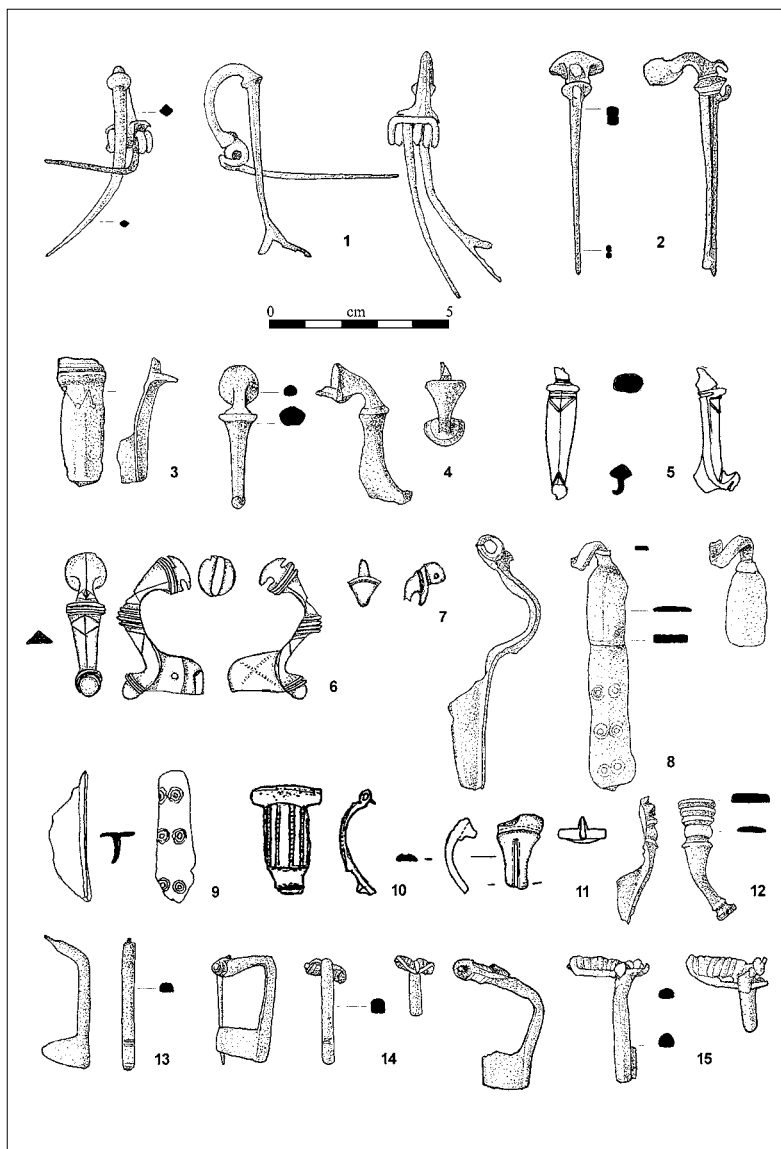
Tab. 26: Úhřetice, okr. Chrudim, keramika z lokality I, bez určení přesné polohy, pravděpodobně však v okolí statku – JZD (1–7), keramika z lokality I, poloha 1B v pojetí V. Vokolka (8–13) (kresba K. Joštová, J. Jílek).



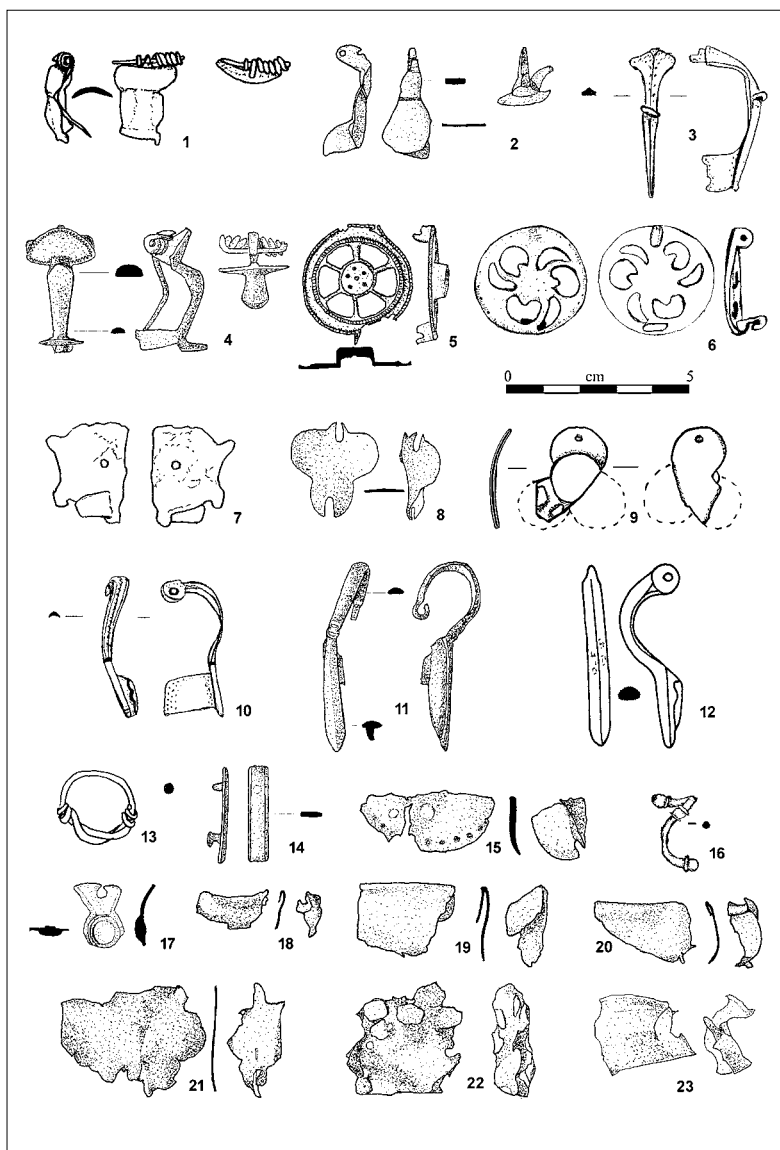
Tab. 27: Úhřetice, okr. Chrudim, střep z naleziště 2 podle V. Vokolka (1),
střep římskoprovinciální keramiky z lokality I (2), hrnec se zataženým
okrajem – lokalita II (Slavíkova cihelna) (3)
(kresba J. Jílek, K. Joštová).



Tab. 28: Úhřetice, okr. Chrudim, střeňový materiál zdobený ozubeným kolečkem z lokalit I a II (1–5), hrnec se zataženým okrajem – lokalita II (Slavíkova cihelna) (6), stříbrná esovitá záponka – lokalita I (7) (foto L. Vojtěchovský, J. Jílek).



Tab. 29: Úhřetice, okr. Chrudim, barbarské a římskoprovinciální spony z lokality I (kresba J. Jílková, Z. Pernicová, R. Brzicová, A. Šťovíčková).



Tab. 30: Úhřetice, okr. Chrudim, barbarské, římskoprovinciální spony a drobné nálezy z neželezných kovů z lokality I (kresba J. Jílková, Z. Pernicová, R. Brzicová, A. Šťovíčková).

ROMAN SETTLEMENT AT ÚHŘETICE (CHRUDIM DISTRICT)

The archeological sites at Úhřetice in the Chrudim district (Fig. 1, 2, 3) are among the longest-established research locations in East Bohemia. Archeologists first took an active interest in these sites during the second half of the 19th century and around the turn of the 20th century. The aim of this material study is to present, date and interpret finds from the Roman period. We consider it of key importance to situate these finds within the broader context of the Roman era in East Bohemia. The presence of Roman imports in this area also raises questions concerning Roman-Barbarian relations. The wide spectrum of finds makes it possible to partially reconstruct the chronology of Roman settlement in the area.

The set of items that forms the subject of this investigation was located primarily by means of surface prospecting and the use of a detector (V. Dotzauer et al., see catalogue). Precise geodetic data are not known for most of the items; they can only be localized to within the boundaries of a particular cadastral unit (parcel). The evaluation of this set of items naturally faces certain methodological difficulties, as the archeological finds are not stratified, and their value is essentially informative. However, despite this issue, the finds are capable of providing insights into developmental tendencies in the area. An important part of the text presents a comparison with locations in the Pardubice and Chrudim regions, focusing mainly on Roman products and items made from non-ferrous metals. The aim of this comparison is to determine the significance and importance of the individual locations during the period under investigation.

Suitable natural conditions made it possible for intensive settlement to take place in the territory of what is now the village of Úhřetice. The material investigated in this study was located primarily by means of surface prospecting and the use of a detector. Roman-period settlement was concentrated mainly at location I (Fig. 1–2). Based on the presence of small-scale bronze products, material from this location can be dated from stage A to stage C2 (Tab. F–G, Graph 5). On the basis of several fragments, location II (Fig. 3) – the Slavík brickworks and parcel no. 1292 – can be chronologically allocated primarily to the older/middle Roman period. A unique find from location II, which indicates the subsequent use of the site, is a pot with a curved edge (Tab. 27:3) from the early to late Roman period.

Among the items found at location I, the most interesting include a quantity of small metalwork products, mainly fibulas (Tab. F–G,

Graph 5), which are of key importance for dating. Apart from a fragment of a bulged piece of pottery ornamented with a chessboard grid pattern, the Barbarian pottery displays no significant differences from the normal types of pottery known from Elbe German settlements in Bohemia.

The large number of finds in comparison to other sites in the Chrudim region is partly due to the degree of attention that has been focused on the location; in the spring and autumn seasons, prospecting has continued here largely uninterrupted for more than two decades.

In order to gain a better understanding of the sets of items, which originate mainly from an area above the confluence of the Novohradka and Chrudimka rivers (location I) (Fig. 2), it is necessary to compare them with finds from other settlements, mainly from the Chrudim and Pardubice regions. The comparison is based on items made from non-ferrous metals and rescued Roman items, both from locations at which the items were found using a detector and also from the sites of archeological rescue surveys. Within the Chrudim region and the Mikulovice plain south of Pardubice, most of the Roman imports found at the Mikulovice settlement are dated from phase B2b to C1a, of which primarily a collection of Roman provincial pottery has been rescued (Tab. B, Graph 1). However, the large quantity of these items may be due to the method used in the survey, as a substantial proportion of the items were found in the fill within the features. Úhřetice (together with Bošín and Cerekvice nad Loučnou) had smaller numbers of imported items (Tab. B, C, Graph 1, 2). The settlement in Úhřetice was used at least from stage A, and items found in Bošín include pieces from phase B1c. In Cerekvice nad Loučnou there are indications of settlement from the middle to late Roman period, when the Migration Period began. The locations thus display substantial differences in terms of the chronology of settlement.

Another key aspect is the chronological comparison of the number of imported items. In Mikulovice, the imports dated mainly from the middle Roman period. In Úhřetice, where most of the items are fibulas, the numbers of Roman products dating from phases B1c–B2a and B2b–C1a are almost identical (Tab. D, Graph 3). Overall, however, it is possible to state that with certain exceptions (Bošín), the largest number of Roman provincial products date from the middle Roman period (B2b to C1a), both at the sites that have only been investigated by prospecting and also at locations where archeological rescue surveys have been conducted (Tab. E, Graph 4). This trend is typical of East Bohemia as a whole, as well as of other Central European Barbarian regions. A direct interpretation of this phenomenon is not possible. The increase in the quantity of Roman goods may have been

connected with the stabilization of the Roman provinces during the Antonine era, and then with the economic prosperity enjoyed by the Roman Danubian provinces under the Severan dynasty. Nowadays, we can only speculate on the influence of the approach of Roman troops to the Bohemian-Moravian borderlands during the Marcomannic Wars.

A somewhat surprising aspect is the rarity of Roman products from phases B1a and B1b at the investigated locations. This contrasts with finds in the regions of Central and North-West Bohemia. To a certain extent, it may be explained by our current state of knowledge; in East Bohemia, research at the locations dated to these phases has only begun to expand its scope during the past few years. This also determines our knowledge of contemporary Roman imports in the region.

Turning now to the provenance of the imported Roman items, one surprising aspect is the occurrence of three fibulas with hinge-type structures, which are traditionally considered to have originated in the Western Roman provinces. D. Vích found only three examples of this type of brooch in the Bohemian-Moravian borderlands. In the Pardubice region, only one example (from Dašice) is known. In his most recent text, E. Droberjar mentions 12 items that have been published. The non-publication of collections of items found by detection has a distorting effect on our knowledge of the overall inventory of items; this is evident in the surprisingly high number (around 30) of the above-mentioned brooches in the Central and South-East parts of the Morava basin. In Úhřetice there is a surprisingly small number of profiled Noric-Pannonian fibulas (only 1 type A 84 fastener); this differs from the situation in Bošín. Based on these facts, it appears that the population of the Úhřetice settlement may have maintained contacts with various intermediaries who traded in Roman products; they may not necessarily have chosen the nearest markets in the central Danube basin.

In this chapter we cannot entirely ignore the issue of the significance of the settlement in Úhřetice. As has been mentioned, the quantity of items found cannot be considered the key indicator of the settlement's importance, as it has been the subject of archeological research for a long time. However, one interesting finding is the presence of a sizeable settlement dating from the early Neolithic period to the early Middle Ages, identified during various rescue surveys carried out at the Úhřetice brickworks and in the immediate vicinity. Long-term archeological research at Mikulovice near Pardubice has revealed a similar situation. The suitability of both locations for settlement was certainly connected with the good conditions for agriculture; both locations are situated on loess overlaid with high-quality soils. It is therefore

natural that these locations were settled on a long-term basis, including during the Roman period.

However, in the case of the investigated settlement, we unfortunately lack information on archaeological features. This is connected with our knowledge of the presence of production sites (primarily metalworking), which may have reflected the importance of the settlement; we currently have no knowledge of such production sites in Úhřetice during the Roman period. Based on the material – spindle whorls (Tab. 25:11–12) of type 1a according to H. Chytrá – we can only determine the presence of home-based textile production.

Focusing on the character of the items found, we can state that in certain details the items differ from those found at the other above-mentioned sites. This concerns the presence of imported plate-type brooches (Exner III. 52, Cociş 25a3), which are not (yet) common in Bohemia. Their appearance may have been attractive to the local population. However, we cannot determine what significance people attached to them. S-shaped clasps (used as parts of necklaces or neck bracelets) are likewise uncommon. However, one question that remains unanswered is whether our suppositions about the specific significance of certain items is in fact merely the result of our current state of knowledge of items; there is a dearth of publications on materials from the wealthy Nový Bydžov area and Central Bohemia. These observations indicate that while the current state of knowledge persists, it will not be possible to demonstrate that this particular location was of major significance.